
Oulaisten Osuuspankin
TASEKIRJA 2014

TASEKIRJAN SISÄLLYSLUETTELO

sivu

1-20 Toimintakertomus

21-23 Osuuspankin tuloslaskelma ja tase

24-25 Rahoituslaskelma

Osuuspankin tuloslaskelman ja taseen liitteenä annettavat tiedot

26-35 Osuuspankin tilinpäätöksen merkittävimmät laatimisperiaatteet

36-54 Liitetiedot

55-65 Luettelo kirjanpito- ja tositteiden lajeista sekä selvitys niiden säilytystavoista

66 Hallituksen allekirjoitus

66 Hallintoneuvoston lausunto

66 Tilintarkastajien merkintä suoritetusta tilintarkastuksesta

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Oulaisten Osuuspankin liikevoitto oli merkittävästi suurempi kuin edellisvuonna. Liikevoitosta merkittävä osa muodostui Pohjola Pankki Oyj:n osakkeiden myynnistä OP Osuuskunnalle. Pankin korkokate supistui edelliseen tilikauteen verrattuna tilinpäätösjärjestelyiden johdosta. Palkkiotuotot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna. Palkkiotuotot kasvoivat etenkin luotonannon-, maksuliikenteen-, lainopillisten- ja vakuutustoiminnan palkkiotuottojen osalta. Talletuskanta ja luottokanta kasvoivat edelleen. Kulut kasvoivat hieman edelliseen tilikauteen verrattuna. Kulukasvu johtui pääosin toimitusjohtajan vaihdokseen liittyvistä kuluista sekä pankin toimitalossa ja sijoituskiinteistössä tehdyistä remonttien kulukirjauksista.

Tilikaudella kirjattiin vertailukautta enemmän arvonalentumistappioita luotoista ja muista sitoumuksista, mutta arvonalentumisten määrä suhteutettuna luotto- ja takauskantaan pysyi alhaisella tasolla. 1.1.2014 voimaan astuneiden säännösten mukaan laskettu vakavaraisuussuhde oli edellisvuotta parempi.

Avainlukuja

Avainlukuja	2014	2013	Muutos
Liikevoitto, 1000 euroa	7 790	839	829 %
Kulujen suhde tuottoihin, %	27,3	76,1	-48,8 %-yks.
Oman pääoman tuotto (ROE), %	18,4	2,5	15,9 %-yks.
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde*	43,5	36,4	7,1 %-yks.
Henkilöstö keskimäärin	22	23	-1
Jäsenet	5 648	5 485	163 kpl

*Vakavaraisuussuhdeluvun vertailutieto 2013 on voimassa olevien säännösten mukaan laskettu arvio 1.1.2014

OP Ryhmä

Oulaisten Osuuspankki on jäsentensä omistama osuuskuntamuotoinen talletuspankki, joka harjoittaa toimialueellaan paikallista vähittäispankkitoimintaa.

Osuuspankki kuuluu OP Ryhmään, joka on johtava suomalainen finanssiryhmä. Se koostuu itsenäisistä osuuspankeista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta (aik. OP-Pohjola osk) tytäryhtiöineen. OP Ryhmän ja sen jäsenpankkien keskitettyjen palveluiden kehittämisestä ja tuottamisesta vastaavat OP Osuuskunnan tytäryhtiöt OP-Palvelut Oy ja OP-Prosessipalvelut Oy. OP Osuuskunta toimii koko OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

Osuuspankki on OP Osuuskunnan jäsenluottolaitos. OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset yhdessä niiden konsolidointiryhmiin kuuluvien yhteisöjen kanssa muodostavat osuuspankkien yhteenliittymän, josta säädetään laissa osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista ja laissa talletuspankkien yhteenliittymästä. Lakien mukaan keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista ja niiden vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan yhteenliittymän tasolla. OP Ryhmän vakuutusyhtiöt eivät kuulu keskinäisen vastuun piiriin.

Toimintaympäristö

Maailmantalouden kasvu jatkui keskimääräistä hitaampana vuonna 2014. Eri maissa kehitys oli epäyhtenäistä. Euroalueen talous kääntyi hitaaseen kasvuun kahden vuoden taantuman jälkeen, mutta luottamus talouden elpymiseen rakoili vuoden kuluessa muun muassa Ukrainan kriisin vuoksi.

Euroalueen inflaatio hidastui vuoden aikana ja vuoden lopulla öljyn halpeneminen painoi kuluttajahinnat laskuun. Euroopan keskuspankki laski ohjauksen pohjalukemiin 0,05 prosenttiin syyskuussa. Euribor-korot alenivat keskuspankin toimien vuoksi edelleen hieman. EKP toteutti myös uusia epätavanomaisen rahapolitiikan toimia loppuvuoden aikana.

Suomen talous kehittyi edelleen heikosti. Kansantuote polki paikallaan ja työttömyys nousi. Investoinnit alenivat edelleen. Öljyn hinnan lasku vaimensi inflaatiota myös Suomessa. Yritysten ja kotitalouksien luottamus oli keskimääräistä vaisumpaa. Myönteistä oli teollisuuden tilauksien kasvu. Asuntojen hinnat laskivat vajaan prosentin ja asuntokauppa supistui.

Pohjois-Pohjanmaan työttömyysaste oli vuoden 2014 lopussa 16,4 % (edellisen vuoden lopussa 15,0 %). Oulaisten työttömyysaste oli vuoden 2014 lopussa 15,8 % (13,1 %) ja Merijärven 13,1 % (13,1 %). Oulaisten työttömyystilanne heikkeni huomattavasti ja Merijärven pysyi entisen suuruisena.

Oulaisten väkiluku oli vuoden 2014 lopussa 7725 asukasta ja Merijärven 1154 asukasta. Edellisen vuoden lopussa Oulaisissa asui 7775 asukasta ja Merijärvellä 1153 asukasta eli Oulaisten väkiluku laski viime vuoden aikana 50 asukkaalla ja Merijärven nousi yhdellä (1) asukkaalla.

Pankkien kotitalousluottokannan kasvu jatkui hitaana kahden prosentin vuosivauhtia. Yritysluottokanta kasvoi hieman kotitalousluottoja nopeammin. Odotukset luotonkysynnän kehittymisestä heikkenivät vuoden loppua kohden. Talletuskanta pysyi lähes vuodentakaisella tasolla varojen siirryttyä määräaikaistileiltä riskisempiin sijoituskohteisiin. Rahasto- ja vakuutusäästötön kasvu jatkui vahvana rahoitusmarkkinoiden suotuisan kehityksen myötä, vaikka markkinoiden riski-indikaattorit nousivat hieman toisella vuosipuoliskolla.

Laaksojen OP-Kiinteistökeskus Oy:n vuoden aikana tekemien asuntokauppojen määrä Oulaisissa laski noin 12 % edelliseen vuoteen verrattuna. Koko Laaksojen OP-Kiinteistökeskuksen alueella kauppojen määrä kasvoi noin 12 %.

Uusia luottoja myönnettiin vuoden 2014 aikana noin 28 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Pankin asuntoluottokanta kasvoi noin 4,6 %. Yritysluottokanta kasvoi noin 3,6 %

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Oulaisten Osuuspankin sääntöjä muutettiin varsinaisessa edustajiston kokouksessa keväällä. Säännöt muutettiin vastaamaan uuden osuuskuntalain vaatimuksia. Osuuspankille perustettiin jäsenosuuksien ja lisäosuuksien lisäksi uusi osuuslaji, Tuotto-osuus, jonka nimellisarvo on 100 euroa. Tuotto-osuus on asiakasomistajan vapaaehtoinen sijoitus osuuspankin omaan pääomaan. Tuotto-osuudet voidaan lukea pankin ydinvakavaraisuuteen. Tuotto-osuuksien myynti aloitettiin maaliskuussa ja vuoden aikana myynti oli 8 455 tuhatta euroa. Tuotto-osuuden tuottotavoite vuodelle 2014 oli 3,25 prosenttia. OP Ryhmän hallintoneuvosto vahvisti lokakuussa myös vuodelle 2015 tuottotavoitteeksi 3,25 prosenttia.

Osuuspankki myi omistamansa Pohjola Pankki Oyj:n A- ja K-osakkeet OP Osuuskunnan 6.2.2014 julkistaman vapaaehtoisen ostotarjouksen mukaisesti huhtikuussa. Osakkeiden myynnistä saatu myyntivoitto oli 6 985 tuhatta euroa. OP Osuuskunta sai välimiesoikeuden päätöksellä omistusoikeuden kaikkiin Pohjola Pankki Oyj:n osakkeisiin. Pohjolan A-osake poistettiin Helsingin Pörsissä 30.9.2014.

Osuuspankki on sijoittanut Pohjola Pankin osakkeista saadun osingon ja myyntihinnan sekä Tuotto-osuuksista saamansa pääoman OP Osuuskunnan osuuspääomaan sekä OP Osuuskunnan liikkeeseen laskemaan yritystodistukseen.

Merijärven konttorin aukioloaikoja muutettiin 1.4.2014 alkaen vastaamaan muuttuneita asiakaspalvelutarpeita. Konttori on avoinna maanantaisin klo 9.30 – 16.15. sekä torstaisin ja perjantaisin klo 9.30 – 13.00.

Toimitusjohtaja Jari Anttila siirtyi Kemin Seudun Osuuspankin toimitusjohtajaksi 14.7.2014 alkaen. Uutena toimitusjohtajana aloitti Mika Korkia-aho 1.8.2014 alkaen.

OP-Pohjola-ryhmä otti 1.1.2015 alkaen käyttöön uuden nimen OP Ryhmä. Ryhmän pankki-, vahinkovakuutus ja varallisuudenhoitotoiminnot ovat jatkossa kaikki OP-brändin alla. Oulaisten Osuuspankki otti syksyllä 2014 käyttöön uuden markkinointinimen OP Oulainen.

Oulaisten Osuuspankilla ei ollut muita olennaisia tapahtumia tilikaudella.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Oulaisten Osuuspankilla ei ole ollut olennaisia tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen.

Osuuspankin tulos

Liikevoittoon vaikuttaneiden keskeisimpien tuotto- ja kuluerien kehitys kolmelta viimeiseltä vuodelta sekä vuoden 2014 muutos on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Tulosanalyysi				
1000 euroa				
	2014	2013	Muutos, %	2012
Tuotot				
Korkokate	1 809	1 916	-5,6	2 383
Muut tuotot				
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	922	703	31,1	725
Palkkiotuotot, netto	1 172	1 019	15,1	952
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	2	150	-98,8	70
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	6 985	2	376 262,2	409
Suojauslaskennan nettotulos	-	-		-
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	-83	3	-3 330,9	-60
Liiketoiminnan muut tuotot	74	87	-15,5	86
Yhteensä	9 072	1 964	362	2 182
Tuotot yhteensä	10 881	3 880	180,4	4 565
Kulut				
Henkilöstökulut	1 270	1 252	1,4	1 286
Muut hallintokulut	1 029	1 035	-0,7	1 039
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	112	111	0,2	119
Liiketoiminnan muut kulut	565	554	2	478
Kulut yhteensä	2 975	2 953	0,7	2 921
Arvonalentumiset luotoista ja muista sitoumuksista	116	89	30,7	308
Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	-	-		-
Liikevoitto (-tappio)	7 790	839	829	1 336

Liikevoittoa paransi merkittävästi Pohjolan osakkeiden myyntivoitto, joka sisältyy myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuottoihin. Korkokate supistui edelliseen tilikauteen verrattuna. Korkokatteen supistumiseen vaikutti Pohjola Pankilta otettujen luottojen uudelleenjärjestely. Henkilöstökulut kasvoivat edelliseen tilikauteen verrattuna. Kasvu johtui hallintohenkilöiden palkkioiden määrän kasvusta, joka liittyi toimitusjohtajan vaihdokseen tilikauden aikana. Arvonalentumiset saamisista kasvoivat vertailukaudesta, mutta suhteutettuna luotto- ja takauskantaan arvonalentumiset pysyivät matalalla tasolla.

Osuuspankin palkkiotuotot kasvoivat vertailuvuodesta. Palkkiot luotonannosta, maksuliikkeestä, lainopillisista tehtävistä ja vakuutusten välityksestä kasvoivat. Sen sijaan arvopapereiden välityspalkkioita kertyi edellisvuotta vähemmän. Palkkiotuottoihin sisältyy vähennyksenä omistajajäsenille myönnetty OP-bonukset, joiden määrä pieneni johtuen bonuskulun kirjauskäytännön muutoksesta. Verohallinnon ohjeistuksen mukaisesti OP-bonukset huomioidaan sen OP ryhmään kuuluvan yrityksen kuluna, jonka tuotteista bonus kertyy. Päätyneen tilikauden aikana OP-bonuksia kertyi asiakkaille käytettäväksi yhteensä 642 tuhatta euroa.

Henkilöasiakkaalle kertyneiden OP-bonusten käyttö pankki- ja vakuutuspalveluihin on asiakkaalle verotonta, kun bonukset käytetään OP Ryhmän määrittelemiä ja valitsemiä käyttökohteisiin. Asiakkaille kertyy OP-bonuksia pankkiasioinnin lisäksi myös vakuutusasioinnista.

Palkkiotuottoja kertyi seuraavasti:

Palkkiotuotot	2014	2013	Muutos, %
1000 euroa			
Talletuksista	16	18	-13,2
Luotonannosta	525	490	7,2
Maksuliikkeestä	485	440	10,3
Arvopapereiden välityksestä ja liikkeeseen laskusta	63	91	-30,3
Omaisuuksien hoidosta ja lainopillisista tehtävistä	135	116	16,4
Takauksista	46	50	-6,6
Vakuutusten välityksestä	455	415	9,5
Muut	134	126	6,8
Yhteensä	1 859	1 745	6,5
OP-bonukset	-556	-594	-6,4
Palkkiotuotot yhteensä	1 303	1 151	13,2
Palkkiokulut	131	132	-0,8
Palkkiotuotot, netto	1 172	1 019	15,1

Luottojen nettomääräiset arvonalentumistappiot kasvoivat edellisvuodesta. Luotoista ja takaussaamisista kirjattiin arvonalentumistappioita seuraavasti:

Luottojen ja takaussaamisten arvonalentumistappiot	2014	2013	Muutos, %
1000 euroa			
Arvonalentumisten bruttomäärä	238	127	87
Vähennykset	-122	-38	216,7
Arvonalentumisten nettomäärä	116	89	30,7
Arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta %	0,1	0,1	0

Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Keskeisiä tase- ja sitoumuseriä

Keskeisimpien tase- ja sitoumuserien kehitys kolmelta vuodelta ja vuoden 2014 muutos on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Keskeisiä tase- ja sitoumuseriä	31.12.2014	31.12.2013	Muutos, %	31.12.2012
1000 euroa				
Tase	208 976	185 922	12,4	179 926
Luotot	155 243	144 255	7,6	140 489
Saamistodistukset	841	-		-
Osakkeet ja osuudet	33 415	21 484	55,5	16 316
Talletukset	118 086	113 258	4,3	110 527
Oma pääoma	33 905	27 736	22,2	24 933
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	7 726	13 529	-42,9	10 532

Pankin tase kasvoi tilikauden aikana luotto- ja talletuskannan kasvun vuoksi sekä osakkeiden ja osuuksien määrän kasvaessa. Luotto- ja talletuskannan kasvu ajoittui pääosin vuoden jälkimmäiselle puoliskolle. Osakkeiden ja osuuksien määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna OP Osuuskunnan osuuksien määrän lisääntymisen vuoksi. Osuuspankki on sijoittanut Pohjola Pankin osakkeista saadun osingon ja myyntihinnan sekä Tuotto-osuuksista saamansa pääoman OP Osuuskunnan osuuspääomaan. Oma pääoma kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Oman pääoman kasvu johtui tilikauden hyvästä tuloksesta sekä Tuotto-osuuksien myynnistä.

Antolainauksen kehitys

Uusia luottoja myönnettiin vuoden aikana 40 289 tuhatta euroa eli 8 846 tuhatta euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Luottokanta yhteensä vuoden lopussa oli 155 243 tuhatta euroa (144 255¹). Osuuspankki välittää asiakkaille myös OP Ryhmän kiinnitysluottopankin, OP-Asuntoluottopankki Oyj:n (OPA) myöntämiä asuntoluottoja.

Yli 90 pv erääntyneet ja nollakorkoiset saamiset tilikauden aikana kehittyivät seuraavasti:

Yli 90 pv erääntyneet ja nollakorkoiset saamiset			
1000 euroa	31.12.2014	31.12.2013	Muutos, %
Yli 90 pv erääntyneet saamiset	144	378	-62
Nollakorkoiset saamiset	4	6	-24,4
Yhteensä	148	384	-61,4
Prosenttia luotto- ja takauskannasta	0,1	0,3	-0,2 % -yks.

Yli 90 päivää erääntyneisiin saamisiin on luettu kaikki sellaiset antolainausaamiset, joiden pääoma tai korko on ollut kokonaan tai osittain erääntyneenä ja maksamattomana yli 90 päivää.

Kiinteistöomistukset

Osuuspankin kiinteistöomistukset muodostuvat omassa käytössä olevista kiinteistöistä ja sijoituskiinteistöistä.

Kiinteistöomistukset		
1000 euroa	31.12.2014	31.12.2013
Omassa käytössä olevat kiinteistöt		
Sitoutunut pääoma	1 443	1 480
Prosenttia taseesta	0,7	0,8
Sijoituskiinteistöt		
Sitoutunut pääoma	786	1 047
Prosenttia taseesta	0,4	0,6
Käypä arvo	869	1 103
Nettotuotto, %	1,5	1,7
Kiinteistöihin sitoutunut pääoma yhteensä	2 228	2 527
Prosenttia taseesta	1,1	1,4

Kiinteistöyhteisöjen sitoutunut pääoma muodostuu osakehuoneiston kirjanpitoarvosta ja osakehuoneistoon kohdistuvasta lainaosuudesta.

Kaikkien kiinteistösijoitusten osuus on 1,1 prosenttia taseesta (1,4).

Pankki myi yhden omistamansa osakehuoneiston osakkeet.

Omassa käytössä olevat kiinteistöt

Omassa käytössä oleviksi kiinteistöiksi on luettu kiinteistöt, jotka ovat pankin omassa käytössä konttori-, varasto- tai muina sellaisina tiloina taikka henkilökunnan asumis-, virkistys- tai muussa sellaisessa käytössä. Omassa käytössä oleviksi kiinteistöiksi on luettu myös sellaiset suorassa omistuksessa olevat kiinteistöt, joista osa on vuokrattu, mutta vuokrattujen tilojen osuutta ei voida myydä erikseen, ja oman käytön osuus tällaisissa tiloissa on ollut yli viisi prosenttia pinta-alasta.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden tasearvoa määritettäessä on otettu lähtökohdaksi hyödykkeen arvo suhteessa liiketoiminnan tulonodotuksiin. Laaksojen Op-Kiinteistökeskus laajensi palvelurakennettaan vuoden aikana ostamalla Oulaisten Tilitoimistolta

¹ Suluissa vertailulukku 31.12.2013.

isännöintipalvelut. Isännöinti siirtyi pankin toimitalon II-kerroksen tiloista remontoituihin Kaarikadun puolen tiloihin, jotka yhdistettiin Laaksojen Opkk:lla jo vuokralla olevaan tilaan.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöjä omistetaan vuokratuottojen ja omaisuuden arvonnousujen hankkimiseksi. Jos suorassa omistuksessa olevasta kiinteistöstä osa on vuokrattu ja oman käytön osuus on ollut vähäinen (alle viisi prosenttia), kiinteistö on luokiteltu sijoituskiinteistöksi.

Sijoituskäytössä olevia liike-, toimisto- ja teollisuuskiinteistöjä arvostettaessa kiinteistökohtaisena vähimmäistuottovaatimuksena tasearvoa määritettäessä on käytetty 5,5 prosenttia. Sijoituskiinteistöistä kirjattiin arvonalennuksia tilikauden aikana 68 tuhatta euroa.

Tilikauden aikana myytiin sijoituskiinteistöjä kirjanpitoarvoltaan 101 tuhatta euroa.

Muun sijoitustoiminnan kehitys

Saamiset luottolaitoksilta, joista valtaosan muodostavat saamiset Pohjola Pankki Oyj:ltä, olivat 15 183 tuhatta euroa (16 140). Lisäksi osuuspankki on tehnyt sijoituksia OP Osuuskunnan liikkeeseen laskemaan joukkovelkakirjalainaan yhteensä 1 500 tuhatta euroa (1 500). Sijoitus sisältyy tase-erään saamiset yleisöltä.

Osakkeiden ja osuuksien määrää toisaalta pienensi Pohjola Pankin osakkeiden myynti ja toisaalta kasvatti lisäsijoitukset OP Osuuskunnan osuuspääomaan. Vuoden lopussa osuuspankillä oli sijoituksia keskusyhteisön osuuspääomaan yhteensä 31 430 tuhatta euroa (6 401). Lisäksi osuuspankki sijoitti OP Osuuskunnan liikkeeseen laskemaan yritystodistukseen 791 tuhatta euroa.

Muiden aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden kuin kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden kirjanpitoarvo 227 tuhatta euroa oli 21 tuhatta euroa pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Pääosa vähennyksestä johtui koneiden ja kaluston arvon pienemisestä.

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Yleisön talletusten ja muiden velkojen kehitys on kuvattu alla olevassa taulukossa. Muut velat muodostuvat markkinarahaveloista ja valtion varoista välitetyistä lainoista.

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			
1000 euroa	31.12.2014	31.12.2013	Muutos, %
Talletukset			
Maksuliiketil	52 111	44 506	17,1
Säästämistilit	14 190	14 995	-5,4
Sijoittamistilit	51 649	53 602	-3,6
Valuuttatalletukset	134	159	-15,5
Yhteensä	118 086	113 258	4,3
Muut velat	118	208	-43,2
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille yhteensä	118 205	113 466	4,2

Muun vieraan pääoman ja sitoumusten kehitys

Velat luottolaitoksille, jotka muodostuvat lähes kokonaan veloista Pohjola Pankki Oyj:lle, kasvoivat 49 444 tuhanteen euroon (37 135).

Osuuspankillä ei ole liikkeeseen laskettuja joukkovelkakirjalainoja. Pankilla ei ole pääomalainoja.

Muut vieraan pääoman erät muodostuvat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtävistä eristä.

Oma pääoma ja varaukset

Oulaisten Osuuspankin koko oman pääoman määrä kasvoi 22,2 prosenttia 33 905 tuhanteen euroon (27 736).

Osuuspääoma

Osuuspääoma kasvoi 69,5 prosenttia 9 491 tuhanteen euroon (5 599). Omistajajäsenillä oli vuoden lopussa sijoituksia jäsenosuuksiin 581 tuhatta euroa (568), lisäosuuksiin 465 tuhatta euroa (5 031) ja uusiin Tuotto-osuuksiin 8 455 tuhatta euroa. Tilikaudella 2014 irtisanotut lisäosuudet 387 tuhatta euroa on kirjattu taseessa muihin velkoihin. Tuotto-osuuksien liikkeeseen laskuista uusien merkintöjen osuus oli 4 884 tuhatta euroa. Vanhoja lisäosuuksia muunnettiin Tuotto-osuuksiksi 3 572 tuhatta euroa.

Osuuspankki maksoi korkoja jäsen- ja lisäosuuspääomalle vuodelta 2013 yhteensä 65 tuhatta euroa.

Osuuspankilla voi osuuskuntalain ja osuuspankin sääntöjensä mukaan olla jäsenen oikeudet tuottavia jäsenosuuksia ja vapaaehtoisina osuuksina Tuotto-osuuksia sekä lisäosuuksia. Osuuspankin osuuspääomassa on jäsenosuuksia 5 810 kpl. Jokaisella jäsenellä on velvollisuus ottaa yksi osuuspankin jäsenosuus ja maksaa siitä merkintähintana 100 euron suuruisen jäsenosuusmaksu. Tuotto-osuuksia on osuuspankin osuuspääomassa 832 kpl. Tuotto-osuuksia voivat merkitä vain osuuspankin jäsenet ja niiden antamisesta päättää osuuspankin hallitus. Tuotto-osuuden nimellisarvo ja siitä osuuspankille merkintähintana maksettava tuotto-osuusmaksu on 100 euroa. Jäsenosuudet ja Tuotto-osuudet ovat osuuspankin purkautuessa huomommalla etusijalla kuin lisäosuudet. Osuuspankin osuuspääomassa on lisäosuuksia 12 392 kpl. Lisäosuuksia koskevat määräykset sisältyvät nykyistä edeltävän osuuskuntalain (1488/2001) 11 lukuun sekä soveltuvin osin voimassa olevaan osuuskuntalakiin. Osuuspankki ei voi enää antaa uusia lisäosuuksia. Olemassa olevat lisäosuudet voidaan omistajan hakemuksesta muuntaa Tuotto-osuuksiksi.

Osuusmaksut, tuotto-osuusmaksut ja lisäosuusmaksut palautetaan osuuspankin sääntöjen, osuuskuntalain ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain mukaisesti ja sanotuissa laeissa mainituin edellytyksin jäsenyyden päätyttyä tai irtisanottaessa lisäosuus tai Tuotto-osuus. Jäsenosuusmaksu ja tuotto-osuusmaksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai Tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden.

Osuuspankilla on kuitenkin oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen ja tuotto-osuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa pankin hallitus. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

Lisäosuusmaksut palautetaan kuuden kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka perusteella palautus ensimmäisen kerran voidaan suorittaa. Jos irtisanottua lisäosuusmaksua ei ole voitu palauttaa kokonaisuudessaan, voi palautus tapahtua jälkipalautuksena, jos se on kolmen seuraavan tilinpäätöksen perusteella mahdollista. Lisäosuudelle maksetaan korkoa siihen asti, kun se on osuuskuntalain mukaan nostettavissa.

Osuuspankilla on oikeus lunastaa kaikki Tuotto-osuudet. Lunastusoikeuden käyttämisestä päättää osuuspankin hallitus. Lunastukseen vaaditaan keskusyhteisön lupa sekä valvovan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

Vapaaehtoiset varaukset

Poistoero taseessa on nolla. Luottotappiovarausta kasvatettiin 400 tuhatta euroa.

Omat varat ja vakavaraisuus

Osuuspankin vakavaraisuus lasketaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 mukaisesti. Vakavaraisuussäntely muuttui 1.1.2014 alkaen, joten omia varoja ja vakavaraisuutta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia edellisen vuoden toimintakertomuksessa julkaistuihin tietoihin. Alla esitetyt vakavaraisuustietojen vertailutiedot perustuvat arvioon, jossa vakavaraisuustiedot 31.12.2013 on oikaistu vastaamaan 1.1.2014 voimaan tulleita vakavaraisuussäännöksiä.

Osuuspankin luottoriskin pääomavaateen laskennassa käytetään sisäisten luokitusten menetelmää. Markkinariskien pääomavaatimus lasketaan standardimenetelmällä. Myös operatiivisten riskien pääomavaatimus lasketaan standardimenetelmällä.

OP Ryhmä julkistaa ns. Pilari III:n mukaiset tarkemmat vakavaraisuustiedot tilinpäätöksessään. OP Ryhmän tilinpäätös on luettavissa www.op.fi verkkopalvelussa.

Osuuspankin omat varat muodostuivat seuraavasti:

Omat varat		
1000 euroa	31.12.2014	31.12.2013
Ydinpääoma (CET1)		
Oma pääoma*	33 053	22 705
Lisäosuuspääoman omiin varoihin luettava määrä	1 239	4 240
Tilinpäätössiirrot vähennettynä laskennallisella verovelalla	4 265	3 945
Suunniteltu voitonjako	- 171	- 65
Käyvän arvon rahasto rahavirran suojauksesta	- 446	- 165
Aineettomat hyödykkeet		
Laskennalliset verosaamiset, jotka ylittävät 10 % ydinpääomasta		
Käyvän arvon arvostusten siirtymäsäännös	- 89	- 4 501
Arvon alentumisten ja odotettujen tappioiden erotuksen alijäämä	- 1 285	- 1 178
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	36 566	24 980
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)		
Pääomalainoista omiin varoihin luettava määrä		
Ensisijainen pääoma (T1) yhteensä	36 566	24 980
Toissijainen pääoma (T2)		
Perpetuaalilainat		
Debentuurilainat		
Arvon alentumisten ja odotettujen tappioiden erotuksen ylijäämä		
Käyvän arvon arvostusten siirtymäsäännös	89	4 502
Omat varat yhteensä	36 655	29 482

* pl. lisäosuuspääoma ja arvonorotusrahastoon liittyvä laskennallinen verovelka

Osuuspankin lisäosuuspääomasta on luettavissa ydinpääomiin korkeintaan 80 prosenttia 31.12.2012 liikkeeseen lasketusta määrästä siirtymäsäännöksen puitteissa. Käyvän arvon rahaston negatiiviset erät eli realisoitumattomat tappiot sisältyvät ydinpääomaan, mutta positiiviset erät eli realisoitumattomat voitot vähennetään ydinpääomasta vuoden 2014 ajan ja luetaan toissijaiseen pääomaan (T2). Arvon alentumisten ja odotettujen tappioiden erotuksen alijäämä vähennetään kokonaisuudessaan ydinpääomasta (CET1).

Riskipainotetut erät	31.12.2014	31.12.2013
1000 euroa		
Luottoriski		
Standardimenetelmä (SA)		
Yritysvastuut	134	168
Vähittäisvastuut		
Luottolaitos- ja sijoituspalveluvastuut		
Muut vastuut	18	238
Sisäisten luottoluokituksen menetelmä (IRB)		
Yritysvastuut ¹⁾	20 897	24 567
Yritysvastuut – pk-yritykset	9 762	13 832
Yritysvastuut - Muut	11 134	10 735
Vähittäisvastuut ²⁾	17 221	21 096
Kiinteistövakuudelliset	11 893	14 844
Muut vähittäisvastuut	5 328	6 252
Luottolaitos- ja sijoituspalveluyritysvastuut ¹⁾		
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	36 916	25 395
Muut erät	2 551	2 712
Luottoriski yhteensä	77 737	
Selvitysrisi		
Markkinariski³⁾		
Operatiivinen riski	6 540	5 720
Yhteensä	84 277	80 897

1) Luottolaitos- ja sijoituspalveluyritysvastuisiin sekä yritysvastuisiin sovelletaan nk. IRBAn perusmenetelmää (FIRB), eli pankki soveltaa näiden vastuiden riskipainojen laskennassa omia maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) estimaatteja.

2) Vähittäisvastuiden riskipainoja laskettaessa pankki soveltaa omia estimaatteja maksukyvyttömyyden todennäköisyydelle (PD), tappio-osuudelle (LGD) ja luottovasta-arvokertoimelle (CF).

3) Valuuttakurssiriski

Vakavaraisuussuhdeluvut	31.12.2014	31.12.2013
(%)		
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	43,4	30,9
Ensisijaisen pääoman (T1) vakavaraisuussuhde	43,4	30,9
Vakavaraisuussuhde	43,5	36,4
Osuuspankkien yhteenliittymän ydinpääoman vakavaraisuussuhde (CET1)	* 13,6	**17,1

*syyskuussa 2014

** voimassa olevien säännösten mukaan laskettu arvio 1.1.2014

Omien varojen vähimmäismäärä yhteensä oli 6 742 tuhatta euroa (6 472). Omien varojen vähimmäismäärä on 8 prosenttia riskipainotetuista eristä. Lakisääteinen alaraja vakavaraisuussuhteelle on 8 prosenttia. Ydinpääoman vakavaraisuussuhteen alaraja on 4,5 prosenttia.

31.12.2013 voimassa olleen vakavaraisuussäätelyn mukaisesti lasketut osuuspankin omat varat olivat 36 655 tuhatta euroa, omien varojen vaatimus 6 742 tuhatta euroa ja vakavaraisuussuhde 43,5 prosenttia. Säätelymuutoksesta johtuvat suurimmat muutokset omilla varoilla aiheutti lisäosuuspääomien / lisäosuuspääomien ja pääomalainojen siirtymäsäännös, joka vähensi omia varoja. Omien varojen vaadetta pienensi Basel I lattiasäännön poistuminen omien varojen vaateesta sekä pk-yritysten luottoja koskeva riskipainohelpotus (noin 24 prosenttia). Riskipainohelpotus on voimassa vuoteen 2016.

Vakavaraisuus nousi 7,1 % -yksikköä. Kasvu johtui omien varojen voimakkaasta kasvusta.

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde, %

$\frac{\text{Ydinpääoma (CET1) yhteensä}}{\text{Riskipainotetut erät yhteensä}} \times 100$

Ensisijaisen pääoman (T1) vakavaraisuussuhde, %

$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (T1) yhteensä}}{\text{Riskipainotetut erät yhteensä}} \times 100$

Vakavaraisuussuhde, %

$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Riskipainotetut erät yhteensä}} \times 100$

Keskinäinen vastuu

Yhteenliittymälainsäädännön mukaisesti osuuspankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunta, osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki Pohjola Pankki Oyj, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitoksen konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joista edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet. OP Osuuskunnan jäseniä olivat vuoden lopussa 181 osuuspankkia sekä Pohjola Pankki Oyj, Helsingin OP Pankki Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oyj, OP-Korttiyhtiö Oyj ja OP-Prosessipalvelut Oy. Talletuspankkien yhteenliittymää valvotaan konsolidoidusti, ja keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä toistensa veloista ja sitoumuksista.

Keskusyhteisö on velvollinen antamaan jäsenluottolaitoksilleen ohjeita niiden sisäisestä valvonnasta sekä riskienhallinnasta, niiden toiminnasta maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa.

Keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset ovat keskinäisessä vastuussa niistä selvitystilassa tai konkurssissa olevan keskusyhteisön tai jäsenluottolaitoksen veloista, joita ei saada suoritetuksi sen varoista. Vastuu jakautuu keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten kesken viimeksi vahvistettujen taseiden loppusumman mukaisessa suhteessa.

Jos jäsenluottolaitoksen omat varat vähenevät tappioiden vuoksi niin alhaisiksi, että yhteenliittymälaisissa säädetyn selvitystilan edellytykset täyttyvät, keskusyhteisöllä on oikeus periä jäsenluottolaitoksiltaan keskusyhteisön säännöissä mainituin perustein ylimääräisiä maksuja tilikauden aikana enintään viisi tuhannesosaa jäsenluottolaitosten viimeksi vahvistettujen taseiden yhteenlasketusta loppusummasta käytettäväksi jäsenluottolaitoksen selvitystilan ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin.

Talletussuoja ja sijoittajien turva

Luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaan talletuspankin on kuuluttava talletussuojarahastoon. OP Ryhmään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Talletussuojarahastosta korvataan tallettajien saamiset OP Ryhmän talletuspankeilta enintään 100 tuhanteen euroon asti. OP Ryhmässä talletuspankkeja ovat osuuspankit, Pohjola Pankki Oyj ja Helsingin OP Pankki Oyj. OP Ryhmä on maksanut vuonna 2014 rahastolle kannatusmaksuja 29 143 tuhatta euroa.

Sijoittajien korvausrahasto maksaa korvauksia ei-ammattimaisille sijoittajille silloin, kun sijoituspalveluyritys tai luottolaitos ei pysty suorittamaan muun kuin tilapäisen maksukyvyttömyyden vuoksi suojan piirissä olevia sijoittajien selviä ja riidattomia saamia sopimuksen mukaisesti. Korvauksen määrä on 90 prosenttia saamisen määrästä, enintään 20

tuhatta euroa. Sijoittajien korvausrahostoa koskevan lainsäädännön mukaan OP Ryhmään kuuluvia pankkeja pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluku	2014	2013	2012
	Oman pääoman tuotto (ROE), %	18,4	2,5
Koko pääoman tuotto (ROA), %	3,2	0,4	0,7
Omavaraisuusaste, %	18,3	16,9	15,9
Kulujen suhde tuottoihin, %	27,3	76,1	64

Tunnuslukujen laskukaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), %

$\frac{\text{Liikevoitto (-tappio)} - \text{Tuloverot}^*}{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verolla vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$

Koko pääoman tuotto (ROA), %

$\frac{\text{Liikevoitto (-tappio)} - \text{Tuloverot}^*}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$

Omavaraisuusaste, %

$\frac{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verolla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$

Kulujen suhde tuottoihin, %

$\frac{\text{Hallintokulut} + \text{Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä} + \text{Liiketoiminnan muut kulut}}{\text{Korkokate} + \text{Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista} + \text{Nettopalkkiotuotot} + \text{Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot} + \text{Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot} + \text{Suojauslaskennan nettotulos} + \text{Sijoituskiinteistöjen nettotuotot} + \text{Liiketoiminnan muut tuotot} + \text{Osuus osakkuusyritysten tuloksista (netto)}} \times 100$

* Tilinpäätössiirtoihin sisältyvä verovaikutus huomioitu

Riskienhallinta

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi sekä pankin riskiasema

Riskienhallinta perustuu liiketoimintapäätöksiä tekevien henkilöiden ammattitaitoon ja varovaisuuteen sekä systemaattiseen riskien mittaamiseen, arviointiin ja rajoittamiseen. Riskienhallinnan tärkein tavoite on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa, ettei toiminnassa oteta niin suurta riskiä, että se vaarantaisi pankin kannattavuuden, vakavaraisuuden, maksuvalmiuden tai toiminnan jatkuvuuden. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta laadukkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä vakavaraisuudesta.

Osuuspankin riskienhallinta on järjestetty OP Osuuskunnan jäsenpankeilleen antamien yleisten ohjeiden mukaisesti. Pankin hallitus vastaa sisäinen valvonnan ja riskienhallinnan riittävydestä. Pankki noudattaa OP Osuuskunnan hallintoneuvoston vahvistamia ryhmätasoisia sisäisen valvonnan sekä riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteita. OP Osuuskunnan johtokunta on asettanut osuuspankkien riskiperusteiselle vakavaraisuudelle, kannattavuudelle ja eri riskilajeille valvontarajat. Valvontarajojen pohjalta osuuspankin hallitus on vahvistanut omat limiittinsä. Limiittien ajantasaisuus suhteessa pankin liiketoiminnan tilaan ja kehitykseen tarkistetaan vuosittain.

Hallitus seuraa, arvioi ja valvoo säännöllisesti riskinkantokykyä ja riskiasemaa sekä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuutta ja riittävyttä.

Toimitusjohtaja vastaa riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan toteutuksesta ja siihen liittyvien tehtävien organisoinnista OP Osuuskunnan ja pankin hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtaja raportoi säännöllisesti hallitukselle, hallintoneuvostolle ja OP Osuuskunnalle pankin liiketoiminnasta, riskinkantokyvystä ja riskiasemasta.

Osuuspankin suhtautuminen riskinottoon on maltillinen. Riskinkantokyvyn riittävyttä suhteessa pankin riskeihin arvioidaan riskimittareiden ja taloudellisen pääomavaateen avulla.

Pääomasuunnittelulla varmistetaan, että pankilla on riittävä riskiperusteinen vakavaraisuus nykyisiin ja ennakoituihin riskeihin nähden. Lisäksi sen avulla varmistetaan, että pankin kasvu-, kannattavuus- ja vakavaraisuustavoitteet ovat tarkoituksenmukaisia ja keskenään johdonmukaisesti asetettu. Pääomasuunnitelma sisältää mm. tavoitteet pääomatasolle sekä varautumissuunnitelman vakavaraisuuteen vaikuttavien odottamattomien tilanteiden varalle. Omien varojen riittävyys turvataan ensisijaisesti pitämällä pankin kannattavuus kohtuullisella tasolla. Lisäksi pankki tarjoaa omistajajäsenille merkittäväksi tuotto-osuuksia, jotka luetaan ydinpääomaan. Pankin riskinkantokyky on riittävä ja riskiasema on vakaa.

Luottoriskit

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että asiakas ei mahdollisesti täytä luottosuhteesta syntyviä velvoitteitaan eikä asetettu vakuus ole riittävä kattamaan pankin saamista. Luottoriskien hallinnan tarkoituksena on vähentää luottotappioiden todennäköisyyttä jo ennen luottopäätöstä sekä toisaalta rajoittaa ja estää jo tehtyihin luottopäätöksiin liittyvien riskien toteutuminen. Luottoriskiä hallitaan asiakasvalinnalla ja vakuuksin sekä asiakassuhteen aktiivisella hoidolla.

Pankkiluottotapauksissa luotonanto tapahtuu ensisijaisesti asiakkaan riittävän ja todennetun velanhoitokyvyn perusteella. Luottopäätökset perustuvat vahvistettuihin päätöksenteko-ohjeisiin, asiakkaan luottokelpoisuusluokkaan, maksukykyyn ja vakuuksiin, joiden tulee yleensä olla turvaavat. Seurannassa kiinnitetään huomiota myös luotonannon toimialakohtaisiin keskittyimiin. Vakuudeton luotonanto on mahdollista vain poikkeustapauksissa riskienhallintaa koskevien ohjeiden määrittelemällä tavalla.

Osuuspankin luottoriskejä limitoidaan ja rahoitusprosessia valvotaan OP Ryhmän riskienhallintajärjestelmän puitteissa. Pankin luottokanta on ollut vakuutettu Osuuspankkien Keskinäisessä Vakuutusyhtiössä (OVY) osana tätä järjestelmää. OP Ryhmän riskienhallinnan kehittämiseen liittyen osuuspankkien luottokantojen vakuuttamismenettely on päättynyt 31.12.2014.

Pankin asiakasriskejä kattavat omat varat olivat joulukuussa 2014 yhteensä 36 655 tuhatta euroa. Pankilla ei ole asiakaskokonaisuuksia, joiden asiakasriski (asiakasvastuut vähennyserät huomioiden) ylittäisi EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetyn 25 prosentin rajan asiakasriskejä kattavista omista varoista. Viiden suurimman asiakaskokonaisuuden asiakasriskien (asiakasvastuut vähennyserät huomioiden) yhteismäärä oli 30,6 prosenttia asiakasriskejä kattavista omista varoista.

Vuonna 2014 luotto- ja takaustappioiden nettomäärä oli 0,1 prosenttia luotto- ja takauskannasta. Pankin säännöllisesti tekemän tulevien luottotappioriskien kartoituksen perusteella suurimpien

asiakkaiden taholta ei ole odotettavissa olennaisia tappioita. Yli 90 pv erääntyneet ja nollakorkoiset saamiset olivat 0,1 prosenttia luotto- ja takauskannasta.

Likviditeettiriski

Pankkitoiminnan likviditeettiriski koostuu rakenteellisesta rahoitusriskistä ja maksuvalmiusriskistä. Rakenteellisella rahoitusriskillä tarkoitetaan pitkän aikavälin luotonantoon liittyvää epävarmuutta, joka johtuu rahoituksen rakenteesta aiheutuvasta jälleerahoitusriskistä. Maksuvalmiusriski on riski siitä, että pankki ei suoriudu odotetuista ja odottamattomista, olemassa olevista ja tulevista maksuista ilman vaikutusta liiketoiminnan jatkuvuuteen, kannattavuuteen tai vakavaraisuuteen.

Rakenteellista rahoitusriskiä seurataan sijoitusten ja luotonannon sekä niiden rahoituksen maturiteettirakenteen erolla. Maksuvalmiusriskiä seurataan pankin tulo- ja menokassavirtojen erona ja maksuvalmius hoidetaan Pohjola Pankki Oyj:n sekkitilin kautta. Rakenteellista rahoitusriskiä hallitaan OP Ryhmän likviditeetin hallintaa koskevien linjausten ja ohjeiden sekä OP Osuuskunnan johtokunnan osuuspankeille vahvistamien valvontarajojen avulla. Pankin rahoitusvarojen ja -velkojen jakauma on kuvattu liitetiedoissa.

Markkinariskit

Markkinariskillä tarkoitetaan riskiä tappiosta tai tuoton menetyksestä, kun markkinahinta tai markkinahinnan volatilitteetti muuttuvat epäedulliseen suuntaan. Markkinariskeihin sisällytetään kaikkien taseen ja taseen ulkopuolisten erien korkoriskit, hintariskit ja kiinteistöriskit sekä sijoitustoiminnan luottosprediriski ja markkinoiden likviditeettiriski.

Markkinariskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa, mitata, rajoittaa, seurata ja valvoa pankin markkinariskejä siten, että pankin kannattavuus tai vakavaraisuus ei vaarannu.

Pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on korkotason muutoksen vaikutus korkokatteeseen. Korkoriski aiheutuu luotonannon ja talletusvarainhankinnan toisistaan poikkeavista korkosidonnaisuuksista tai korontarkistusajankohdista, joten korkotason muutokset realisoituvat korkokatteeseen. Osuuspankin korkoriskiä hallitaan ensisijaisesti otto- ja antolainauksen tuotevalikoimalla ja -ehdoilla. Toissijaisesti pankki voi suojata taseensa korkoriskiä korkojohdannaisilla OP Ryhmässä käytössä olevien suojauksen toimintamallien mukaisesti. Johdannaisuojaus voidaan toteuttaa joko nimettyihin sopimuksiin kohdistettuna, rahavirran suojauksena tai ns. taloudellisena suojauksena.

Osuuspankki on tilikaudella soveltanut rahavirran suojauslaskentaa suojautuessaan korkokatteen vaihtelulta ja koronlaskun vaikutukselta tai pitkään jatkuvalla matalalla korkotasolla euribor-sidonnaisen luottokannan korkovirtoihin. Rahavirran suojauksessa osa euribor-sidonnaisen luottokannan tulevista korkovirroista on vaihdettu koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon.

Pankkiliiketoiminnassa valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssimuutosten pankille aiheuttamaa tulosriskiä tai markkina-arvon muutosriskiä. Avoin valuuttapositio syntyy, kun samassa valuutassa olevien saamisten ja velkojen määrät poikkeavat toisistaan. OP Ryhmässä valuuttariski keskitetään Pohjola Pankkiin, ja yksittäisen osuuspankin valuuttapositio rajoittuu käytännössä matkavaluuttakassaan.

Osakeriskillä tarkoitetaan osakkeiden ja muiden vastaavien instrumenttien markkinakurssimuutosten aiheuttamaa tulosriskiä ja markkina-arvojen muutosriskiä. Osakesijoitukset ovat pääosin OP Ryhmän sisäisiä sijoituksia. Muu osakesijoitustoiminta on vähäistä.

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan osuuspankin ja sen konserniyhtiöiden omistuksessa oleviin kiinteistöihin tai kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin kohdistuvaa arvonalenemis-, tuotto- ja vahingoittumisriskiä. Kiinteistöt on vakuutettu käyvästä arvostaan. Pankin hallitus käsittelee kiinteistöomistukset ja niihin liittyvät riskit sekä investointi-, korjaus- ja muut toimenpiteet säännöllisesti. Seurannassa kiinnitetään huomiota muun muassa kiinteistöihin sitoutuneen pääoman määrään suhteessa pankin taseeseen ja sijoituskiinteistöjen sitoutuneelle pääomalle saatavaan nettotuottoon sekä käypiin arvoihin.

Osuuspankki ei harjoita varsinaista kiinteistöliiketoimintaa, vaan kiinteistömistukset muodostuvat pääasiallisesti omassa käytössä olevista toimitilakiinteistöistä. Vuoden 2014 lopussa kiinteistösijoituksiin sitoutuneen pääoman määrä oli 1,1 prosenttia taseen loppusummasta. Vuokrattavissa olevista tiloista oli 46 prosenttia vuokrattuna. Sijoituskiinteistöihin sitoutuneen pääoman tuotto oli 1,5 prosenttia eli hieman edellisvuotista matalampi.

Operatiiviset riskit

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että riittämättömistä tai epäonnistuneista prosesseista tai virheellisistä menettelytavoista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä aiheutuu taloudellista tappiota tai muita haitallisia seuraamuksia. Compliance-riski on osa operatiivista riskiä. Compliance-riskillä tarkoitetaan ulkoisen sääntelyn, sisäisten menettelytapojen ja asiakassuhteessa asianmukaisten menettelytapojen ja eettisten periaatteiden noudattamatta jättämisestä aiheutuvaa riskiä. Sekä operatiivinen että compliance –riski voi ilmetä myös maineen tai luottamuksen heikkenemisenä tai menettämisenä.

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa ja arvioida mahdollisia ja toteutuneita operatiivisia riskejä sekä kehittää riskejä ennaltaehkäiseviä toimintatapoja ja yrityskulttuuria. Operatiiviset riskit arvioidaan ja riskitilanne raportoidaan säännöllisesti hallitukselle. Compliance-riskiä hallitaan mm. seuraamalla lainsäädännön muutoksia sekä ohjeistamalla ja kouluttamalla organisaatiota. Vuonna 2014 operatiivisista riskeistä osuuspankille aiheutuneet tappiot olivat vähäisiä.

Strategiset riskit

Strateginen riski syntyy väärän strategian valinnasta tai siitä, että valitulla strategialla ei saavuteta asetettuja tavoitteita. Strategista riskiä vähennetään jatkuvalla suunnittelulla, joka perustuu analyyseihin ja ennusteisiin asiakkaiden tulevista tarpeista, eri toimialojen ja markkina-alueiden kehityksestä sekä kilpailutilanteesta.

Palveluverkko

Oulaisten Osuuspankin palveluverkosto muodostuu kahdesta konttorista, Oulaisten ja Merijärven konttoreista, Otto.-käteisautomaateista sekä puhelinpalvelusta ja verkko- ja mobiilipalveluista

Oulaisten konttorissa on Internet-asiakaspääte sekä rahannostoon tarkoitettu Otto.-käteisautomaatti. Lisäksi konttorissa on seteleiden ja kolikoiden talletusautomaatti ja päiväkassojen yösäilö.

OP Ryhmä on panostanut merkittävästi mobiili- ja verkkopalveluiden kehittämiseen. Finanssipalveluiden käyttö on siirtymässä yhä enenevässä määrin mobiililaitteisiin.

Jäsenistö

Pankin jäsenmäärä kasvoi vuoden aikana 163 jäsenellä ja oli vuoden lopussa 5 648. Jäsenmäärän lisäys johtui toteutetusta ja aktiivisesta jäsenhankinnasta.

Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät

OP Ryhmän muuttuva palkitseminen jakautuu yrityskohtaiseen lyhyen aikavälin palkitsemiseen sekä ryhmätasoiseen pitkän aikavälin palkitsemiseen. Osuuspankin palkka- ja palkkiopolitiikasta sekä palkkioiden maksamisesta päättää hallitus.

OP Ryhmän ryhmätasoinen pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmä muodostuu johdolle tarkoitetusta kannustinjärjestelmästä sekä muulle henkilöstölle tarkoitetusta henkilöstörahostosta.

Osuuspankki kuuluu OP Ryhmän yhteiseen OP-Henkilöstörahostoon. Pankki maksaa henkilöstörahostolle voittopalkkioita, mikäli ennalta sovitut OP Ryhmän yhteiset tavoitteet

saavutetaan. Rahaston jäsen voi nostaa rahasto-osuuksia rahaston säännöissä mainituin perustein.

Osuuspankissa on käytössä OP Ryhmän yhteinen johdon pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmä, jonka ansaintajaksoille on asetettu OP Ryhmän strategiaan perustuvia tavoitteita. Johdon kannustinjärjestelmä koostuu kolmen vuoden peräkkäisistä ansaintajaksoista, joista ensimmäinen oli 2011–2013. OP Osuuskunta toteutti vapaaehtoisen julkisen ostotarjouksen kaikista Pohjola Pankki Oyj:n liikkeeseen laskemista A- ja K-sarjan osakkeista. Tämän johdosta palkkiot, jotka oli tarkoitus maksaa Pohjolan A-sarjan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä, maksetaan rahana ja alkuperäisen maksuaikataulun mukaisesti vuosina 2015, 2016 ja 2017 kolmessa yhtä suuressa erässä. Palkkio muutettiin rahamääräiseksi kertomalla osakkeiden lukumäärä lunastushinnalla.

Toinen kolmen vuoden ansaintajakso on 2014-2016, josta mahdollinen palkkio maksetaan OPn v. 2017 liikkeeseen laskemina debentureina. Ansaittu euromääräinen palkkio muunnetaan debentuurien kappalemääräksi järjestelmän toteuman selvittyä. Palkkiosta vähennetään rahana maksettava osuus, jolla katetaan palkkiosta aiheutuvia veroja ja veroluonteisia maksuja. Palkkio maksetaan kolmessa yhtä suuressa erässä vuosina 2018, 2019 ja 2020.

Palkkion maksamiseen liittyy OP Ryhmän vakavaraisuutta sekä työ- tai toimisuhteen voimassaoloa koskevia ehtoja.

Osuuspankin lyhyen aikavälin palkitsemisohjelmassa ansaintajakso on kalenterivuosi ja palkkio maksetaan lähtökohtaisesti rahana. Lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmä kattaa koko osuuspankin henkilöstön.

Muuttuvien palkkioiden maksamisesta on säädetty luottolaitoslaissa sekä Finanssivalvonnan kannanotossa ja sen päivityksessä. Laissa määritellään henkilöt, joiden ammatillisesta toiminnasta voi aiheutua merkittävää riskiä valvottavalle ts. riskipositioon kuuluvat henkilöt. Palkkion lykkäys, maksu muuna kuin rahana sekä maksamatta jättäminen tulee sovellettavaksi, jos lain tarkoittamassa riskipositioasemassa olevan henkilön muuttuvan palkkion määrä ylittää säännöksissä asetetun rajan.

Viivästetyt osuudet maksetaan kunakin vuonna niin, että maksuerien välillä on vähintään vuosi väliä. Ennen kunkin viivästetyn erän maksamista pankissa tehdään erikseen päätös siitä, onko aiemmin määriteltyä palkkiota pienennettävä toteutuneiden riskien, yrityksen palkitsemisjärjestelmään liittyvien maksamista koskevien ehtojen tai taloudellisen aseman heikkenemisen vuoksi. Viivästetty palkkio voidaan näiden rajoitusehtojen toteutuessa jättää kokonaan maksamatta tai maksaa määriteltyä pienempänä.

Henkilöstö

Anttila Mikko, myyntipäällikkö
 Hakala Mika, asiakasneuvoja
 Hellman Esa, hallintojohtaja
 Kiljunen Arja, asiakkuuspäällikkö
 Korkia-aho Mika, toimitusjohtaja
 Koskela Marjatta, palvelupäällikkö
 Lehtikangas Arja, asiakasneuvoja
 Martinmäki Mervi, rahoitusneuvoja
 Mattila Heli, rahoitusasiantuntija
 Mikkola Maarit, rahoitusneuvoja
 Myllykoski–Hanhela Sari, sijoitusasiantuntija
 Pajala Kai, rahoitusjohtaja
 Partala Jonna, myyntineuvoja, perhevapaalla 1.7.2014 alkaen
 Perälä Hilikka, sijoitusasiantuntija
 Rantala Raija, rahoitusneuvoja
 Ruuska Sanna, sijoitusasiantuntija
 Salmén Päivi, lakiasiantuntija
 Seppälä Liisa, palveluneuvoja
 Siipilehto Tarja, rahoitusneuvoja

Simunaniemi Virve, rahoitusneuvoja
Ylikauppila Anniina, myyntineuvoja

Toimitusjohtaja Jari Anttila irtisanoi työsuhteen päättymään 11.7.2014 alkaen siirryttyään Kemin Seudun Osuuspankin toimitusjohtajaksi. Pankki ostaa lakimiespalvelua Oulun Osuuspankista, pankkilakimiehenä on toiminut VT Susanna Rekilä. Henkilökunnan, hallinnon ja asiakastapaamisten sekä tapahtumien ruokahuollosta vastaa itsenäisenä yrittäjänä toimiva Sari Heikkilä.

Osuuspankin hallinnointijärjestelmä

Edustajisto

Oulaisten Osuuspankin omistajajäsenten päätösvaltaa käyttää jäsenten keskuudesta valittu edustajisto, johon kuuluu vähintään 20 ja enintään 35 edustajaa sen mukaan kuin hallintoneuvosto päättää. Nykyisen edustajiston jäsenmäärä on 23.

Edustajiston kokous pidettiin 27.2.2014.

Edustajat valitaan osuuspankin vaalijärjestyksessä määrättyllä tavalla suhteellista vaalitapaa noudattaen jäsenalueittain joka neljäs vuosi hallintoneuvoston päättämänä ajankohtana. Vaalikelpoinen edustajistoon on henkilö, joka on hyväksytty jäseneksi viimeistään 4 kalenterikuukautta ennen äänestyksen alkamista ja joka vaalin alkaessa on täysivaltainen ja joka ei ole osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva eikä osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön toimitusjohtaja taikka niiden hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen tehtävässä oloaikanaan ja tehtävän päättymisestä lukien seuraavan viiden vuoden aikana.

Vuosittain ennen toukokuun loppua pidettävä varsinainen edustajiston kokous käsittelee muun muassa seuraavat asiat:

- osuuspankin tuloslaskelman ja taseen vahvistaminen
- vastuuvapauden myöntäminen hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle,
- ylijäämän käytöstä päättäminen,
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä, valinnasta ja palkkioista päättäminen
- tilintarkastajien valinnasta ja palkkioista päättäminen.

Lisäksi edustajiston kokous päättää tarvittaessa kaikista osuuspankin sääntöjen muutoksista. Varsinaisen edustajiston kokouksen lisäksi voidaan pitää asioiden niin vaatiessa ylimääräisiä kokouksia. Edustajiston kokouksen koollekutsumisesta päättää pankin hallitus.

Jokaisella jäsenellä on edustajiston vaalissa yksi ääni ja jokaisella edustajiston jäsenellä on edustajiston kokouksessa yksi ääni.

Hallintoneuvosto

Osuuspankilla on hallintoneuvosto, jonka tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa pankin hallintoa. Hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen. Lisäksi se vahvistaa osuuspankin ohjesäännön ja pankin riskienhallintaa koskevat periaatteet.

Hallintoneuvosto antaa varsinaiselle edustajiston kokoukselle lausunnon edellisen vuoden tilinpäätöksestä. Se voi myös antaa hallitukselle ohjeita asioissa, jotka ovat laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä.

Vaalivuonna hallintoneuvosto määrää edustajiston lukumäärän osuuspankin säännöissä mainituissa rajoissa ja vahvistaa kultakin jäsenalueelta valittavien edustajien lukumäärän sekä nimeää keskusvaalilautakunnan.

Hallintoneuvostoon kuuluu pankin sääntöjen mukaan vähintään 9 ja enintään 18 jäsentä. Jäsenmäärän vahvistaa edustajisto ja se on tällä hetkellä 16. Jäsenet valitaan osuuspankin jäsenistä ja heidän tulee edustaa monipuolisesti jäsenkuntaa. Kunkin jäsenen toimikausi kestää kolme vuotta. Vuosittain jäsenistä on erovuorossa kolmannes. Hallintoneuvoston jäsenen eroamisikä on 68 vuotta, kuitenkin siten että tämän iän täyttänyt henkilö saa toimia tehtävässään seuraavan valintakokouksen päättymiseen saakka.

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2014 yhteensä 5 kertaa.

Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta

Hallintoneuvostoa avustaa sen valvontatehtävässä hallintoneuvoston keskuudestaan valitsema 4-jäseninen tarkastusvaliokunta. Tarkastusvaliokunnan on kiinnitettävä huomiota erityisesti siihen, että osuuspankia ja sen konsernia johdetaan ammattitaitoisesti terveitä ja varovaisia liikeperiaatteita noudattaen lain, sääntöjen, viranomaismääräysten ja annettujen ohjeiden sekä hallintoneuvoston vahvistamien vakavaraisuuden hallinnan periaatteiden mukaisesti.

Tarkastusvaliokunnalle on toimitettava viranomaisten, keskusyhteisön ja tilintarkastajan laatimat pankkia koskevat tarkastuskertomukset. Tarkastusvaliokunnan on esitettävä havaintonsa tarkastuskertomuksista ja muusta pankin hallinnosta ainakin kerran vuodessa hallintoneuvostolle.

Hallinnon jäsenten nimityksiä valmisteleva toimikunta

Osuuspankilla on hallinnon jäsenten nimityksiä valmisteleva toimikunta, johon kuuluu 6 jäsentä. Toimikunnan tarkoituksena on avustaa osuuspankin eri toimielimiä henkilövalintojen tekemisessä ja varmistaa valintaprosessin tehokas valmistelu. Toimikunta tekee edustajistolle sekä hallintoneuvostolle esitykset niiden päätösvaltaan kuuluvista asioista. Valmisteleva toimikunta voi myös tehdä esitykset muista kokouksissa esille tulevista asioista, joita hallintoneuvosto tai hallitus on esittänyt sen valmisteltaviksi. Lisäksi toimikunta valmistelee esitykset eri hallintoelinten jäsenten vuosi-, kuukausi- ja kokouspalkkioista sekä kulukorvausten perusteista.

Hallitus

Hallitus johtaa osuuspankin toimintaa. Pankin sääntöjen mukaan hallituksen on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava sen asioita lakien ja pankin sääntöjen sekä hallintoneuvoston vahvistaman ohjesäännön mukaan. Hallituksella on yleinen toimivalta päättää kaikista pankin hallintoon ja muihin asioihin liittyvistä kysymyksistä, jotka lain tai sääntöjen mukaan eivät kuulu edustajistolle, hallintoneuvostolle tai toimitusjohtajalle. Hallitus vastaa pankin strategisesta johtamisesta sekä ohjaa ja valvoo pankin toimivaa johtoa. Hallituksen lakimääräisenä tehtävänä on huolehtia siitä, että osuuspankin kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Osuuspankin sääntöjen mukaan hallituksen muodostavat toimitusjohtaja toimiaikanaan sekä hallintoneuvoston valitsevat 4 –5 muuta jäsentä, joiden tulee olla osuuspankin jäseniä. Hallituksen jäsenmäärä on tällä hetkellä 6. Hallituksen jäsenen toimikausi on yksi vuosi. Hallituksen jäsenen yläikäraja on 68 vuotta, kuitenkin siten, että tämän iän täyttänyt jäsen saa toimia tehtävässään uuden jäsenen valinnasta päättävän hallintoneuvoston kokouksen loppuun. Hallituksen jäsenenä olevan toimitusjohtajan osalta yläikäraja määräytyy osuuspankin ja toimitusjohtajan välisen toimitusjohtajan mukaisesti.

Vuosittain ensimmäisessä jäsentensä valintaa seuraavassa kokouksessaan hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallituksen puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi ei saa valita osuuspankin toimitusjohtajaa tai toimihenkilöä.

Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja saapuvilla on enemmän kuin puolet sen jäsenistä. Kertomusvuonna hallituksen kokouksia oli 29.

Toimitusjohtaja

Pankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava pankin päivittäistä hallintoa lakien ja hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimiin, jotka pankin toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen ovat epätavallisia tai laajakantoisia, toimitusjohtaja saa ryhtyä vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta pankin toiminnalle olennaista haittaa.

Toimitusjohtajan lakimääräisenä tehtävänä on huolehtia, että pankin kirjanpito on lain mukainen ja että pankin varainhoito on järjestetty luotettavalla tavalla.

Hallinnointielinten jäsenet

Edustajisto

Osuuspankin edustajisto valittiin vuonna 2013 järjestetyillä vaaleilla äänestysprosentin ollessa 38. Edustajiston jäsenten toimikausi päättyy vuonna 2017 järjestettävään uuden edustajiston valintaan.

Edustajiston jäsenet

Bur Khalid, ekonomi, asiantuntija, Helsinki
 Eronen Sari, lähihoitaja, Oulainen
 Hannus Anne, sairaanhoitaja, Oulainen
 Hussa Tapio, agrobiologi, maanviljelijä, Oulainen
 Jyrinki Pekka, yrittäjä, liikenneopettaja, Oulainen
 Käkelä Pekka, kuljetusyrittäjä, Oulainen
 Laikari Maunu, myyntipäällikkö, Oulainen
 Marjakangas Mika, sairaanhoitaja, Oulainen
 Mäkelä Antti, RI (AMK), yrittäjä, Oulainen
 Mäyrä Sanna, nuorisotoimenjohtaja, Oulainen
 Oksanen Timo, linja-autonkuljettaja, Oulainen
 Perkkiö Niina, metsäneuvoja, Oulainen, valittiin hallintoneuvostoon 27.2.2014
 Rajaniemi Anneli, keittäjä el., Oulainen
 Rautiola Saara, Eu-tarkastaja, Oulainen, valittiin edustajistoon Niina Perkkiön tilalle
 Räisänen Raimo, yrittäjä, Oulainen
 Salmela Marjatta, sairaanhoitaja el., Oulainen
 Saukko Reijo, kiinteistöhoitaja, Oulainen
 Suvanto Teemu, yrittäjä, Oulainen
 Turunen Ritva, luokanopettaja, Oulainen
 Veteläinen Heidi, terveyskeskuslääkäri, Oulainen
 Veteläinen Paulus, koulunjohtaja, Oulainen

Merijärven jäsenalueen edustajat

Nivala Jorma, maanviljelijä, Merijärvi
 Sakko Antti, seurakuntamestari, Merijärvi
 Yppärilä Tiina, toiminnanjohtaja, Merijärvi

Hallintoneuvosto

suluissa toimikauden alkamisvuosi ja erovuoroisuusvuosi

Puheenjohtaja:
 Sorvoja Voitto, FM, rehtori, Oulainen, (19.03.2013 – 2016)
 Varapuheenjohtaja:
 Jyväsjärvi Simo, johtava lääkäri EL, Oulainen, (11.04.2012 – 2015)

Jäsenet

Alakastari Juha, seurakuntamestari, Oulainen, (11.04.2012 – 2015)
 *Haarala Jukka, tuotantotalousinsinööri, myyntipäällikkö, Oulainen, (27.02.2014 – 2017)

Härö Hilikka, sairaanhoitaja, Merijärvi,	(11.04.2012 – 2015)
Jauhiainen Raija, johtava kodinhoitaja, Merijärvi,	(19.03.2013 – 2016)
*Kaakinen Heikki, DI, vanhempi ohjelmointisuunnittelija, Kokkola,	(19.03.2013 – 2016)
Kalapudas Janne, työnjohtaja, Ylipää,	(11.04.2012 – 2015)
Lehtola Terhi, opettaja, Oulainen,	(27.02.2014 – 2017)
*Lehtovirta Tapio, metsätalousinsinööri, metsätaloustarkastaja, Oulainen,	(27.02.2014 – 2017)
Perkkiö Niina, metsätalousinsinööri, metsäneuvoja, Oulainen,	(27.02.2014 – 2017)
Penttilä Martti, työtekniikan suunnittelija, maanviljelijä, Merijärvi,	(19.03.2013 – 2016)
Pernu Timo, maanviljelijä, Oulainen,	(27.02.2014 – 2017)
Pirttijärvi Samuli, yrittäjä, Oulainen,	(19.03.2013 – 2016)
*Sorvoja Jaakko, DI, yrittäjä, Oulainen,	(11.04.2012 – 2015)
Takalo-Eskola Virpi, erikoissairanhoitaja, Oulainen,	(11.04.2012 – 2015)

*Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnan jäsen

Hallitus

Puheenjohtaja, Mäenpää Vesa, 1950, rak.ins., toimitusjohtaja, Oulainen, keskeinen työkokemus: Oulaisten Vesiosuuskunta, Oulaisten Osuuspankin hallituksen jäsenyyden alkamispäivä: 5.12.1989, keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: -

Varapuheenjohtaja, Aitto-oja Jouni, 1954, FM, henkilöstöjohtaja, Oulainen, keskeinen työkokemus: vs. kansliasihteeri, suunnittelusihteeri, vs. kamreeri, henkilöstö- ja ympäristösihteeri (Oulaisten kaupunki), Oulaisten Osuuspankin hallituksen jäsenyyden alkamispäivä: 1.1.1998, keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: Weteraanimoottorikerho Wanha Woima ry. pj, Oulaisten Reserviupseerikerho ry. pj, ja Suomi-Venäjäseura Oulaisten osasto ry. pj.

Muut jäsenet

Korkia-aho Mika, 1980, KTM, toimitusjohtaja, Ylivieska, keskeinen työkokemus: yritysrahoituspäällikkö, Alajärven Osuuspankki (1.3.2008-31.8.2010), rahoitusjohtaja, Alajärven Osuuspankki (1.9.2010-30.4.2011), pankinjohtaja, Alavuden Seudun Osuuspankki (1.5.2011 – 31.7.2014), Oulaisten Osuuspankin hallituksen jäsenyyden alkamispäivä: 1.8.2014, keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: Laaksojen Op-Kiinteistökeskuksen hallituksen jäsen (4.12.2014-), Oulaisten kehitys ry:n jäsen (1.8.2014 -)

Isokääntä Jorma, 1957, keskikoulu, maanviljelijä, Merijärvi, keskeinen työkokemus: maanviljely, rakennustyöt, koneurakointi, Oulaisten Osuuspankin hallituksen jäsenyyden alkamispäivä: 19.11.1997, keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: -

Koskela Sauli, 1962, puutarhuri, yrittäjä, Oulainen, keskeinen työkokemus: turkistarhaus, maa- ja metsätalous, taimiyrittäjä, Oulaisten Osuuspankin hallituksen jäsenyyden alkamispäivä: 9.12.2010, keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: Oulaisten Yrittäjät ry:n hallituksen jäsen ja varapuheenjohtaja

Törmälä Anne, 1966, FM, opettaja, Oulainen, keskeinen työkokemus: opettaja, Oulaisten kaupunki, Oulaisten Osuuspankin hallituksen jäsenyyden alkamispäivä: 9.12.2010, keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: OAY:n Oulaisten paikallisyhdistyksen hallituksen jäsen ja varapuheenjohtaja

Hallituksen sihteeri

Hellman Esa, 1961, Yo-merkomi, hallintojohtaja, Oulainen, keskeinen työkokemus: talouspäällikkö, pankinjohtaja, Oulaisten Osuuspankin hallituksen sihteeri 21.9.1993 alkaen

Hallitus kokoontui vuoden aikana 29 kertaa ja pöytäkirjoihin kirjattiin 402 pykälää.

Merijärven konttoritoimikunta

Konttoritoimikunta kokoontui kaksi kertaa vuoden aikana.

Jäsenet

Korkia-aho Mika, toimitusjohtaja, Ylivieska
Myllykangas Sari, myymäläesimies, Merijärvi

Perälä Raimo, jäsen, maanviljelijä, Merijärvi
 Pohjanen Eero, puheenjohtaja, maanviljelijä, Merijärvi
 Salmu Sari, jäsen, emäntä, Merijärvi

Toimitusjohtaja

Korkia-aho Mika, koulutus: KTM, 34 v., pankin palvelukseen ja toimitusjohtajaksi vuonna 2014

Johtoryhmän kokoonpano

Korkia-aho Mika, kts. kohdasta hallitus

Hellman Esa, 1961, Yo-merkomi, hallintojohtaja, Oulainen, keskeinen työkokemus: talouspäällikkö, pankinjohtaja, johtoryhmän jäsenyyden alkamispäivä: 1.10.1993

Pajala Kai, 1953, MBA, rahoitusjohtaja, Oulainen, keskeinen työkokemus: asiakaspalvelupäällikkö Säästöpankissa, apulaisjohtaja SYP:ssä ja Meritassa, rahoituspäällikkö (Oulaisten Osuuspankki), pankinjohtaja, johtoryhmän jäsenyyden alkamispäivä: 1.2.1999, keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: Oulaisten kaupungin valtuuston puheenjohtaja, toimikausi 2010 – . Oulaisten kirkkovaltuuston jäsen, toimikausi 2008 – . PPO:n hallintoneuvoston vpj., toimikausi 2008 -.

Tilintarkastajat

Edustajiston kokouksen valitsemana vuoden 2014 tilintarkastajana on toiminut KHT Risto Hyvönen. Varatilintarkastajana on toiminut Ernst & Young Oy KHT-yhteisö.

Muu tarkastustoiminta

OP Osuuskunnan sisäisen tarkastuksen tarkastaja Risto Kleimola suoritti osuuspankin tarkastuksen 8.-9.10.2014.

Tulevaisuuden näkymät

Maailmantalouden näkymät ovat kohentuneet öljyn hinnan laskun vuoksi. Euroalueella keskuspankin elvyttävä rahapolitiikka ja euron heikkeneminen tukevat talouden kehitystä. Euroalueen talous kasvaa edelleen verkkaisesti. Euribor-korot säilyvät alhaalla. Viennin vilkastuminen tukee Suomen taloutta, mutta talouskehitys on kokonaisuutena edelleen heikkoa.

Vakavaraisena ja aktiivisesti kehittyvänä pankkina Oulaisten Osuuspankki vastaa myös tulevaisuudessa asiakkaidensa palvelutarpeisiin.

Hallituksen ehdotus ylijäämän käyttämisestä

Osuuspankin jakokelpoinen ylijäämä oli 20 980 582,86 euroa, josta tilikauden ylijäämä oli 6 070 064,65 euroa.

Taseen osoittama ylijäämä ehdotetaan käytettäväksi siten, että lisäosuusmaksulle maksetaan korkoa 0,9 prosenttia ja Tuotto-osuudelle 3,25 prosenttia, eli yhteensä 171 043,37 euroa. Tilikauden ylijäämästä jää 5 899 021,28 euroa edellisten tilikausien voittovarojen tilille.

Osuuspankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksukyky on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan pankin maksukykyä.

OULAISTEN OSUUSPANKKI

OSUUSPANKIN TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Korkotuotot	3 378 997,60	3 240 415,64
Korkokulut	1 570 058,77	1 323 979,34
KORKOKATE	1 808 938,83	1 916 436,30
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	922 261,24	703 332,68
Muista yrityksistä	922 261,24	703 332,68
Palkkiotuotot	1 303 393,29	1 150 967,30
Palkkiokulut	131 357,36	132 419,22
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	1 835,38	149 778,18
Arvopaperikaupan nettotuotot	158,81	151 566,19
Valuuttatoiminnan nettotuotot	1 676,57	-1 788,01
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	6 984 718,35	1 855,85
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	-82 864,71	2 564,76
Liiketoiminnan muut tuotot	73 919,74	87 441,73
Hallintokulut	2 298 529,63	2 287 715,60
Henkilöstökulut	1 270 004,88	1 252 223,00
Palkat ja palkkiot	1 073 017,80	1 057 039,68
Henkilösivukulut	196 987,08	195 183,32
Eläkekulut	152 279,09	158 937,63
Muut henkilösivukulut	44 707,99	36 245,69
Muut hallintokulut	1 028 524,75	1 035 492,60
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	111 593,21	111 323,58
Liiketoiminnan muut kulut	564 729,17	553 701,83
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	115 897,00	88 654,51
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	7 790 095,75	838 562,06
Tilinpäätössiirrot	400 000,00	98 234,23
Tuloverot	1 320 031,10	58 328,83
Tilikauden verot	1 308 835,83	8 588,29
Aikaisempien tilikausien verot	4 651,15	-609,45
Laskennallinen vero	6 544,12	50 349,99
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO (TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN	6 070 064,65	681 999,00
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	6 070 064,65	681 999,00

OULAISTEN OSUUSPANKKI

OSUUSPANKIN TASE	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
Käteiset varat	667 714,56	594 948,45
Saamiset luottolaitoksilta	15 183 147,23	16 140 045,86
Vaadittaessa maksettavat	134 444,16	159 047,88
Muut	15 048 703,07	15 980 997,98
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	155 242 953,16	144 255 097,61
Muut	155 242 953,16	144 255 097,61
Saamistodistukset	840 879,85	0,00
Muilta	840 879,85	0,00
Osakkeet ja osuudet	33 415 452,24	21 484 367,63
Johdannaissopimukset	711 747,81	295 314,93
Aineelliset hyödykkeet	2 329 991,43	2 539 472,51
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	660 020,24	811 124,92
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	1 442 626,32	1 479 745,72
Muut aineelliset hyödykkeet	227 344,87	248 601,87
Muut varat	126 393,98	151 015,77
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	457 543,40	462 209,12
VASTAAVAA YHTEENSÄ	208 975 823,66	185 922 471,88
VASTATTAVAA		
VIERAS PÄÄOMA		
Velat luottolaitoksille	49 443 728,38	37 134 521,06
Luottolaitoksille	49 443 728,38	37 134 521,06
Vaadittaessa maksettavat	3 386 728,38	1 227 521,06
Muut	46 057 000,00	35 907 000,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	118 204 597,12	113 466 309,33
Talletukset	118 086 354,60	113 258 300,63
Vaadittaessa maksettavat	113 991 197,34	103 372 583,37
Muut	4 095 157,26	9 885 717,26
Muut velat	118 242,52	208 008,70
Vaadittaessa maksettavat	0,07	0,11
Muut	118 242,45	208 008,59
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	144 112,58	32 537,93
Muut velat	589 787,79	256 516,81
Muut velat	502 505,79	175 581,81
Pakolliset varaukset	87 282,00	80 935,00
Siirtovelat ja saadut ennakot	1 297 012,88	1 280 113,34
Laskennalliset verovelat	60 461,58	1 085 453,45

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	169 739 700,33	153 255 451,92
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	5 330 694,96	4 930 694,96
Vapaaehtoiset varaukset	5 330 694,96	4 930 694,96
OMA PÄÄOMA		
Osuuspääoma	9 888 550,00	5 598 550,00
Jäsenosuudet	581 000,00	567 900,00
Lisäosuudet	852 350,00	5 030 650,00
Tuotto-osuudet	8 455 200,00	0,00
Muut sidotut rahastot	3 033 095,51	7 159 239,58
Vararahasto	2 500 000,00	2 500 000,00
Käyvän arvon rahasto	533 095,51	4 659 239,58
Vapaat rahastot	13 865 020,24	13 247 838,45
Muut rahastot	13 865 020,24	13 247 838,45
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	1 048 697,97	1 048 697,97
Tilikauden voitto (tappio)	6 070 064,65	681 999,00
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	33 905 428,37	27 736 325,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	208 975 823,66	185 922 471,88
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET		
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	2 767 946,53	2 590 641,09
Takaukset ja pantit	2 767 946,53	2 590 641,09
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	4 958 990,27	10 938 411,95
Muut	4 958 990,27	10 938 411,95
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET YHTEENSÄ	7 726 936,80	13 529 053,04

OULAISTEN OSUUSPANKKI
RAHOITUSLASKELMA

2014

2013

LIKETOIMINNAN RAHAVIRTA

Kauden voitto	6 070 064,65	681 999,00
Kauden voittoon tehtyt oikaisut	-6 275 551,44	110 534,90

LIKETOIMINNAN VAROJEN LISÄYS (-) TAI VÄHENNYS (+)**-21 306 757,72**   **-3 081 773,02**

Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		
Saamiset luottolaitoksilta	932 294,91	2 974 915,82
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-11 058 741,79	-3 881 501,47
Leasingkohteet		
Saamistodistukset	-807 041,15	
Osakkeet ja osuudet	-10 457 278,60	-2 232 752,45
Johdannaissopimukset		
Sijoituskiinteistöt	75 608,04	84 208,20
Muut varat	8 400,87	-26 643,12

LIKETOIMINNAN VELKOJEN LISÄYS (+) TAI VÄHENNYS (-)**17 003 799,91**   **2 772 768,69**

Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	12 309 207,32	734 255,82
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	4 733 798,64	2 618 899,69
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat		-18 003,00
Muut velat	-39 206,05	-562 383,82
Maksetut tuloverot	-1 292 600,34	-303 949,82
Saadut osingot	922 261,24	703 332,68

A. LIKETOIMINNAN RAHAVIRTA YHTEENSÄ**-4 508 444,60**   **483 529,57****INVESTOINTIEN RAHAVIRTA**

Eräpäivään asti pidettävien rahavarojen lisäykset		
Eräpäivään asti pidettävien rahavarojen vähennykset		
Tytär- ja osakkuusyritysten hankinnat		
Tytär- ja osakkuusyritysten myynnit		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-75 225,81	-307 455,58
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	19 750,00	26,00

B. INVESTOINTIEN RAHAVIRTA YHTEENSÄ**-55 475,81**   **-307 429,58****RAHOITUKSEN RAHAVIRRA**

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, lisäykset		
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, vähennykset		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset		
Osuus- ja osakepääoma, lisäykset	4 909 700,00	109 100,00
Osuus- ja osakepääoma, vähennykset	-232 800,00	-373 000,00
Maksetut osingot ja osuuspääoman korot	-64 817,21	-81 234,58
Maksetut bonukset omistajajäsenille		-28 859,00
Muut oman pääoman erien rahamääräiset lisäykset		
Muut oman pääoman erien rahamääräiset vähennykset		

C. RAHOITUKSEN RAHAVIRTA YHTEENSÄ**4 612 082,79**   **-373 993,58****D. VALUUTTAKURSSIEN MUUTOSTEN VAIKUTUS RAHAVAROIHIIN****0,01****RAHAVAROJEN NETTOMUUTOS (A+B+C+D)****48 162,39**   **-197 893,59****RAHAVARAT TILIKAUDEN ALUSSA****753 996,33**   **951 889,92****RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA****802 158,72**   **753 996,33****RAHAVAROJEN MUUTOS****48 162,39**   **-197 893,59**

Saadut korot	3 320 952,61	3 226 085,03
Maksetut korot	1 571 401,49	1 481 008,65

Kauden voittoon tehdyt oikaisut Erät joihin ei liity maksutapahtumaa

Kaupankäynnin käyvän arvon muutos		13 094,54
Valuuttatoiminnan realisoitumaton nettotulos	-0,01	
Sijoitusomaisuuden käyvän arvon muutos	-7 001 792,17	-2 067,65
Poistot, poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutos	587 089,85	215 445,81
Saamisten arvonalentumiset	121 871,50	90 055,66
Muut	15 020,39	-235 221,46
	-6 277 810,44	81 306,90

Erät, jotka esitetään muualla kuin liiketoiminnan rahavirrassa

Myyntivoitot , investointien rahavirtaan kuuluva osuus	-885,00	-25,00
Myyntitappiot , investointien rahavirtaan kuuluva osuus	3 144,00	394,00
Maksetut bonukset omistajajäsenille		28 859,00
	2 259,00	29 228,00

Oikaisut yhteensä**-6 275 551,44**   110 534,90**Rahavarat**

Käteiset varat	667 714,56	594 948,45
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	134 444,16	159 047,88
Rahavarat yhteensä	802 158,72	753 996,33

OSUUSPANKIN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

1.1 YLEISTÄ

Osuuspankki on jäsentensä omistama osuuskuntamuotoinen talletuspankki, joka harjoittaa toimialueellaan paikallista vähittäispankkitoimintaa.

Osuuspankki on osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunnan jäsenluottolaitos. OP Osuuskunta toimii koko OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

Seuraavassa esitetään tilinpäätöksessä sovelletut keskeiset laatimisperiaatteet. Niitä on noudatettu johdonmukaisesti kaikilla esitettävillä tilikausilla, ellei muuta mainita.

1.2 LASKENTATEKNINEN EMOYHTIÖ

Pankki- ja vakuutustoimintaa harjoittava osuuspankkien yhteenliittymä (jäljempänä OP Ryhmä) on osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista sekä talletuspankkien yhteenliittymästä annetuissa laeissa määritelty taloudellinen kokonaisuus, jossa OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. OP Ryhmä ei muodosta kirjanpitoaissa määriteltyä konsernia eikä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää. OP Osuuskunnalla ja sen jäsenosuuspankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa, minkä vuoksi OP Ryhmälle ei voida määrittellä emoyhtiötä.

Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että OP Ryhmän yhdistelty tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö OP Osuuskunnan ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitetuilla yhteisöillä yhdessä on kirjanpitoaissa tarkoitettu määräysvalta. Ryhmän oman pääoman muodostavat osuuspankkien omat pääomat ja vuonna 2013 lisäksi Pohjola Pankki Oyj:n omasta pääomasta se osa, joka oli muiden kuin yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen omistuksessa. OP Osuuskunta toteutti helmikuussa 2014 julkistamansa ostotarjouksen kaikista Pohjola Pankki Oyj:n osakkeista ja OP Osuuskunta merkittiin 7.10.2014 ainoana omistajana Pohjolan osakasluetteloon. Edellä mainitun periaatteen mukaan OP Ryhmälle on muodostettu ns. laskentatekninen emoyhtiö.

Laskentateknisen emoyhtiön keskinäinen omistus, sisäiset liiketapahtumat, keskinäiset saamiset ja velat, sisäinen voitonjako ja sisäiset katteet eliminoidaan. Osuus pääoma muodostuu osuuspankkien jäsenten sellaisista osuusmaksuista, joita pankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä lunastamasta. OP Ryhmän osakepääoma muodostui vuonna 2013 OP Ryhmän ulkopuolisten osakkaiden sijoituksista Pohjola Pankki Oyj:n osakepääomaan.

1.3 LAATIMISPERUSTA

Osuuspankin tilinpäätös laaditaan ja esitetään luottolaitostoiminnasta annetun lain, valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevan asetuksen, kirjanpitolain ja Finanssivalvonnan rahoitussektorin kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevan määräys- ja ohjekokoelman mukaisesti. Osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunta antaa lisäksi ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi ja tilinpäätöksen laatimiseksi. Jäljempänä kuvatut tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ovat yhteneväiset kaikille OP Osuuskunnan jäsenosuuspankeille. Kuitenkaan jäsenosuuspankilla ei välttämättä ole kaikkia laatimisperiaatteissa lueteltuja eriä.

1.4 RAHOITUSINSTRUMENTIT

1.4.1 Käyvän arvon määrytyminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan sekä ovat yhdenmukaisia rahoitusinstrumenttien hinnoittelussa käytettävien hyväksytyjen taloudellisten metodiikkojen kanssa.

Arvostusmenetelminä käytetään viimeaikaisten toteutuneiden markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää, sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen eri hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritetty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan.

1.4.2 Luokittelu ja kirjaaminen

Rahoitusinstrumentit luokitellaan neljään ryhmään: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja –velat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu riippuu siitä, mihin tarkoitukseen kyseiset rahoitusvarat ja -velat on hankittu. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja –velat voivat jakaantua kahteen alaryhmään, jotka ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat ja -velat sekä alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitellut rahoitusvarat ja –velat.

Rahoitusvarojen kirjaamisperusteena käytetään kaupantekopäivää. Rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta, kun sopimusperusteinen oikeus rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin on lakannut.

Saamisen hankintamenoksi kirjataan käypä arvo, joka pääsääntöisesti on se määrä, joka siitä on hankintahetkellä maksettu. Hankintameno sisällytetään transaktiomenot, jotka kohdistuvat lainoihin ja muihin saamisiin, eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin ja myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen transaktiomenot kirjataan kuluksi hankintahetkellä.

1.4.2.1 Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat ja –velat

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin varoihin luokitellaan saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, jotka on hankittu tarkoituksena hyötyä lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävänä käsitellään myös kaikki johdannaisopimukset, paitsi tehokkaaseen suojaussuhteeseen määritetyt johdannaiset ja takaussopimusjohdannaiset.

1.4.2.2 Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitellut rahoitusvarat ja -velat

Tilinpäätökseen voidaan tietyin edellytyksin merkitä käypään arvoon myös muita tietyt ehdot täyttäviä rahoitusvaroja ja –velkoja, jos päätös näiden erien pysyvistä käypään arvoon merkitsemisestä tehdään tällaista erää ensimmäistä kertaa kirjanpitoon merkittäessä. Osuuspankissa tähän erään voidaan merkitä vain sellainen rahoitusvaroihin kuuluva instrumentti, johon liittyy yksi tai useampi sellainen kytketty johdannainen, joka kirjanpidossa muutoin pitäisi esittää erillään tästä instrumentista ja arvostaa käypään arvoon.

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitellut rahoitusvarat ja –velat arvostetaan käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset sekä myyntitulokset kirjataan tuloslaskelman erään Arvopaperikaupan nettotuotot. Osuuspankilla ei ole tähän erään luokiteltuja rahoitusvelkoja.

1.4.2.3 Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ovat rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä, jotka erääntyvät määrättyinä päivinä ja jotka on hankittu aikomuksella ja kyvyllä pitää eräpäivään saakka. Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset kirjataan alun perin käypään arvoon, johon lisätään transaktiomenot. Myöhemmin ne arvostetaan kirjanpidossa jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä. Joukkovelkakirjalainojen nimellisarvon ja hankintahinnan välinen erotus jaksotetaan korkotuotoksi sopimuksen jäljellä olevalle juoksuajalle. Vastaerä kirjataan arvopaperin kirjanpitoarvon lisäykseksi tai vähennykseksi.

Eräpäivään asti pidettävien sijoitusten arvonalentumista tarkastellaan samojen periaatteiden mukaisesti kuin lainojen ja saamisten arvonalentumista. Saamistodistuksen arvonalentumisena kirjataan sen kirjanpitoarvon ja sitä alhaisemman vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotus. Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti tuloslaskelman erään Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot.

Mikäli on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että eräpäivään pidettäviin rahoitusvaroihin kuuluvan joukkovelkakirjan arvo on alentunut, kirjataan arvonalentumistappio tulosvaikutteisesti tuloslaskelman erään Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot.

1.4.2.4 Lainat ja muut saamiset

Lainoiksi ja muiksi saamisiksi luokitellaan rahoitusvarat, jotka ovat osuuspankin myöntämiä luottoja ja niihin rinnastettavia rahoitussopimuksia sekä noteeraamattomia saamistodistuksia.

Lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä. Jos lainan tai saamisen arvo on tilinpäätöspäivänä arvonalentumisen johdosta alhaisempi kuin jaksotettu hankintamenu, arvostetaan se arvonalentumistappiolla vähennettyyn jaksotettuun hankintamenuon.

Lainoista ja muista saamisista kirjataan saamiskohtaisia ja saamisryhmäkohtaisia arvonalentumisia. Arvonalentuminen kirjataan silloin, kun on saatu objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti.

Saamisen arvo on alentunut, jos sen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvo – vakuus huomioon otettuna – ovat pienemmät kuin luoton pääoman ja maksamattomien korkojen yhteenlaskettu kirjanpitoarvo. Tulevat rahavirrat diskontataan lainan alkuperäisellä efektiivisellä korolla. Jos laina on vaihtuvakorkoinen, diskonttauskorkona käytetään tarkasteluhetken sopimuksen mukaista korkoa. Tulosvaikutteisesti kirjattavan arvonalentumistappion suuruus on lainan kirjanpitoarvon ja sitä alhaisemman vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotus.

Arvon alentumisen arviointiprosessi on kaksivaiheinen. Arvonalentumista arvioidaan saamiskohtaisesti yksittäin merkittävistä lainoista ja saamisista. Jos lainoja ja muita saamia ei tarkastella saamiskohtaisesti, ne tulevat saamisryhmäkohtaisen arvonalennuslaskennan piiriin. Ryhmäkohtaisena arvonalentumisena kirjataan syntyneet mutta ei vielä raportoidut tappiot, joita ei vielä voida kohdistaa tietyille asiakaslainalle. Ryhmäkohtainen arvonalentuminen perustuu taloudellisen pääomavaateen laskennassa käytettävään tilastolliseen malliin. Mallissa saamiset ryhmitellään luottoriskiominaisuuksiltaan samankaltaisiin ryhmiin rating-luokittain. Ryhmäkohtaisen arvonalentuminen lasketaan rating-luokittain odotetun tappion perusteella, jonka lisäksi laskennassa huomioidaan vakuuksien diskontatut nykyarvot sekä aikaisempi keskimääräinen tappiokehitys.

Jos luoton maksusuunnitelmaa muutetaan, muutoksen syy ja vakavuusaste luokitellaan sisäisellä asteikolla. Osa maksusuunnitelmien muutoksista tehdään asiakassuhteiden hoidon perusteella eivätkä ne johdu asiakkaan maksukyvyyn heikkenemisestä. Nämä muutokset eivät vaikuta arvonalentumisen kirjaamiseen. Joissakin tapauksissa asiakkaan heikentyneestä maksukyvyistä johtuen annetaan myönnytys lainaehtoihin esim.

lyhennysvapaa rajoitetuksi ajaksi tai muu luoton uudelleenjärjestely, jolla pyritään turvaamaan asiakkaan maksukyky ja rajoittamaan vastuiden luottoriskiä. Maksusuunnitelman muutokset, jotka johtuvat asiakkaan heikentyneestä maksukykyvystä vaikuttavat yhdessä muiden kriteerien kanssa asiakkaan luottoluokitusta heikentävästi ja siten lisäävät ryhmäkohtaisen arvonalennuksen määrää. Korkeimman vakavuusasteen maksusuunnitelman muutoksella on vaikutus myös luoton ohjautumiseen saamiskohtaisen arvonalentumistestauksen piiriin. Maksusuunnitelmien muutosten kehitystä raportoidaan säännöllisesti johdolle asiakkaiden maksukykyä ennakoivana mittarina.

Arvonalentumiset kirjataan luottojen tase-erän vähennykseksi ja tuloslaskelmassa erään Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista. Arvonalentumisen johdosta saatu vakuutuskorvaus kirjataan arvonalentumistappioiden oikaisuksi. Arvonalentumisen kirjaamisen jälkeen koron tulouttamista jatketaan arvonalennetulle määrälle.

Laina poistetaan taseesta, kun kaikki perintätoimet on suoritettu loppuun, tai taseesta poiskirjaamisesta on tehty muutoin erillinen päätös. Taseesta poiskirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan saamisten arvonalentumisten oikaisuiksi.

Mikäli on saatu objektiivista näyttöä arvonalentumisen testauksessa aiemmin mukana olleen asiakkaan maksukykyyn palautumisesta, arvonalentumisen määrä arvioidaan uudelleen ja maksukykyyn parantumisesta aiheutuneet muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Järjestämättömällä saamisella tarkoitetaan saamista, jonka korko, pääoma tai sen osa on ollut erääntyneenä ja maksamattomana 90 päivää. Annettuun takaukseen perustuva saaminen merkitään järjestämättömäksi, kun takaukseen perustuva maksu suoritetaan.

1.4.2.5 Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat rahoitusvaroja, joita ei sisällytetä edellä mainittuihin rahoitusvarojen ryhmiin. Myytävissä olevat rahoitusvarat muodostuvat pääasiassa saamistodistuksista, pitkäaikaisista osakesijoituksista ja muista toiminnalle välttämättömistä osakkeista ja osuuksista. Myytävissä olevat rahoitusvarat kirjataan ostohetkellä taseeseen hankintamenoon, joka on niistä maksetun vastikkeen käypä arvo lisättynä hankintaan suoraan kohdistettavilla transaktiomenoilla. Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan taseessa käypään arvoon. Silloin kun käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, toiminnalle välttämättömät osakkeet ja osuudet sekä muut noteeraamattomat osakkeet ja osuudet arvostetaan hankintamenoon. Käyvän arvon muutokset kirjataan oman pääoman Käyvän arvon rahastoon, josta ne kirjataan tuloslaskelman erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot, kun omaisuuserä myydään, saamistodistus erääntyy tai sen arvon on todettu alentuneen. Samaan tuloslaskelman erään kirjataan myös näiden rahoitusvarojen myyntitulokset.

Myytävissä olevien rahoitusvarojen kohdalla objektiiviseksi näytöksi katsotaan saamistodistusten osalta esimerkiksi liikkeeseenlaskijan luottoriskiluokituksen huomattava negatiivinen muutos tai oman pääoman ehtoisen instrumentin osalta sen käyvän arvon merkittävä tai pitkäaikainen aleneminen alle sen hankintameno. Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti tuloslaskelman erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot.

Jos myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen rahoitusvarojen käypä arvo myöhemmin nousee ja nousun voidaan objektiivisesti todeta liittyvän arvonalentumistappiokirjauksen jälkeiseen tapahtumaan, arvonalentumistappio peruutetaan ja kirjataan tuloslaskelmaan.

1.4.2.6 Muut rahoitusvelat

Muut rahoitusvelat luokkaan sisällytetään muut kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitellut rahoitusvelat. Velka merkitään taseeseen arvoon, joka siitä on hankintahetkellä saatu. Velan nimellisarvon ja hankintahinnan välinen erotus jaksotetaan korkokuluksi efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen jäljellä olevalle juoksuajalle. Vastaerä kirjataan velan kirjanpitoarvon lisäykseksi tai vähennykseksi.

1.4.3 Pitkäaikaissäästämissopimukset

Pitkäaikaissäästäislain (PS-lain) mukaisella sidotulla ja verotuetulla eläkesäästämissopimuksella tarkoitetaan sopimusta, jonka ehtojen mukaan säästövarat ovat nostettavissa vasta, kun säästövaroihin oikeutettu saavuttaa määrätyn iän tai kun muu ehdoissa mainittu säästövaroihin oikeutetun elämäntilanteeseen liittyvä erityinen nostoperuste täyttyy. Säästämistilille talletetut rahat palveluntarjoajan on sijoitettava säästämissopimuksessa tarkemmin määrättyllä tavalla pitkäaikaissäästämisestä annetussa laissa määriteltäviin kohteisiin siltä osin kuin niitä ei ole sovittu jätettäväksi säästämistilille.

Osuuspankit, jotka tarjoavat PS-palveluja, vastaanottavat asiakkaan suorittamat maksut tarkoitusta varten avatulle talletussuojan piiriin kuuluvalla säästämistilille. Jos säästövarat jätetään säästämistilille tai sijoitetaan osuuspankin tarjoamalle muulle talletustilille, merkitään säästövarat pankin taseessa talletusvelkoihin. Jos säästövarat sijoitetaan sopimuksen mukaisesti muihin sijoituskohteisiin, kirjataan sijoitetut varat pois säästämistililtä ja pankki kirjaa ne taseen ulkopuoliseen säästämissopimuskohtaiseen reskontraan.

Säästövarojen sijoittamisesta saadut korot, osingot ja muut tuotot sekä sijoituskohteiden ja niihin liittyvien oikeuksien luovutuksesta ja pääoman takaisinmaksusta kertyvät varat kirjataan taseessa olevalle säästämistilille, jollei varoja välittömästi sijoiteta uudelleen. Säästämissopimuksen mukaiset kulut ja palkkiot kirjataan tulosvaikutteisesti säästämistilillä veloittaen.

1.4.4 Arvopapereiden osto- ja myyntisopimukset

Molempia osapuolia velvoittavin takaisinmyyntiehdoin ostettujen arvopapereiden ostohinta merkitään taseeseen saamiseksi vastapuolen mukaan määräytyvään tase-erään. Ostohinnan ja takaisinmyyntihinnan erotus jaksotetaan korkotuotoksi sopimuksen voimassaoloajalle.

Molempia osapuolia velvoittavin takaisinostoehdoin myytyjen arvopapereiden myyntihinta kirjataan rahoitusvelaksi vastapuolen mukaan määräytyvään tase-erään. Myyntihinnan ja takaisinostohinnan erotus jaksotetaan korkokuluksi sopimuksen voimassaoloajalle. Takaisinostovelvollisuus myyty arvopaperit sisällytetään alkuperäiseen tase-erään luovutuksesta huolimatta.

1.4.5 Johdannaisopimukset

Osuuspankki tekee johdannaisopimuksia suojaustarkoituksessa joko taloudellisina suojina tai kirjanpidollisen suojauslaskennan säännöin. Sopimusvastapuolena on aina Pohjola Pankki Oyj. Suojauksessa käytetään korkojohdannaisia.

Johdannaiset kirjataan alun perin käypään arvoon ja sen jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon. Tästä syntyvän voiton tai tappion kirjaaminen riippuu siitä, onko johdannainen määritelty suojaustarkoitukseen ja minkä luonteista erää se suojaa.

Johdannaisopimuksista taseeseen merkityt positiiviset arvomuutokset kirjataan taseen vastaavaa -puolen erään Johdannaisopimukset ja negatiiviset taseen vastattavaa -puolen erään Johdannaisopimukset. Koronvaihtosopimusten vaihdettavat korot jaksotetaan ajan kulumisen perusteella taseen siirtosaamisiin ja siirtovelkoihin sekä vastaerät nettona tuloslaskelman korkoihin.

1.4.6 Taloudelliset suojat

Taloudellisessa suojaamisessa suojataan tiettyä tase-erää, positiota tai kassavirtaa tulevaisuuden arvomuutoksia vastaan sovellettavan riskienhallintastrategian mukaisesti. Koska suojauksen tehokkuutta ei ole tarkoituksenmukaista todentaa suojauslaskennan säännöillä, suojaustapaa kutsutaan muutoin suojaavaksi. Taloudellisessa suojauksessa johdannaisopimuksen käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan arvopaperikaupan nettotuottoihin.

Enimmäis- ja vähimmäiskorkoehtoisten yritysluottojen korkoriski suojataan luottokohtaisesti ostamalla sovitulle korkoputkiehdolle vastakkaismerkkinen johdannaispari. Kytkeyt ja niitä kattavat korkokatto- ja lattiajohdannaiset arvostetaan käypään arvoon. Arvostustulos kirjataan korkoihin.

1.4.7 Suojauslaskenta

Suojauslaskenta tarkoittaa tehokkaaksi todennetun suojaussuhteen kirjanpidollista laskentakäytäntöä, jossa suojaavan instrumentin käyvän arvon muutokset kumoavat suojatun kohteen käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset kokonaan tai osittain.

Suojauslaskenta käsittää korkoriskin suojauksen soveltamalla käyvän arvon tai rahavirran suojausta.

Osuuspankeilla voi olla suojauslaskennan piirissä sekä rahoitusvaroja että rahoitusvelkoja, kuten lainat ja saamiset –ryhmään sisältyvä yksittäinen luotto tai luottokanta, myytävissä olevien arvostusryhmään kuuluva saamistodistus sekä muiden rahoitusvelkojen yksilöity määräaikaistalletuserä tai liikkeeseen laskettu emissio. Osuuspankit käyttävät korkosuojaukseen sekä perinteisiä koronvaihtosopimuksia että OTC swap-johdannaisia. Vastapuolena on aina Pohjola Pankki Oyj.

Suojaukseen käytettyjen johdannaisten ja suojauksen kohteet yksilöidään suojausta aloitettaessa. Samoin dokumentoidaan suojaussuunnitelma ja suojauksen tavoitteet. Lisäksi jokaisena tilinpäätöspäivänä osoitetaan suojauksen tehokkuus.

1.4.7.1 Käyvän arvon suojauslaskenta

Käyvän arvon suojausta sovelletaan kiinteäkorkoisten lainojen korkoriskiltä suojautumiseen. Suojaavan johdannaisinstrumentin ja suojattavan kohteen korkoriskistä johtuvat käyvän arvon muutokset kirjataan suojauslaskennan nettotuottoihin.

1.4.7.2 Rahavirran suojauslaskenta

Euribor –sidonnaisen luottokannan tulevien korkovirtojen korkomuutosta suojaavat koronvaihtosopimukset, jotka on dokumentoitu rahavirtaa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksessa tehokkaita, kuuluvat rahavirran suojauslaskennan piiriin.

Koronvaihtosopimus on sopimus, jossa sopimusosapuolet sitoutuvat määräajaksi maksamaan toisilleen sopimuksen euomääräiseen laskennalliseen pääomaan perustuvaa korkoa. Koronvaihtosopimuksen laskennallinen pääoma on koronvaihtosopimuksen kohde-etuuden nimellisarvo. Rahavirran suojauksessa euribor-sidonnaisen luottokannan tulevaa korkovirtaa vaihdetaan koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon.

Koronvaihtosopimuksista jaksotettavat siirtyvät korot kirjataan suoriteperusteisesti. Korkokertymät esitetään taseen siirtosaamisissa tai siirtoveloissa riippuen siitä onko kyseessä laskennallinen pääomasatava vai pääomavelka. Molempien vastaerä kirjataan nettona korkokatteen Korkotuotot johdannaissopimuksista –erään. Nettokorko on joko korkotuotto tai korkotuoton oikaisu.

Rahoitusjohdannaisena käytettävät koronvaihtosopimukset arvostetaan käypään arvoon sopimuskohtaisesti. Käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan suoraan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon laskennallisella verovelalla vähennettynä. Tehoton osuus kirjataan tuloslaskelmaan.

Suojauslaskenta lopetetaan ennenaikaisesti vain jos suojattavaa lainakantaa ei enää ole.

1.5 TILINPÄÄTÖSERIEN NETOTTAMINEN

Tuloslaskelmassa ilmoitetaan tuotto- ja kuluerät erikseen niitä toisistaan vähentämättä, jollei tuoton ja kulun yhdistäminen yhdeksi eräksi ole perusteltua oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Milloin osuuspankilla on saaminen siltä, jolle pankki itse on velkaa, esitetään saaminen ja velka taseessa erikseen, jollei pankilla ole lakisääteistä oikeutta kuittaamiseen ja jollei pankki aio käyttää oikeuttaan kuittaukseen.

1.6 ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaan rahan määräinen omaisuus, velat ja muut sitoumukset muutetaan Suomen rahaksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssveja. Ulkomaan rahan määräisten erien muuttamisesta Suomen rahaksi syntyvät kurssierot kirjataan tuloslaskelman erään Valuuttatoiminnan nettotuotot.

1.7 OSAKKEET JA OSUDET OMISTUSYHTEYSYRITYKSISSÄ JA SAMAN KONSERNIIN KUULUVISSA YRITYKSISSÄ

Osakkeet ja osuudet sekä muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset omistusyhteisyhtiöihin sekä samaan konserniin kuuluviin yrityksiin merkitään hankintamenuon, tai jos erän arvon todetaan tilinpäätöspäivänä arvonalentumisen johdosta olevan alempi kuin hankintamenuon, arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintamenuon. Arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot.

1.8 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Kirjanpitolain 5 luvun 5 a §:n mukaiset aineettomaan omaisuuteen kuuluvien vastikkeellisesti hankittujen oikeuksien ja varojen hankintamenuon aktivoidaan ja poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Myös mahdollisesti aktivoidut muut pitkävaikutteiset menot poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan.

Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alun perin hankintamenoon. Jos aineettoman hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi alhaisempi kuin sen poistamaton hankintameno, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Aineettomien hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

1.9 AINEELLISET HYÖDYKKEET

1.9.1 Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöjä omistetaan vuokratuottojen, omaisuuden arvonnousujen tai molempien hankkimiseksi. Sijoituskiinteistöiksi luetaan myös sellaiset kiinteistöyhteisöjen osakkeet, jotka oikeuttavat vuokrattavien tilojen hallintaan sekä maksamatta jääneen saamisen sijaan tulevat kiinteistöt. Jos suorassa omistuksessa olevasta kiinteistöstä osa vuokrataan ja oman käytön osuus on vähäinen (alle viisi prosenttia pinta-alasta), luokitellaan se sijoituskiinteistöksi. Jos osa tavallisen kiinteistöyhtiön omistamista tiloista on sijoituskäytössä ja oman käytön osuus on vähäinen (alle viisi prosenttia kiinteistöyhtiön omistamien tilojen pinta-alasta), luokitellaan osakkeet sijoituskiinteistöiksi.

Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenoon. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet sekä maa-, vesi- ja metsäalueet merkitään hankintamenoon. Kiinteistöihin voi kohdistua arvonorotuksia, joiden vastaerä on kirjattu arvonorotusrahoon. Arvonorotuksista ei tehdä poistoja. Kiinteistöjen peruserämenot aktivoidaan ja kirjataan suunnitelman mukaisin poistoin kuluksi.

Mikäli sijoituskiinteistön todennäköinen luovutushinta on pysyvästi alempi kuin kirjanpitoarvo, kirjanpitoarvon ja todennäköisen luovutushinnan erotus poistetaan sinä tilikautena, jolloin arvonalennus todetaan.

Sijoituskiinteistöiksi luokiteltujen liike-, toimisto- ja teollisuustilojen käypä arvo määritellään pääasiassa suoraan pääomikukseen perustuvalla tuottoarvomenetelmällä. Kiinteistökohtaisena vähimmäistuottovaatimuksena tasearvoa määritettäessä käytetään 5,5 prosenttia. Maa-, vesi- ja metsäalueiden sekä asuntojen käypä arvo arvioidaan pääasiassa kauppahintamenetelmällä. Arvonalennusten kirjaaminen perustuu niiden pysyvyyteen ja olennaisuuteen.

Sijoituskiinteistöjen tuotot, kulut, myyntivoitot ja –tappiot, suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Sijoituskiinteistöjen nettotuotot.

Sijoituskiinteistöksi rakennettavat uudet kiinteistöt (tai kiinteistöyhteisöosakkeet) kirjataan ennen valmistumista IAS 40-standardin mukaisesti keskeneräiseksi käyttöomaisuushyödykkeeksi sijoituskiinteistöjen ryhmään ja otetaan huomioon sijoituskiinteistöjen käyvän arvon määrittelyssä jo ennen valmistumista.

1.9.2 Muut kiinteistöt

Muilla kiinteistöillä tarkoitetaan omassa käytössä olevia kiinteistöjä, jotka ovat pankin omassa käytössä konttori-, varasto- tai muina sellaisina tiloina taikka henkilökunnan asumis-, virkistys- tai muussa sellaisessa käytössä, sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet, jotka oikeuttavat tällaisten tilojen hallintaan. Omassa käytössä oleviksi kiinteistöiksi luetaan myös sellaiset suorassa omistuksessa olevat kiinteistöt, joista osa on vuokrattu, mutta vuokrattujen tilojen osuutta ei voida myydä erikseen, ja oman käytön osuus tällaisissa tiloissa on yli viisi prosenttia pinta-alasta. Tavallisen kiinteistöyhtiön osakkeet luetaan omassa käytössä oleviksi, jos yhtiön omistamista tiloista yli viisi prosenttia on omassa käytössä.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen tasearvoa määritettäessä otetaan lähtökohdaksi hyödykkeen arvo varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin. Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenoon. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet sekä maa-, vesi- ja metsäalueet merkitään hankintamenoon. Kiinteistöihin voi kohdistua arvonorotuksia, joiden vastaerä on kirjattu arvonorotusrahoon. Arvonorotuksista ei tehdä poistoja. Kiinteistöjen peruserämenot aktivoidaan ja kirjataan suunnitelman mukaisin poistoin kuluksi.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen tuotot ja myyntivoitot kirjataan tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut tuotot sekä kulut ja myyntitappiot tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

1.9.2.1 Arvonorotusten periaatteet ja niiden kohteiden arvonnäytysmenetelmät

Arvonkorotuksia voidaan tehdä maa-alueisiin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin, joiden todennäköinen luovutushinta tilinpäätöspäivänä on pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi. Arvonkorotusten kohteena olevien maa-alueiden ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden arvot perustuvat arviokirjoihin.

1.9.2.2 Taseesta pois kirjaaminen

Sijoituskiinteistö tai omassa käytössä oleva kiinteistö kirjataan pois taseesta, kun se luovutetaan tai kun kiinteistö poistetaan pysyvästi käytöstä eikä sen luovuttamisesta ole odotettavissa vastaista taloudellista hyötyä.

1.9.3 Muut aineelliset hyödykkeet

Muut aineelliset hyödykkeet merkitään taseeseen hankintamenoon ja kirjataan vaikutusaikaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

Jos hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi alhaisempi kuin sen poistamaton hankintameno, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

1.9.4 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintameno poistetaan vaikutusaikanaan hyödykkeen taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Maa-alueista ja kiinteistöyhteisöjen osakkeista ei tehdä poistoja. Poistojen tekeminen aloitetaan sen jälkeen kun kohde on hankittu tai kun se on valmistunut ja otettu käyttöön.

Taloudelliset vaikutusajat ovat pääsääntöisesti seuraavat:

Rakennukset	30 – 40 vuotta
Koneet ja kalusto	3 – 6 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet	3 – 10 vuotta

1.10 VUOKRASOPIMUKSET

Vuokrasopimukset luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi tai muiksi vuokrasopimuksiksi liiketoimen tosiasiallisen sisällön mukaan. Vuokrasopimus on rahoitusleasingsopimus, mikäli se siirtää vuokralle ottajalle olennaisilta osin omistamiselle ominaiset riskit ja edut. Muutoin se on muu vuokrasopimus. Vuokrasopimukset luokitellaan sopimuksen syntymisajankohtana.

Rahoitusleasingsopimuksin tai muulla vuokrasopimuksella vuokralle annetut hyödykkeet esitetään aineellisissa hyödykkeissä, ja vuokratuotot kirjataan tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut tuotot. Sijoituskiinteistöjen vuokratuotot kirjataan tuloslaskelman erään Sijoituskiinteistöjen nettotuotot.

Rahoitusleasingsopimuksin vuokralle otettuja hyödykkeitä ei merkitä taseeseen. Vuokrat merkitään kuluksi tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut.

1.11 PAKOLLISET VARAUKSET

Tuotoista vähennetään velvoitteista vastaisuudessa aiheutuvat menot ja menetykset, kun ne kohdistuvat päätyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen, niiden toteutumista pidetään tilinpäätöstä laadittaessa varmana tai todennäköisenä, niitä vastaava tulo ei ole varma eikä todennäköinen ja perustuvat lakiin ja sitoumukseen sivullista kohtaan. Kun menon tai menetyksen täsmällistä määrää tai toteutumisajankohtaa ei tiedetä, merkitään se taseen pakollisiin varauksiin enintään sen todennäköiseen määrään. Jos määrä ja toteutumisajankohta on tiedossa, merkitään se siirtovelaksi.

1.12 OMA PÄÄOMA

Osuuspankin omaan pääoman sisältyvät osuuspankkien jäsenten jäsenosuusmaksut sekä jäsenten tekemät sijoitukset Tuotto-osuuksiin. Osuuspankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä sekä jäsenosuuden että Tuotto-osuuden palauttamisesta. Osuuspankin tilinpäätöksessä omaan pääomaan luetaan lisäksi lisäosuuspääoma, josta

osuuspankilla ei ole ehdotonta oikeutta kieltäytyä palauttamasta jäsenille. Irtisanottu lisäosuuspääoma luokitellaan tilinpäätöksessä velaksi. Vuonna 2013 irtisanottu lisäosuuspääoma luettiin osuuspankin omaan pääomaan tällöin voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti.

Jäsenosuusmaksu ja siitä seuraava asiakasomistajuus antaa mahdollisuuden osallistua osuuspankin päätöksentekoon. Osuuspankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä jäsenosuuden palauttamisesta. Jäsenosuudelle ei makseta korkoa.

Tuotto-osuudella ei ole äänivaltaa. Osuuspankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä Tuotto-osuuden pääoman ja koron maksusta. Tuotto-osuuksille mahdollisesti maksettava korko on kaikille Tuotto-osuuksille samansuuruinen. Korko kirjataan velaksi ja vähennetään omasta pääomasta, kun päätös maksusta on tehty.

1.13 PÄÄOMALAINAT

Pääomalaina merkitään omaksi eräkseen taseen erään Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla. Vakavaraisuuslaskelmassa pääomalainat luetaan ensisijaisiin omiin varoihin. Pääomalainalle saadaan maksaa korkoa voitonjakokelpoisten varojen puitteissa.

1.14 TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Taseen tilinpäätössiirtojen kertymän poistoero sisältää tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertyneen erotuksen. Vapaaehtoiset varaukset sisältää tehdyt vapaaehtoiset tilinpäätössiirrot, jotka ovat verolain sallimia tilinpäätössiirtoja. Tällainen on mm. elinkeinoverolain talletuspankeille sallima luottotappiovaraus. Lain mukaan talletuspankki saa vähentää verovuonna tehdyn luottotappiovarauksen, jonka määrä on enintään 0,6 prosenttia verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä. Verovuonna ja aikaisemmin tehtyjen purkamattomien luottotappiovarausten yhteismäärä saa olla enintään 5 prosenttia verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä.

Tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen sekä vapaaehtoisten varausten lisäykset ja vähennykset merkitään tuloslaskelman tilinpäätössiirtoihin. Tuloslaskelmassa ja taseessa tilinpäätössiirrot sisältävät myös laskennallisen verovelan. Vapaaehtoisten varausten määrä ja niiden muutos eivät kuvaa osuuspankin ennakoituja riskejä.

1.15 TYÖSUHDE-ETUUDET

1.15.1 Eläke-etuudet

Työntekijöiden lakisääteinen eläketurva hoidetaan OP- Eläkekassassa ja lisäeläketurva OP- Eläkesäätiössä. Eläkesäätiö on suljettu uusilta työntekijöiltä 1.7.1991 lukien. Eläkevastuut on kokonaisuudessaan katettu.

1.15.2 Henkilöstörahasto

Osuuspankki voi kuulua OP Ryhmän yhteiseen OP-Henkilöstörahastoon. Rahastolle maksetaan voittopalkkiota ennalta sovittujen periaatteiden mukaan riippuen OP Ryhmän tavoitteiden saavuttamisesta. Rahastoon maksettavat voittopalkkioerät kirjataan tuloslaskelman erään Palkat ja palkkiot, vastaerä kirjataan siirtovelaksi, kunnes se maksetaan.

1.15.3 Palkitsemisjärjestelmät

OP Ryhmän palkitseminen jakautuu yrityskohtaiseen lyhyen aikavälin palkitsemiseen sekä ryhmätasoiseen pitkän aikavälin palkitsemiseen. Palkkioiden enimmäismäärät on kaikissa järjestelmissä rajattu.

Osuuspankin lyhyen aikavälin palkitsemisohjelmassa ansaintajakso on kalenterivuosi ja palkkio maksetaan lähtökohtaisesti rahana. Lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmä kattaa koko osuuspankin henkilöstön.

Pitkän aikavälin johdon palkkiojärjestelmän piiriin kuuluvat osuuspankeissa toimivat johtajat ja erikseen määritellyt avaintehtävissä toimivat henkilöt, jotka yhtiön hallitus on nimennyt. OP Osuuskunnan hallintoneuvosto päättää järjestelmän OPn ryhmätasoiset ansaintamittarit ja niille asetettavat tavoitteet kullekin ansaintajaksolle erikseen

Pitkän aikavälin järjestelmä koostuu peräkkäisistä kolmen vuoden pituisista ansaintajaksoista. Palkkion määrä riippuu tavoitteiden saavuttamisesta ansaintajakson päätyttyä. Ensimmäisen ansaintajakson 2011 – 2013 palkkio maksetaan lykkäysajan jälkeen kolmessa yhtä suuressa erässä kesäkuun loppuun mennessä vuosina 2015 –

2017. OP Osuuskunnan tekemän Pohjolan osakkeiden ostotarjouksen johdosta koko tavoitepalkkio maksetaan rahana palkitsemisjärjestelmän ehtojen mukaisesti.

Palkitsemisjärjestelmän ansaintajakson 2014 – 2016 perusteella mahdollisesti maksettava palkkio maksetaan OPn vuonna 2017 liikkeeseen laskemina debenttureina. Ansaittu euromääräinen palkkio muunnetaan debenttuurien kappalemääräksi järjestelmän toteuman selvittyä. Palkkiosta vähennetään rahana maksettava osuus, jolla katetaan palkkiosta aiheutuvia veroja ja veroluonteisia maksuja. Palkkio maksetaan kolmessa yhtä suuressa erässä vuosina 2018 – 2020.

Palkkion arvoa jaksotetaan ansainta- ja sitouttamisjakson kuluessa. Palkkio kirjataan tuloslaskelman erään Palkat ja palkkiot ja vastaerä siirtovelaksi, kunnes se maksetaan.

1.16 TULOVEROT

Tuloslaskelman tuloverot muodostuvat verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, aikaisempien tilikausien veroista ja laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutoksesta.

Laskennallinen verovelka lasketaan ja merkitään taseeseen kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista jaksotuseroista ja muista väliaikaisista eroista.

Laskennallinen verosaaminen lasketaan ja merkitään taseeseen kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä vähennyskelpoisista jaksotuseroista ja muista väliaikaisista eroista ja verotuksessa vahvistetuista tappioista, jos on todennäköistä, että vähennyskelpoiset väliaikaiset erot ja verotukselliset tappiot voidaan verotettavan tulon kertymisen ansioista hyödyntää.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan sen säädetyin verokannan mukaan, jonka ennakoidaan olevan voimassa väliaikaisen eron purkautuessa. Mikäli laskennallinen vero aiheutuu tase-eristä, joiden muutokset eivät vaikuta tuloslaskelmaan, kirjataan erään liittyvän laskennallisen verovelan tai -saamisen muutos omaan pääomaan.

Tuloverojen jakautuminen varsinaisesta ja muusta toiminnasta johtuviin veroihin esitetään liitetiedoissa.

1.17 TULOUTUSPERIAATTEET

Palkkiotuotot ja -kulut palveluista kirjataan palvelun suorittamisen yhteydessä. Sellaisista kertamaksullisista palkkioista, jotka koskevat useita vuosia ja joita mahdollisesti joudutaan palauttamaan myöhemmin, tuloutetaan vain tilikaudelle kuuluva osuus. Osingot tuloutetaan pääsääntöisesti silloin kun osinkoa jakavan yhtiön yhtiökokous on tehnyt päätöksen osingon jaosta.

Korollisten omaisuus- ja velkaerien korkotuotot ja -kulut kirjataan suoriteperusteisesti. Luottojen viivästyskorot tuloutetaan maksuperusteisesti. Saamisen hankintamenon ja sen nimellisarvon välinen ero jaksotetaan korkotuottoihin ja velasta saadun määrän ja sen nimellisarvon erotus korkokuluihin.

1.18 TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKSET

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina käsitellään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia, joita ovat mm. takaukset ja erilaiset takuusitoumukset, sekä asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia, joita ovat mm. sitovat lisäluottojärjestelyt, luottolupaukset, käyttämättömät luottolimiitit ja arvopapereiden merkintäsitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset merkitään taseen ulkopuolisiksi sitoumuksiksi sen määräisinä, mitä takaus kulloinkin enintään vastaa. Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset merkitään sen määräisinä, mitä niiden perusteella enintään voidaan joutua maksamaan.

1.19 PANKKIVERO

Osuuspankkeja koskee Laki väliaikaisesta pankkiverosta, jonka mukaan se maksaa vuosittain pankkiveroa 0,125 % riskipainotetuista eristä. Vero koskee suomalaista talletuspankkia, joka harjoittaa talletuspankkitoimintaa verovuoden alkaessa. Osuuspankit jaksottavat pankkiveron tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin kuluihin kalenterivuoden aikana.

LUETTELO TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOISTA

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

- 1 Korkotuotot
- 2 Korkokulut
- 3 Leasingtoiminnan nettotuotot
- 4 Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista
- 5 Palkkiotuotot ja -kulut
- 6 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot
- 7 Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot
- 8 Suojauslaskennan nettotulos
- 9 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot
- 10 Liiketoiminnan muut tuotot
- 11 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
- 12 Liiketoiminnan muut kulut
- 13 Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista
- 14 Tuloverot
- 15 Muun kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut

Tasetta koskevat liitetiedot

- 16 Saamiset luottolaitoksilta
- 17 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
- 18 Leasingkohteet
- 19 Saamistodistukset
- 20 Osakkeet ja osuudet
- 21 Johdannaissopimukset
- 22 Aineettomat hyödykkeet
- 23 Aineelliset hyödykkeet
- 24 Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana
- 25 Muut varat
- 26 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot
- 27 Laskennalliset verosaamiset ja -velat
- 28 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
- 29 Muut velat
- 30 Pakolliset varaukset
- 31 Siirtovelat ja saadut ennakot
- 32 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
- 33 Oma pääoma
- 34 Sidottu ja vapaa oma pääoma sekä jakokelvottomat vapaan oman pääoman erät
- 35 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma 31.12.2014
- 36a Koti- ja ulkomaanrahan määräiset omaisuus- ja velkaerät 31.12.2014
- 36b Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käypien arvojen hierarkia 31.12.2014

Muut liitetiedot

- 37 Vakuudeksi annettu omaisuus 31.12.2014
- 38 Eläkevastuut
- 39 Leasingvuokra- ja muut vuokravastuut
- 40 Taseen ulkopuoliset sitoumukset
- 41 Muut vastuusitoumukset ja vastuut tilikauden päättyessä
- 42 Henkilöstö ja toimielinten jäsenet sekä lähipiiri
- 43 Omistukset muissa yrityksissä 31.12.2014
- 44 Notariaattitoiminta
- 45 Osuuspankin jäsenten lukumäärä sekä maksamatta olevat ja irtisanotut osuusmaksut 31.12.2014
- 46 Pitkäaikaissäätämispalvelu

1. Korkotuotot

Saamisista luottolaitoksilta
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
Saamistodistuksista
Johdannaissopimuksista
josta rahavirran suojaus
Muut korkotuotot
Yhteensä
josta arvonalentuneista saamisista kirjatut korkotuotot

2014	2013
272 979,70	366 120,00
2 947 449,67	2 805 798,74
30 749,70	0,00
127 505,95	68 259,98
162 780,55	125 382,38
312,58	236,92
3 378 997,60	3 240 415,64
-28 566,66	27 592,90

2. Korkokulut

Veloista luottolaitoksille
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista
Johdannaissopimuksista ja muista kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä veloista
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
Muut korkokulut
Yhteensä

2014	2013
634 022,44	648 562,56
533 051,18	675 407,29
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
402 985,15	9,49
1 570 058,77	1 323 979,34

3. Leasingtoiminnan nettotuotot

Vuokratuotot
Suunnitelman mukaiset poistot
Arvonalentumiset
Leasingomaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot (netto)
Palkkiotuotot
Muut tuotot
Muut kulut
Yhteensä

2014	2013
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

4. Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista

Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat
Myytävissä olevista
Samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä
Omistusyhteisyryyksiltä
Yhteensä

2014	2013
0,00	14 973,18
922 261,24	688 359,50
0,00	0,00
0,00	0,00
922 261,24	703 332,68

5. Palkkiotuotot ja -kulut**Palkkiotuotot**

Luotonannosta
Talletuksista
Maksuliikenteestä
Rahastoista
Omaisuuenhoidosta
Lainopillisista tehtävistä
Arvopaperinvälityksestä
Arvopapereiden liikkeeseen laskusta
Vakuutusten välityksestä
Takauksista
Muut
Yhteensä

2014	2013
525 287,09	490 198,92
15 583,34	17 958,04
484 691,66	439 623,12
47 250,72	71 515,66
11 689,25	22 954,10
123 645,37	93 367,25
15 671,25	15 830,78
342,11	3 357,96
454 632,64	415 159,41
46 335,63	49 602,32
-421 735,77	-468 600,26
1 303 393,29	1 150 967,30

Palkkiokulut

Maksetut toimitusmaksut
Muut
Yhteensä

	2014	2013
Maksetut toimitusmaksut	107 711,11	108 153,25
Muut	23 646,25	24 265,97
Yhteensä	131 357,36	132 419,22

6. Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot**Arvopaperikaupan myyntivoitot ja -tappiot**

Saamistodistuksista *
Osakkeista ja osuuksista
Muut
Yhteensä

	2014	2013
Saamistodistuksista *	159,57	912,84
Osakkeista ja osuuksista	0,00	163 747,89
Muut	0,00	0,00
Yhteensä	159,57	164 660,73

Arvopaperikaupan käyvän arvon muutoksesta johtuvat

Saamistodistuksista *
Osakkeista ja osuuksista
Muista
Yhteensä

Saamistodistuksista *	0,00	0,00
Osakkeista ja osuuksista	0,00	-13 094,54
Muista	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	-13 094,54

Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä

Yhteensä	159,57	151 566,19
-----------------	---------------	-------------------

Johdannaisten nettotuotot

Yhteensä	-0,76	0,00
-----------------	--------------	-------------

Nettotuotot jaksotettavaan hankintamenoön arvostettavista rahoitusvaroista

Yhteensä	0,00	0,00
-----------------	-------------	-------------

Valuuttatoiminnan nettotuotot

Yhteensä	1 676,57	-1 788,01
-----------------	-----------------	------------------

Kaikki yhteensä

Yhteensä	1 835,38	149 778,18
-----------------	-----------------	-------------------

7. Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot**Saamistodistuksista**

Myyntivoitot ja -tappiot
Arvonalentumistappiot ja niiden peruutukset
Käyvän arvon rahastosta tilikaudelle siirretty
Yhteensä

	2014	2013
Myyntivoitot ja -tappiot	-15 043,57	0,00
Arvonalentumistappiot ja niiden peruutukset	0,00	0,00
Käyvän arvon rahastosta tilikaudelle siirretty	17 042,90	0,00
Yhteensä	1 999,33	0,00

Osakkeista ja osuuksista

Myyntivoitot ja -tappiot
Arvonalentumistappiot
Käyvän arvon rahastosta tilikaudelle siirretty
Yhteensä

Myyntivoitot ja -tappiot	-2 030,25	-211,80
Arvonalentumistappiot	0,00	0,00
Käyvän arvon rahastosta tilikaudelle siirretty	6 984 749,27	2 067,65
Yhteensä	6 982 719,02	1 855,85

Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot yhteensä

Yhteensä	6 984 718,35	1 855,85
-----------------	---------------------	-----------------

8. Suojauslaskennan nettotulos

Suojausinstrumenttien nettotulos
Suojauskohteiden nettotulos
Yhteensä

	2014	2013
Suojausinstrumenttien nettotulos	-46 496,11	25 776,51
Suojauskohteiden nettotulos	46 496,11	-25 776,51
Yhteensä	0,00	0,00

9. Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

Vuokra- ja osinkotuotot
Muut tuotot
Myyntivoitot
Vuokrakulut
Suunnitelman mukaiset poistot
Myyntitappiot
Arvonalentumiset ja niiden peruutukset
Muut kulut
Yhteensä

	2014	2013
Vuokra- ja osinkotuotot	42 061,80	55 362,90
Muut tuotot	0,00	0,00
Myyntivoitot	8 125,21	24 351,53
Vuokrakulut	0,00	0,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 130,54	-5 888,00
Myyntitappiot	0,00	-94,40
Arvonalentumiset ja niiden peruutukset	-68 366,10	0,00
Muut kulut	-57 555,08	-71 167,27
Yhteensä	-82 864,71	2 564,76

10. Liiketoiminnan muut tuotot

	2014	2013
Vuokratuotot omassa käytössä olevista kiinteistöistä	43 151,08	44 614,60
Myyntivoitot omassa käytössä olevista kiinteistöistä	385,00	0,00
Fuusiovoitot	0,00	0,00
Muut	30 383,66	42 827,13
Yhteensä	73 919,74	87 441,73

11. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2014	2013
Suunnitelman mukaiset poistot	111 593,21	111 323,58
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Yhteensä	111 593,21	111 323,58

12. Liiketoiminnan muut kulut

	2014	2013
Vuokrakulut	20 419,47	10 743,82
Kulut omassa käytössä olevista kiinteistöistä	182 526,08	168 010,63
Myyntitappiot omassa käytössä olevista kiinteistöistä	0,00	0,00
Fuusiotappiot	0,00	0,00
Muut	361 783,62	374 947,38
Yhteensä	564 729,17	553 701,83

13. Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista

2014

	Saamiskohtaiset arvonalentumistappiot brutto	Ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot brutto	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjattu
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista				
Saamisista luottolaitoksilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	237 617,34	-50 383,30	-71 337,04	115 897,00
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista eristä	0,00	0,00	0,00	0,00
Muista	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	237 617,34	-50 383,30	-71 337,04	115 897,00
Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot				
Eräpäivään asti pidettävistä saamistodistuksista	0,00	0,00	0,00	0,00
Konserniosakkeista ja -osuuksista	0,00	0,00	0,00	0,00
Omistusyhteisyritysosakkeista ja -osuuksista	0,00	0,00	0,00	0,00
Muista	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonalentumistappiot yhteensä	237 617,34	-50 383,30	-71 337,04	115 897,00

14. Tuloverot

Varsinaisesta toiminnasta ja muusta toiminnasta johtuvat tilikauden tuloverot

	2014	2013
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	1 313 486,98	7 978,84
Tuloverot muusta kuin varsinaisesta toiminnasta		
Tuloverot yhteensä	1 313 486,98	7 978,84

15. Muun kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut

	2014	2013
Muun kuin varsinaisen toiminnan tuotot	0,00	0,00
_____		
Muun kuin varsinaisen toiminnan kulut	0,00	0,00
_____		

16. Saamiset luottolaitoksilta**Vaadittaessa maksettavat**

Talletukset
Muut
Yhteensä

31.12.2014	31.12.2013
134 444,16	159 047,88
0,00	0,00
134 444,16	159 047,88

Muut kuin vaadittaessa maksettavat

Keskuspankeilta
Luottolaitoksilta
Talletukset
Muut
Yhteensä

0,00	0,00
12 548 703,07	13 480 997,98
2 500 000,00	2 500 000,00
15 048 703,07	15 980 997,98
15 183 147,23	16 140 045,86
0,00	0,00

Saamiset luottolaitoksilta yhteensä

josta huonommalla etuoikeudella olevat saamiset

17. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä**Luotonanto ja takaussaamiset sektoreittain**

Yritykset
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset
Julkisyhteisöt
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt
Kotitaloudet
Ulkomat
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset
Yhteensä
josta huonommalla etuoikeudella olevat saamiset

31.12.2014	31.12.2013
24 293 788,18	23 606 639,17
1 500 000,00	1 500 000,00
249 999,99	283 333,33
1 460 746,72	1 740 342,31
127 907 170,31	117 343 918,14
0,00	0,00
-168 752,04	-219 135,34
155 242 953,16	144 255 097,61
0,00	0,00

Tase-erään sisältyy luottoja euroa, joille ei tulouteta korkoa.

Luottojen ja takaussaamisten arvonalentumiset

Arvonalentumiset tilikauden alussa
+ Tilikaudella kirjatut saamiskohtaiset arvonalentumiset
+/- Tilikaudella kirjatut ryhmäkohtaiset arvonalentumiset
- Tilikaudella peruutetut saamiskohtaiset arvonalentumiset
- Tilikaudella kirjatut tot.arvonalentumistappiot, joista on aikaisemmin tehty saamiskohtainen arvonalentuminen
Arvonalentumiset tilikauden lopussa

2014	2013
1 281 589,82	1 233 678,35
230 853,32	126 820,00
-50 383,30	-47 808,75
-65 362,57	-21 006,57
-16 265,46	-10 093,21
1 380 431,81	1 281 589,82

18. Leasingkohteet

Ennakkomaksut
Koneet ja kalusto
Kiinteä omaisuus ja rakennukset
Muu omaisuus
Yhteensä

31.12.2014	31.12.2013
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

19. Saamistodistukset**Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset ja muut saamistodistukset 31.12.2014**

	Keskuspankki- rahoitukseen oikeuttavat	Muut saamis- todistukset	Yhteensä	Josta huonommalla etuoikeudella
Käypään arvoon tulosvaihteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	0,00
Myytavissä olevat	0,00	790 879,85	790 879,85	0,00
Eräpäivään asti pidettävät	0,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00
Yhteensä	0,00	840 879,85	840 879,85	50 000,00

Julkisesti noteeratut ja muut saamistodistukset 31.12.2014

	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00
Myytävässä olevat	0,00	790 879,85	790 879,85
Eräpäivään asti pidettävät	0,00	50 000,00	50 000,00
Yhteensä	0,00	840 879,85	840 879,85

Saamistodistukset vaadetyypeittäin 31.12.2014

	31.12.2014		31.12.2013	
Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Yhteensä	
Julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Eräpäivään asti pidettävät	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion velkasitoumukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kuntatodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden julkisyhteisöjen joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion velkasitoumukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kuntatodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden julkisyhteisöjen joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Myytävässä olevat	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion velkasitoumukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kuntatodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden julkisyhteisöjen joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muuta	0,00	840 879,85	840 879,85	0,00
Eräpäivään asti pidettävät	0,00	50 000,00	50 000,00	0,00
Pankkien sijoitustodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yritystodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden rahoitus- ja vakuutuslaitosten joukkovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut joukkovelkakirjat	0,00	50 000,00	50 000,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien sijoitustodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yritystodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden rahoitus- ja vakuutuslaitosten joukkovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Myytävässä olevat	0,00	790 879,85	790 879,85	0,00
Pankkien sijoitustodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yritystodistukset	0,00	790 879,85	790 879,85	0,00
Pankkien joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden rahoitus- ja vakuutuslaitosten joukkovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	840 879,85	840 879,85	0,00

Taseeseen sisältyy saamistodistuksia

0,00

euroa, joille ei tulouteta korkoa.

20. Osakkeet ja osuudet

31.12.2014

Osakkeet ja osuudet

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	0,00
Myytävässä olevat	1 617 058,43	31 798 393,81	33 415 452,24	109 144,15
Omistusyhteisyritysosakkeet	0,00	0,00	0,00	0,00
Tytäryritysosakkeet	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	1 617 058,43	31 798 393,81	33 415 452,24	109 144,15

Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	joista luottolaitoksissa
0,00	0,00	0,00	0,00
1 617 058,43	31 798 393,81	33 415 452,24	109 144,15
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
1 617 058,43	31 798 393,81	33 415 452,24	109 144,15

Muut kuin julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet on arvostettu hankintamenoon.

Osakkeet ja osuudet sektoreittain

Yritykset ja asuntoyhteisöt	126 657,97	95 417,62
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	33 288 794,27	19 891 994,01
Julkisyhteisöt	0,00	0,00
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	0,00
Ulkomaiset yhteisöt	0,00	1 496 956,00
Yhteensä	33 415 452,24	21 484 367,63

31.12.2014 31.12.2013

	31.12.2014	31.12.2013
Yritykset ja asuntoyhteisöt	126 657,97	95 417,62
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	33 288 794,27	19 891 994,01
Julkisyhteisöt	0,00	0,00
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	0,00
Ulkomaiset yhteisöt	0,00	1 496 956,00
Yhteensä	33 415 452,24	21 484 367,63

21. Johdannaissopimukset

Suojaamistarkoituksessa tehdyt johdannaissopimukset 31.12.2014

	Nimellisarvot	Käyvät arvot	
		Positiiviset	Negatiiviset
Korkojohdannaiset	24 913 137,56	567 635,23	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut	0,00	0,00	0,00
Asetetut	0,00	0,00	0,00
Koronvaihtosopimukset	24 700 537,56	566 796,65	0,00
josta rahavirran suojaus	17 000 000,00	558 019,37	0,00
Muut swap -sopimukset	212 600,00	838,58	0,00
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Koron- ja valuuttavaihtosopimukset			
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Johdannaiset yhteensä		567 635,23	0,00

	Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksu-aika				
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	7 700 537,56	17 212 600,00	0,00	0,00	24 913 137,56
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Asetetut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Koronvaihtosopimukset	7 700 537,56	17 000 000,00	0,00	0,00	24 700 537,56
Muut swap -sopimukset	0,00	212 600,00	0,00	0,00	212 600,00
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset					0,00
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00

Ei suojaamistarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset 31.12.2014

	Nimellisarvot	Käyvät arvot	
		Positiiviset	Negatiiviset
Korkojohdannaiset	2 417 934,51	0,00	144 112,58
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	2 417 934,51	0,00	144 112,58
Ostetut	2 417 934,51	0,00	144 112,58
Asetetut			
Koronvaihtosopimukset			
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset			
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Johdannaisten yhteensä		0,00	144 112,58

	Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksu-aika				
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	0,00	0,00	2 417 934,51	0,00	2 417 934,51
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	2 417 934,51	0,00	2 417 934,51
Ostetut	0,00	0,00	2 417 934,51	0,00	2 417 934,51
Asetetut					0,00
Koronvaihtosopimukset					0,00
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset					0,00
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00

Suojaamistarkoituksessa tehdyt johdannaisopimukset 31.12.2013

	Nimellisarvot	Käyvät arvot	
		Positiiviset	Negatiiviset
Korkojohdannaiset	24 687 384,31	266 427,57	3 650,57
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut	0,00	0,00	
Asetetut	0,00		
Koronvaihtosopimukset	24 440 284,31	266 427,57	0,00
josta rahavirran suojaus	15 000 000,00	206 665,03	0,00
Muut swap -sopimukset	247 100,00	0,00	3 650,57
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset			
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Johdannaiset yhteensä		266 427,57	3 650,57

	Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksu-aika				
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	9 509 784,31	15 177 600,00	0,00	0,00	24 687 384,31
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Asetetut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Koronvaihtosopimukset	9 440 284,31	15 000 000,00	0,00	0,00	24 440 284,31
Muut swap -sopimukset	69 500,00	177 600,00	0,00	0,00	247 100,00
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset					0,00
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00

Ei suojaamistarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset 31.12.2013

	Nimellisarvot	Käyvät arvot	
		Positiiviset	Negatiiviset
Korkojohdannaiset	2 692 349,57	0,00	28 887,36
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	2 692 349,57	0,00	28 887,36
Ostetut	2 692 349,57	0,00	28 887,36
Asetetut			
Koronvaihtosopimukset			
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset			
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Johdannaiset yhteensä		0,00	28 887,36

	Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksu-aika				Yhteensä
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	
Korkojohdannaiset	0,00	0,00	2 692 349,57	0,00	2 692 349,57
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	2 692 349,57	0,00	2 692 349,57
Ostetut	0,00	0,00	2 692 349,57	0,00	2 692 349,57
Asetetut					0,00
Koronvaihtosopimukset					0,00
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Koron- ja valuuttavaihtosopimukset					0,00
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00

Kohde-etuuden arvo on korkojohdannaisten sopimusten osalta nimellisarvo, valuuttajohdannaisten sopimusten osalta ostetun valuutan tilinpäätöshetken eurovasta-arvo ja osakejohdannaisten sopimusten osalta osakkeiden todennäköinen arvo tilinpäätöshetkellä. Arvot on ilmaistu bruttomääräisinä.

Kaikissa johdannaissopimuksissa vastapuolena on Pohjola Pankki Oyj.

22. Aineettomat hyödykkeet

	31.12.2014	31.12.2013
ATK-menot	0,00	0,00
Muut kehittämismenot	0,00	0,00
Liikearvo	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

23. Aineelliset hyödykkeet

31.12.2014

Kiinteistöomistukset	Omassa käytössä olevat	Sijoituskiinteistöt	
		Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Maa- ja vesialueet	135 574,18	107 454,67	97 953,59
Rakennukset	883 630,60	171 645,00	216 123,30
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	423 421,54	380 920,57	554 770,54
Yhteensä	1 442 626,32	660 020,24	868 847,43

Sijoituskiinteistöjen käypä arvo perustuu niiden markkina-arvoon. Merkittävässä kohteissa käyvän arvon perusteena on käytetty riippumattoman asiantuntijan antamaa arviota. Muiden kohteiden arvot perustuvat joko johdon omiin arvioihin tai tuottoarvomenetelmään, jona käytetään suoran pääomituksen arviointimenetelmää perustuen kohteen nettotuottoon ja markkinatuottovaatimuksiin huomioiden kohteen sijainti, kunto ja käyttötarkoitus. Liike-, toimisto- ja teollisuustilojen käypä arvo on määritetty pääasiassa tuottoarvomenetelmällä. Asuntojen ja maa-alueiden käypä arvo on määritetty pääasiassa kauppahintamenetelmällä.

24. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana

	Aineettomat hyödykkeet	Sijoitus- kiinteistöt	Omassa käytössä olevat kiinteistöt	Muut aineelliset hyödykkeet
Hankintameno tilikauden alussa	2 051,90	955 357,44	2 799 676,21	678 036,76
+ lisäykset tilikautena	0,00	103 266,75	29 799,80	45 426,01
- vähennykset tilikautena	0,00	-178 874,79	-8 644,35	-34 600,00
+/- siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	-7 130,54	-66 054,20	-45 539,01
-/+ tilikauden arvonalennukset ja niiden peruutukset	0,00	-68 366,10	0,00	0,00
+ vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja arvonalennukset	0,00	0,00	7 779,35	13 456,00
- kertyneet poistot tilikauden alussa	-2 051,90	-30 702,81	-1 319 930,49	-429 434,89
- kertyneet arvonalennukset tilikauden alussa	0,00	-113 529,71	0,00	0,00
+ kertyneet arvonorotukset tilikauden alussa	0,00	0,00	0,00	0,00
+/- tilikauden arvonorotukset ja niiden peruutukset	0,00	0,00	0,00	0,00
= Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	0,00	660 020,24	1 442 626,32	227 344,87

25. Muut varat

	31.12.2014	31.12.2013
Arvopapereiden myyntisaamiset	0,00	0,00
Maksujenvälityssaamiset	387,15	0,00
Muut	126 006,83	151 015,77
Yhteensä	126 393,98	151 015,77

26. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

	31.12.2014	31.12.2013
Korot		
Korkosaamiset	312 550,44	284 435,97
Maksetut korkoennakot	0,00	0,00
Yhteensä	312 550,44	284 435,97
Muut		
Muut maksetut ennakomaksut	10 595,56	11 044,49
Muut siirtosaamiset	134 397,40	166 728,66
Yhteensä	144 992,96	177 773,15
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot yhteensä	457 543,40	462 209,12

27. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

31.12.2014	Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat	Netto
Jaksotuseroista	73 846,01	1 033,71	72 812,30
Muista väliaikaisista eroista	0,00	133 273,88	-133 273,88
Yhteensä	73 846,01	134 307,59	-60 461,58

Laskennallisiin verosaamisiin sisältyy verotuksessa vahvistetuista tappioista kirjattua laskennallista verosaamista yhteensä euroa.

Muista väliaikaisista eroista johtuvat laskennalliset verosaamiset ja -velat perustuvat oman pääoman käyvän arvon rahastoon kirjatuihin myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostustuloksista ja rahavirtaa suojaavien johdannaisten arvostustuloksista kirjatuihin laskennallisista verosaamisista ja -veloista.

Arvonkorotukset 31.12.2014

Taseeseen sisältyy kiinteistöistä tehtyjä arvonorotuksia	<input type="text" value="0,00"/>
Arvonkorotukset eivät ole veronalaisia. Jos arvonorotuksen kohteet myytäisiin, arvonorotukset realisoituisivat myyntivoitoksi, josta tuloveron määrä olisi	<input type="text" value="0,00"/>

Tilinpäätössiirtojen kertymä

	Tasearvo	Lask. verovelka	Netto
Poistoero	0,00	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	5 330 694,96	1 066 138,99	4 264 555,97
Yhteensä	5 330 694,96	1 066 138,99	4 264 555,97

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty taseeseen laskennallisella verolla vähentämättömään määrään. Omien varojen laskelmassa poistoero ja vapaaehtoiset varaukset laskennallisella verolla vähennettynä on rinnastettu ensisijaisiin omiin varoihin.

28. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

	Kirjanpitoarvo 31.12.2014	Nimellisarvo 31.12.2014	Kirjanpitoarvo 31.12.2013	Nimellisarvo 31.12.2013
Sijoitustodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

29. Muut velat

	31.12.2014	31.12.2013
Arvopapereiden ostovelat	0,00	0,00
Maksujenvälitysvelat	7 967,99	13 254,02
Muut	494 537,80	162 327,79
Yhteensä	502 505,79	175 581,81

30. Pakolliset varaukset

31.12.2014

	Eläkevaraukset	Verovaraukset	Takausvastuut	Vuokravastuut	Muut	Yhteensä
Varaukset 1.1.					80 935,00	80 935,00
+ varausten lisäys					6 347,00	6 347,00
- käytetyt varaukset						0,00
- peruutukset						0,00
Varaukset 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	87 282,00	87 282,00

31. Siirtovelat ja saadut ennakot

Korot

	31.12.2014	31.12.2013
Korkovelat	536 887,29	541 834,67
Saadut korkoennakot	4 337,11	732,45
Yhteensä	541 224,40	542 567,12

Muut

Muut saadut ennakkomaksut	5 359,30	6 431,80
Muut siirtovelat	750 429,18	731 114,42
Yhteensä	755 788,48	737 546,22

Siirtovelat ja saadut ennakot yhteensä

1 297 012,88   **1 280 113,34**

32. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

	31.12.2014
Pääomalainat	0,00
Muut	0,00
Yhteensä	0,00

33. Oma pääoma

	Oma pääoma tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Siirrot erien välillä	Oma pääoma tilikauden lopussa
Oma pääoma yhteensä	27 736 325,00	13 921 232,60	-7 752 129,23	0,00	33 905 428,37
Osuuspääoma	5 598 550,00	4 909 700,00	-619 700,00	0,00	9 888 550,00
Jäsenosuudet	567 900,00	26 200,00	-13 100,00	0,00	581 000,00
Tuotto-osuudet	0,00	4 883 500,00	0,00	3 571 700,00	8 455 200,00
Lisäosuudet	5 030 650,00	0,00	-606 600,00	-3 571 700,00	852 350,00
Ylikurssirahasto	0,00				0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00				0,00
Muut sidotut rahastot	7 159 239,58	2 941 467,95	-7 067 612,02	0,00	3 033 095,51
Vararahasto	2 500 000,00				2 500 000,00
Käyvän arvon rahasto	4 659 239,58	2 941 467,95	-7 067 612,02		533 095,51
Sääntöjen mukaiset rahastot	0,00				0,00
Muut rahastot	0,00				0,00
Vapaat rahastot	13 247 838,45			617 181,79	13 865 020,24
Edellisten tilikausien voitto tai tappio	1 730 696,97		-64 817,21	-617 181,79	1 048 697,97
Tilikauden voitto tai tappio		6 070 064,65	0,00		6 070 064,65

Käyvän arvon rahaston muutokset

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan siirretty	Tilikauden päätyessä
Saamistodistukset	0,00	18 569,98	0,00	17 042,90	1 527,08
Osakkeet ja osuudet	4 493 907,54	2 571 543,63	0,00	6 980 298,24	85 152,93
Muut	165 332,04	351 354,34	70 270,88	0,00	446 415,50
Rahavirran suojaus	206 665,03	351 354,34	0,00	0,00	558 019,37
laskennalliset verot	-41 332,99	0,00	70 270,88		-111 603,87
Yhteensä	4 659 239,58	2 941 467,95	70 270,88	6 997 341,14	533 095,51

34. Sidottu ja vapaa oma pääoma sekä jakokelvottomat vapaan oman pääoman erät

Oma pääoma 31.12.2014

Sidottu oma pääoma

12 921 645,51

Vapaa oma pääoma

20 983 782,86

Oma pääoma yhteensä

33 905 428,37

Voitonjakokelpoiset varat 31.12.2014

Vapaa oma pääoma

20 983 782,86

- muut jakokelvottomat erät

3 200,00

Voitonjakokelpoiset varat

20 980 582,86

35. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma 31.12.2014

Jäljellä oleva juoksuaika	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta
Keskuspankkirahoituksen oikeuttavat saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	1 183 147,23	0,00	14 000 000,00	0,00	0,00
Saamiset yleisöiltä ja julkisyhteisöiltä	4 043 490,81	13 722 761,73	54 060 798,26	40 431 908,56	42 983 993,80
Saamistodistukset	790 879,85	0,00	12 500,00	31 250,00	6 250,00
Velat luottolaitoksille	17 386 728,38	0,00	30 057 000,00	2 000 000,00	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	115 586 370,98	1 827 603,87	334 561,63	118 242,45	337 818,19
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Muut kuin määräaikaiset talletukset sisältyvät maturiteettiluokkaan "alle 3 kk".

36a. Koti- ja ulkomaanrahan määräiset omaisuus- ja velkaerät 31.12.2014

	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Saamiset luottolaitoksilta	15 048 703,07	134 444,16
Saamiset yleisöiltä ja julkisyhteisöiltä	155 242 953,16	0,00
Keskuspankkirahoituksen oikeuttavat saamistodistukset ja muut saamistodistukset	840 879,85	0,00
Johdannaisoppimukset	711 747,81	0,00
Muu omaisuus	36 960 874,40	36 221,21
Velat luottolaitoksille	49 443 728,38	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	118 070 152,97	134 444,15
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00
Johdannaisoppimukset ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	144 112,58	0,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00
Muut velat	1 947 262,25	0,00

36b.Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käypien arvojen hierarkia 31.12.2014

Rahoitusvarat

Käteiset varat
Saamiset luottolaitoksilta
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
Saamistodistukset
Osakkeet ja osuudet
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä
Johdannaissopimukset

Yhteensä**Rahoitusvelat**

Velat luottolaitoksille
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Yhteensä

Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
667 714,56	667 714,56
15 183 147,23	15 183 147,23
155 242 953,16	155 242 953,16
840 879,85	840 879,85
33 415 452,24	33 415 452,24
0,00	0,00
0,00	0,00
711 747,81	711 747,81
206 061 894,85	206 061 894,85
49 443 728,38	49 443 728,38
118 204 597,12	118 204 597,12
0,00	0,00
144 112,58	144 112,58
0,00	0,00
167 792 438,08	167 792 438,08

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

Saamistodistukset
Osakkeet ja osuudet
Johdannaiset (positiiviset käyvät arvot)
Johdannaiset (negatiiviset käyvät arvot)

Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
			0,00
8 332,45	1 608 725,98		1 617 058,43
	567 635,23		567 635,23
	144 112,58		144 112,58

37. Vakuudeksi annettu omaisuus 31.12.2014**Omien velkojen puolesta annetut vakuudet**

Velat luottolaitoksille
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
Johdannaissop. ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat
Muut velat
Huonommalla etuoikeudella olevat velat
Yhteensä

Pantit	Kiinnitykset	Muut Vakuudet	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00

Muut omasta puolesta annetut vakuudet**Konserniyhtiön puolesta annetut****Muiden puolesta annetut**

joista lähipiiriin kuuluvalla johdolle

Annetut vakuudet yhteensä**38. Eläkevastuut**

Eläkesitoumuksista johtuva suora vastuu
Osuus eläkesäätiön eläkevastuun ja muiden velkojen ylikatteesta

31.12.2014

0,00
0,00

Pankin henkilökunnan lakisääteinen eläketurva on järjestetty OP-Eläkekassan kautta ja lisäeläketurva OP-Eläkesäätiön kautta.

39. Leasingvuokra- ja muut vuokravastuut

Yhden vuoden kuluessa maksettavat
Yli vuoden kuluessa ja enintään 5 vuoden kuluessa maksettavat
Yli 5 vuoden kuluessa maksettavat
Yhteensä

31.12.2014

17 700,00
53 700,00
0,00
71 400,00

Sopimusten olennaiset irtisanomis- ja lunastusehdot

Näitä ei ole.

40. Taseen ulkopuoliset sitoumukset**Taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.2014****Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset**

Takaukset ja pantit
Muut

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset

Arvopapereiden takaisinostositoumukset
Muut
josta luottolupaukset

Tytäryritysten puolesta	Osakkuusyri-tysten puolesta	Muiden puolesta	Yhteensä
0,00	0,00	7 726 936,80	7 726 936,80
0,00	0,00	2 767 946,53	2 767 946,53
0,00	0,00	2 767 946,53	2 767 946,53
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	4 958 990,27	4 958 990,27
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	4 958 990,27	4 958 990,27
0,00	0,00	4 823 091,36	4 823 091,36

41. Muut vastuusitoumukset ja vastuut tilikauden päättyessä

Pankki on velvollinen tarkistamaan vuonna 2008 ja sen jälkeen valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään alv-vähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee kymmenen vuoden tarkistusjakson aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2020, joka riippuu kiinteistöinvestoinnin valmistusajankohdasta.

Vastuun enimmäismäärä on 331,52 euroa.

31.12.2014

0,00
0,00
0,00
0,00

42. Henkilöstö ja toimielinten jäsenet sekä lähipiiri**Henkilöstön lukumäärä keskimäärin v. 2014**

Vakinainen kokoaikainen henkilöstö
 Vakinainen osa-aikainen henkilöstö
 Määräaikainen henkilöstö

Yhteensä

Keskimääräinen lkm	Muutos tilikauden aikana
21	0
0	0
1	0
22	0

Toimielinten jäsenten palkat ja palkkiot v. 2014

Hallintoneuvoston jäsenet
 Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa
 josta toimitusjohtajien Jari Anttilalle ja Mika Korkia-aholle maksetut palkat ja palkkiot yhteensä
 sekä luontoisedut

Palkat ja palkkiot
30 112,00
253 814,00
109 590,00
4 973,00

Edustajiston kokouksessa tehdyn päätöksen mukaan hallintoneuvoston puheenjohtajalle maksetaan palkkiota 479 euroa kuukaudessa sekä kokouspalkkio hallintoneuvoston jäsenen kokouspalkkion suuruisena hallintoneuvoston kokouksista. Muille jäsenille maksetaan kokouspalkkiota 252 euroa kokoukselta.

Hallituksen puheenjohtajalle maksetaan palkkiota 938 euroa kuukaudessa. Puheenjohtajalle maksetaan lisäksi kokouspalkkio eli hallituksen jäsenen kokouspalkkion verran. Muille jäsenille maksetaan 338 euroa kokoukselta. Pankin toimitusjohtajalle ei makseta hallitus-työskentelystä erillisiä palkkioita tai muita etuisuuksia.

Toimitusjohtajan vanhuuseläkeikä on 65 vuotta. Eläke-etuudet määräytyvät eläkelakien ja OP-Pohjola-ryhmän omien eläkejärjestelmien mukaisesti. Toimitusjohtajan noudattama irtisanomisaika on 3 tai 6 kuukautta ja työnantajan noudattama irtisanomisaika on 6 kuukautta, jolloin hänelle irtisanomistajan palkan lisäksi suoritetaan korvauksena 12 kuukauden rahapalkkaa vastaava korvaus.

Johdon pitkän tähtäimen palkitsemisjärjestelmä

Osuuspankissa on käytössä johdon palkitsemisjärjestelmä, jonka perusteella järjestelyyn kuuluva toimitusjohtaja saa osittain OP:n liikkeeseen laskemina debenttureina ja osittain rahana selvitettävän palkkion. Palkkion suuruus määräytyy asetettujen tavoitteiden perusteella ja se suoritetaan ansainta- ja sitouttamisjakson päätyttyä.

Tilintarkastajille maksetut palkkiot toimeksiantoryhmittäin v. 2014

Tilintarkastuksesta
 Tilintarkastuslain 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut toimeksiannot
 Veroneuvonta
 Muut palvelut
Yhteensä

Tilintarkastus-palkkiot
7 827,81
0,00
0,00
0,00
7 827,81

Toimielinten jäsenten saamat luotot, takaukset ja vakuudet 31.12.2014

	Rahalainat 1.1.	Lisäykset	Vähennykset	Rahalainat 31.12.	Takaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset
Hallintoneuvoston jäsenet	933 811,31	66 704,84	0,00	1 000 516,15	1 103 359,24
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	1 272 892,13	0,00	142 512,75	1 130 379,38	48 182,23
Yhteensä	2 206 703,44	66 704,84	142 512,75	2 130 895,53	1 151 541,47

Ilmoitetut luvut sisältävät luotot ja takaukset, jotka luottolaitos tai sen konserniin tai konsolidointiryhmään kuuluva yritys on antanut luottolaitoksen hallinto- ja valvontaelinten jäsenille. Toimielinten jäsenten antamat henkilötakaukset sisältyvät myös rahalainat erään.

Rahalainojen pääasialliset korkoehdot ja muut ehdot

Hallinto- ja valvontaelinten jäsenten luottoehdoissa noudatetaan normaaleja pankin luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin. Lainoja lyhennetään sovittuun lyhennyssuunnitelman mukaisesti ja niillä on normaalit vakuudet.

Eläkesitoumukset	0,00
Hallintoneuvoston jäsenet	0,00
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	0,00
Aikaisemmin toimielimiin kuuluneiden henkilöiden eläkesitoumukset	0,00
Hallintoneuvoston jäsenet	0,00
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	0,00

Lähipiiri**Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä 31.12.**

Arvon alentumistappiot 1.1.

Arvon alentumistappioiden muutos tilikaudella

Arvon alentumistappiot 31.12.

Saamistodistukset 31.12.

Arvon alentumistappiot 1.1.

Arvon alentumistappioiden muutos tilikaudella

Arvon alentumistappiot 31.12.

Osakkeet ja osuudet 31.12.

Arvon alentumistappiot 1.1.

Arvon alentumistappioiden muutos tilikaudella

Arvon alentumistappiot 31.12.

Takaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.

	Omistus	Hallinto- henkilöt	Osakkuus- yritys	Muut
	0,00	2 254 232,20	0,00	0,00
Arvon alentumistappiot 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvon alentumistappioiden muutos tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvon alentumistappiot 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamistodistukset 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvon alentumistappiot 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvon alentumistappioiden muutos tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvon alentumistappiot 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvon alentumistappiot 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvon alentumistappioiden muutos tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvon alentumistappiot 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Takaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.	0,00	47 020,48	0,00	0,00

Osuuspankin lähipiiriin kuuluvat pankin hallintoneuvoston jäsenet, hallituksen jäsenet ja varajäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen, tilintarkastaja ja varatilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja sekä näiden aviopuoliset tai avioliitonomaisessa suhteessa olevat henkilöt ja alaikäiset lapset. Lähipiiriin kuuluvat myös yhteisöt ja säätiöt, joissa edellä mainituilla henkilöillä on yksin tai yhdessä toisen kanssa kirjanpitolaisissa tarkoitettu määräysvalta.

Lisäksi lähipiiriin kuuluu se, jolla omistuksen nojalla on vähintään 20 prosenttia osuuspankin osuuksista tai omistuksen, optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjalainan nojalla on tai voi olla vastaava omistus tai äänivalta pankin konserniin kuuluvassa yhteisössä, jollei omistuksen kohteena olevan yhtiön merkitys koko konsernin kannalta ole vähäinen. Näiden yritysten edellisessä kappaleessa mainitut vastaavat henkilöt kuuluvat samoin lähipiiriin.

Lähipiiriin kuuluu myös osuuspankin konsernitilinpäätökseen yhdistelty osakkuusyhtiö.

Osuuspankin kanssa yhteisen määräysvallan alaiset yhteisöt kuuluvat myös osuuspankin lähipiiriin (sisaryritykset).

43. Omistukset muissa yrityksissä 31.12.2014

		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Tytäryritykset				
Yrityksen nimi:	Merijärven OP-Rahakulma	62,10 %	51000000,00 %	1 945,00
Kotipaikka:	Merijärvi			
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Omistusyhteisyritykset				
Yrityksen nimi:	Kiinteistö Oy Savisilta	42,00 %	112400000,00 %	-3 087,00
Kotipaikka:	Ylivieska			
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				

		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Yritykset, joissa luottolaitoksella on rajoittamaton vastuu				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				

44. Notariaattitoiminta

Osuuspankki tarjoaa arvopaperivälitystä sekä säilytys- ja hoitopalvelua samoin kuin muita asiakkaan omaisuuden hoitoon liittyviä palveluja, kuten lainhuudatus- ja kiinnitysasiat, yhteisöjen perustamiset ja uudelleenjärjestelyt, saatavien perimistehtävät, asiakkaan omaisuuden säilytys, perunkirjoitus- ja pesänselvitystoimet, asiakkaan oikeudellinen neuvonta omaisuuden hoitoon ja varojen sijoittamiseen liittyvissä asioissa. Lisäksi pankki tarjoaa toimeksiantoon perustuvia omaisuuden hoitoon liittyviä liikeyritysten, kiinteistö- ja asunto-osaakeyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien ostoa ja myyntiä, sekä kiinteistöjen ja asuntojen vuokrausta.

45. Osuuspankin jäsenten lukumäärä sekä maksamatta olevat ja irtisanotut osuusmaksut 31.12.2014

Jäsenten lukumäärä	5 648
Maksamatta olevat osuusmaksut	300,00
Irtisanotut jäsenosuusmaksut	16 500,00
Irtisanotut lisäosuusmaksut	386 900,00
Irtisanotut tuotto-osuusmaksut	258 700,00

Irtisanotun osuus pääoman takaisinmaksun edellytykset ja ajankohta

Osuuspankkien omaan pääomaan sisältyy osuuspankkien jäsenten jäsenosuusmaksut sekä jäsenten tekemät sijoitukset tuotto-osuuksiin, joiden koron maksusta ja pääoman palauttamisesta pankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä. Jäsenosuusmaksu ja siitä seuraava asiakasomistajuus antaa mahdollisuuden osallistua pankin hallintoon ja päätöksentekoon. Tuotto-osuuksiin ei liity asiakasomistajien oikeuksia eivätkä ne anna äänivaltaa. Vuosille 2014-2015 tavoitellaan tuotto-osuuksille 3,25 %:n korkoa ja maksettava korko vahvistetaan vuosittain jälkikäteen. Tuottotavoite voi muuttua vuosittain.

Mikäli osuuspankki ei ole kieltäytynyt palauttamisesta, jäsenosuusmaksu ja tuotto-osuusmaksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

Osuuspankkien kansallisessa tilinpäätöksessä omiin pääomiin luetaan lisäksi lisäosuuspääoma, josta osuuspankeilla ei ole ehdotonta oikeutta kieltäytyä palauttamasta jäsenille. Irtisanottu lisäosuuspääoma luokitellaan tilinpäätöksessä velaksi. Lisäosuuspääoma palautetaan kuuden kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka perusteella palautus ensimmäisen kerran voidaan suorittaa. Jos irtisanottua lisäosuusmaksua ei ole voitu palauttaa kokonaisuudessaan, voi palautus tapahtua jälkipalautuksena, jos se on kolmen seuraavan tilinpäätöksen perusteella mahdollista. Lisäosuudelle maksetaan korkoa siihen asti, kun se on osuuskuntalain mukaan nostettavissa.

46. Pitkäaikaisäästämispalvelu

	31.12.2014
OP-eläkesäästön eläketili	3 860,43
Määräaika- tai muulle talletustilille tehdyt sijoitukset	0,00
Osuuspankin taseessa olevat sijoitukset yhteensä	3 860,43
Taseen ulkopuoliset sijoitukset, sijoitusrahastot, osakkeet, jvk-lainat (sis. myyntisaamiset/ostovelat)	30 003,54
OP-eläkesäästön eläketililtä veloitettujen sopimuksen mukaiset kulut ja palkkiot	79,20
Tilikauden aikana säästämistililtä maksetut eläkkeet	0,00

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

OP RYHMÄN SAP tositelajit ja tositenumerosarjat

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
	TOISTUVA TOSITE	X1	7700001	7799999
	MALLITOSITE	X2	7800001	7899999
	KAUDEN PÄÄTÖS, lopullinen	SA	1000010001	1000019999
	KAUDEN PÄÄTÖSTOS, purettavat	SB	1000020001	1000029999
	ENNAKKOKIRJAUS, lopullinen	SC	1000030001	1000039999
	ENNAKKOKIRJAUS, purettavat	SD	1000040001	1000049999
	PÄIVITTÄISTOSITE	SE	1000050001	1000059999
	ED.KUUKAUDEN KORJAUKSET/AURUM	SF	1000060001	1000069999
	AGIOARVOSTUS MANUAALINEN	SH	1000080001	1000089999
	SALDONSIIIRTO, PURETTAVA (taseen väärän merkkisten saldojen siirto)	SS	1000090001	1000099999
	ARVONLISÄVERON KORJAUS	SV	1000100000	1000109999
	LOMAPALKKAVARAUS	SL	1000110001	1000119999
	HENKILÖSIVUKULUT	SM	1000120001	1000129999
	IFRS-OVY JA -OPHV -saldonsiirto	SI	1000130001	1000139999
	GE-PALKKIOVARAUS	GK	1000140001	1000149999
	TULOSPALKK. JAKSOTUS	GM	1000150001	1000159999
	VEROJAKSOTUS, PURETT.	GO	1000160001	1000169999
	TALL.SUOJARAH. JAKS.	GQ	1000170001	1000179999
	RYHMÄKOHT.ARVONALENT	GX	1000180001	1000189999 Tosite: VLORZ01
	VEROJAKSOTUS,LOPULL.	GY	1000190001	1000199999
	PÄIVITT.TOS./OKO PKL	SO	1000200001	1000209999
	ALV-VELOITUS	GZ	1000210001	1000219999
	ALV-SIIIRTO	ST	1000220001	1000229999
	SOS.KULUVELAN SIIIRTO	SR	1000230001	1000239999
	SIJ.OM. PÄIVITT./VAR	SP	1000240001	1000249999
	SIJ.OM TP PURETT/VAR	SQ	1000250001	1000259999
	LOMAP.VARAUS/KUSTP.S	GF	1000260001	1000269999
	SOS.KULUVELAN SIIIRTO lopullinen	SY	1000270001	1000279999
	KIINTEISTÖSIJ. PÄIV.	SZ	1000280001	1000289999
	KIINTEISTÖSIJ. PURET	SX	1000290001	1000299999
	ELIMINOINTI BALTIA purettava	MB	1000300001	1000309999
	ELIMINOINTI BALTIA ei-purettava	RC	1000310001	1000319999
	PUH.KULUJEN ALV-OIK.	HD	1000320001	1000329999
	SALDONSIIIRTO, EI-PURETTAVA	SJ	1000330001	1000339999
	KÄYTTÖOMAISUUS	AA	1010000001	1010999999 RABUCH00 **)
	KÄYTTÖOMAISUUS POISTOT	AF	1011000001	1011999999 RAPERB00 **)
	KÄYTTÖOMAISUUS VARASTOSALDOK	AG	1012000001	1012999999
	LASKU e-Flow/SAP eliminoitavat	LF	1021000001	1021999999
	LASKU MANUAALINEN eliminoitavat	LM	1022000001	1022999999
	HYVITYSLASKU MANUAALINEN eliminoitavat	HM	1023000001	1023999999
	LASKUN PERUUTUS AUTOMAATTINEN	LP	1024000001	1024999999
	LASKUN MANUAALINEN MAKSU	KA	1025000001	1025999999
	AUTOMAATTISET MAKSUT	KZ	1026000001	1026999999
	LASKU E-Flow/SAP ei eliminoitavat	LG	1027000001	1027999999
	LASKU MANUAALINEN ei eliminoitavat	LN	1028000001	1028999999
	HYVITYSLASKU MANUAALINEN ei eliminoitavat	HN	1029000001	1029999999
	MYNTILASKU MANUAALINEN eliminoitavat	DR	1030000001	1030999999
	HYVITYSLASKU MANUAALINEN eliminoitavat	DG	1031000001	1031999999
	MYNTILASKUN PERUUTUS	DA	1032000001	1032999999
	HYVITYSLAS.MR Ei ELIM.	DH	1033000001	1033999999
	HYVITYSLASKUTUS eliminoitavat	DI	1034000001	1034999999
	LASKUN MAKSU	DZ	1035000001	1035999999
	HYVITYSLASKUTUS ei eliminoitavat	DJ	1036000001	1036999999
	MYNTILASKU MANUAALINEN ei eliminoitavat	DS	1037000001	1037999999

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
	MYYNILASKUTUS eliminoitavat	DT	1038000001	1038999999
	MYYNILASKUTUS ei eliminoitavat	DU	1039000001	1039999999
	TASAUS	MT	1040000001	1040999999
	MATKALASKU /MATKAMIES	FA	1041000001	1041999999
	KONEKIELISET TILIOTETAPAHTUMAT	FB	1042000001	1042999999
	LUOTTORESKONTRA/KOTIPANKKI	FC	1043000001	1043999999
	JAHA/KOTIPANKKI	FD	1044000001	1044999999
	IFACTOR /OPR	FE	1045000001	1045999999
	IFACTOR /OPR JAKSOTUS	FF, FG	1046000001	1046999999
	SOPRI /OPR	FH	1047000001	1047999999
	SOPRI /OPR JAKSOTUS	FI,FJ	1048000001	1048999999
	LUOTTOTILI /OPR	FK	1049000001	1049999999
	LEASONG OR /OPR	FL	1050000001	1050999999
	VARAINHANKINTA /OPR	FM	1051000001	1051999999
	VARAINHANKINTA /OPR JAKSOTUS	FN, FO	1052000001	1052999999
	DISKONTATUT OSAMAKSUT /OPR	FP	1053000001	1053999999
	DISKONTATUT OSAM. /OPR JAKSOTUS	FQ, FR	1054000001	1054999999
	OIKEUDELLINEN PERINTÄ /OPR	FS	1055000001	1055999999
	OSAMAKSULEASING (VIEW21) /OPR	FT	1056000001	1056999999
	VIEW 21/JAKSOTUKSET	ET	1057000001	1057999999
	VIEW 21/AGIO	EU	1058000001	1058999999
9900095	SRJ-TAPAHTUMAT	FU	1059000001	1059999999
	AIRAS-PALKKIOT/AURUM	FV	1060000001	1060999999
	TYÖNANTAJAN ST-MAKSU	FX	1070000001	1070999999
	DIME/SIJ.RAHASTOT	GR	1071000001	1071999999
	OPUSCAPITA/OKO	GU	1072000001	1072999999
	ANALYSTE	IE	1073000001	1073999999
	MYYNILASKU/KIPINÄ	DB	1074000001	1074999999
	LASKUN MANUMAKS/OPKK	DY	1075000001	1075999999
	TEM MATKALASKUT	MK	1076000001	1076999999
	VIRO MANU PÄIVITT.	JS	1077000001	1077999999
	VIRO MANU TP PYSYVÄ	JV	1078000001	1078999999
	VIRO MANU TP PERUUT.	JX	1079000001	1079999999
	LATVIA MANU PÄIVITT.	JT	1080000001	1080999999
	LATVIA MANU TP PYS.	JY	1081000001	1081999999
	LATVIA MANU TP PER.	JZ	1082000001	1082999999
	LIETTUA MANU PÄIVITT	JU	1083000001	1083999999
	LIETTUA MANU TP PYS.	KB	1084000001	1084999999
	LIETTUA MANU TP PER.	KC	1085000001	1085999999
	LOMAPALKAT, OSTOLASKU	LL	1086000001	1086999999
	LOMAPALKAT, MYYNILASKU	DL	1087000001	1087999999
	JAKSOTUSAJO, SAPin man. jaksotus -toiminto	MA	1088000001	1088999999
	ACQUIRING-PALKKIOT, OR	KY	1089000001	1089999999
	ACQUIRING-PALKKIOT, MR	DE	1090000001	1090999999
	AGIOARVOSTUS	SG	1091000001	1091999999
	ACQUIRING	KQ	1092000001	1092999999
9930004	CAL PÄIVITTÄISET VIENNIT	RF	1093000001	1093999999
9930005	CAL PÄIVITTÄISET VIENNIT	RF	1093000001	1093999999
9930006	CAL PÄIVITTÄISET VIENNIT	RF	1093000001	1093999999
9930007	CAL PÄIVITTÄISET VIENNIT	RF	1093000001	1093999999
9930008	CAL PÄIVITT. TASEEN ULKOP.	RH	1094000001	1094999999
9930106	CAL KK-VAIHTEEN VIENNIT	RG	1095000001	1095999999
9930107	CAL KK-VAIHTEEN VIENNIT	RG	1095000001	1095999999
9930108	CAL KK-VAIHTEEN TASEEN ULKOP.	RI	1096000001	1096999999
9900048	TUOTTO-OSUUS	HB	1097000001	1097999999
	BONUSKERTYMÄ/CLEARING, OR	LK	1098000001	1098999999
	BONUSKERTYMÄ/CLEARING, MR	DK	1099000001	1099999999
9900049	PERINNÄN LIITTYMÄ	HC	1100000001	1100999999
9940004	LJR ANTOLAINAUS	MC	1101000001	1101999999
990053	BANKSYST PÄIVITTÄISET	JD	1102000001	1102999999
990064	BLV PÄIVITTÄISET	JM	1103000001	1103999999
990067	BLT PÄIVITTÄISET	JP	1104000001	1104999999

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
12999	BONSUKÄYTTÖ TOINEN OP, MR	DO	1105000001	1105999999
	BONUSKÄYTTÖ TOINEN OP, OR	LO	1106000001	1106999999
	EQUENS/DEBIT-KORTIT	HF	1107000001	1107999999
	ENTRA	EN	1299900001	1299999999
	TEKNINEN FD EI ELIM.	Z9	2010000001	2010999999
	KASSAKP. LIITT./OPHV	NA	3010000001	3010999999
	HK KORVAUS KKP./OPHV	NB	3011000001	3011999999
	OIVA KON./OPHV	NC	3012000001	3012999999
	TUOTTOTURVA KON./OPHV	ND	3013000001	3013999999
	LAINATURVA KON./OPHV	NE	3014000001	3014999999
	HENKILÖV.KORV K/OPHV	NF	3015000001	3015999999
	RYHMÄVAK. KON./OPHV	NG	3016000001	3016999999
	IF RYHMÄELÄK K./OPHV	NH	3017000001	3017999999
	MOOTTORIAJ. KON/OPHV	NI	3018000001	3018999999
	VAHINKOVAK. KON/OPHV	NJ	3019000001	3019999999
	HENKILÖVAK. KON/OPHV	NK	3020000001	3020999999
	TAPATURMA KON./OPHV	NL	3021000001	3021999999
	KIINT.VUOKRAT K/OPHV	NM	3022000001	3022999999
	VSM KON./OPHV	NN	3023000001	3023999999
	MITTATURVA KON./OPHV	NO	3024000001	3024999999
	LÄHTEVÄ RAHA L./OPHV	NP	3025000001	3025999999
	TULEVA RAHA L./OPHV	NQ	3026000001	3026999999
	TKV KON./OPHV	NR	3027000001	3027999999
	HK KORVAUS KON./OPHV	NS	3028000001	3028999999
	AULI KON./OPHV	NT	3029000001	3029999999
	RATTI KON./OPHV	NU	3030000001	3030999999
	RAKENNUSVIRHE K/OPHV	NV	3031000001	3031999999
	SULKA KON./OPHV	NX	3032000001	3032999999
	MATKAVAKUUTUS K/OPHV	NY	3033000001	3033999999
	KASKO KON./OPHV	OA	3034000001	3034999999
	ESINEVAK.YKS. K/OPHV	OB	3035000001	3035999999
	TAKAUSVAKUUTUS/OPHV	OC	3036000001	3036999999
	SULKAN EPÄV.VAH/OPHV	OD	3037000001	3037999999
	RESK.SAATAVAL.L/OPHV	OE	3038000001	3038999999
	YT KORVAUS KKP./OPHV	OF	3039000001	3039999999
	PERUUTUS/OPHV LIITT.	NZ	3100000001	3109999999

PLA-tositelajit

Kirjanpitosite	AB	3204000000	3204999999
Täsmäytyspääkirja	AC	3205000000	3205999999
Käyttöom.konversio	AK	3206000000	3206999999
Käyttöom.kirj: netto	AN	3207000000	3207999999
Ratti Kkp.	C3	3208000000	3208999999
VSM Kkp.	C4	3209000000	3209999999
HK Korvaus Muis.	DC	3210000000	3210999999
EK Korvaus Muis.	DD	3211000000	3211999999
Manuaalipal. Muis.	DM	3212000000	3212999999
Auli Muis.	E1	3213000000	3213999999
Oiva Muis.	E2	3214000000	3214999999
Ratti Muis.	E3	3215000000	3215999999
Tuottoturva Muis.	E4	3216000000	3216999999
Mittaturva Muis.	E6	3217000000	3217999999
Ryhmävuutus Muis.	E7	3218000000	3218999999
Rakennusvirhe Muis.	E8	3219000000	3219999999
IF Ryhmäeläke Muis.	E9	3220000000	3220999999
Ulkoinen numero	EX	3221000000	3221999999
Ratti Muis.	F3	3222000000	3222999999
VSM Muis.	F4	3223000000	3223999999

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
	IF Ilm. eläke Muis.	F9	3224000000	3224999999
	As.miesp.m.liit.jaks	H1	3226000000	3226999999
	Sonet.vak.pal.jaks.l	H2	3227000000	3227999999
	Asiamiehet	HA	3228000000	3228999999
	Palkansaajat	HE	3229000000	3229999999
	Hallintohenkilöt	HH	3230000000	3230999999
	Tilapäispalkkionsaaj	HT	3231000000	3231999999
	Investointityönumero	IP	3232000000	3232999999
	Toimittajat - hyvät.	KG	3233000000	3233999999
	Kiint.hall.järj.liit	KH	3234000000	3234999999
	Toimittajat - netto	KN	3235000000	3235999999
	Kiint.osakejärj	KO	3236000000	3236999999
	Tilien ylläpito	KP	3237000000	3237999999
	Toimittajat - lasku	KR	3238000000	3238999999
	Kiint.sähkönl.liitt	KS	3239000000	3239999999
	Laskut, IP,ulkopuoli	LB	3240000000	3240999999
	Laji/toimintoj.kirj.	LT	3241000000	3241999999
	ML-tilitys	ML	3242000000	3242999999
	Regressilask. Kon.	MQ	3243000000	3243999999
	JV-Simmer Kon.(tulev	MS	3244000000	3244999999
	Ratti Kon.	N3	3245000000	3245999999
	IF ilm. eläk Kon.	N9	3246000000	3246999999
	EU Korvaus Kkp.	OG	3247000000	3247999999
	Henkivak.korvau Kkp.	OH	3248000000	3248999999
	Tapaturma Kkp.	OI	3249000000	3249999999
	MA korvaus Kkp.	OJ	3250000000	3250999999
	Takaus.korvaus Kkp.	OK	3251000000	3251999999
	Sulkan epäv.vah. Kkp	OL	3252000000	3252999999
	TKV Muis.	OM	3253000000	3253999999
	Moottoriajon. Muis.	ON	3254000000	3254999999
	Sulka Muis.	OO	3255000000	3255999999
	Matkavakuutus Muis.	OP	3256000000	3256999999
	Vahinkovakuutus Muis	OQ	3257000000	3257999999
	Henkilövakuutus Muis	OR	3258000000	3258999999
	Tapaturma Muis.	OS	3259000000	3259999999
	Kasko Muis.	OT	3260000000	3260999999
	Ratti maksusop. Muis	OU	3261000000	3261999999
	Esinevak.yks. Muis.	OV	3262000000	3262999999
	Takausvakuutus Muis.	OW	3263000000	3263999999
	Sulkan epäv.vah Muis	OX	3264000000	3264999999
	Regressilask. Muis.	OY	3265000000	3265999999
	Tuleva raha Muis.	OZ	3266000000	3266999999
	Palkk. as.m.liitt.ja	P1	3267000000	3267999999
	MA korvaus Muis.	PB	3268000000	3268999999
	Sulkan epäv.vah Muis	PC	3269000000	3269999999
	Henkivak.korvau Muis	PD	3270000000	3270999999
	Tapaturma Muis.	PF	3271000000	3271999999
	Takaus.korvaus. Muis	PG	3272000000	3272999999
	YT Korvaus Muis.	PH	3273000000	3273999999
	JV-Simmer Muistio	PI	3274000000	3274999999
	MA korvaus Kon.	PJ	3275000000	3275999999
	Tapaturma Kon.	PL	3276000000	3276999999
	Takaus.korvaus Kon.	PM	3277000000	3277999999
	YT Korvaus Kon.	PN	3278000000	3278999999
	JV-Simmer Kon.(lähte	PO	3279000000	3279999999
	ATK-palv.vel.liitt	PP	3280000000	3280999999
	Hinnanmuutos	PR	3281000000	3281999999
	EU Korvaus Kon.	PS	3282000000	3282999999
	EK Korvaus Kon.	PT	3283000000	3283999999
	Päätetapahtum.liitt	PU	3284000000	3284999999
	ATK-palv.vel. levyti	PW	3285000000	3285999999
	Systeempalv.vel.lii	PX	3286000000	3286999999

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
	Työasemaveloitukset	PY	3287000000	3287999999
	S-laskutus, Elisa	PZ	3288000000	3288999999
	Sulkan epäv.vah. Kon	QA	3289000000	3289999999
	EK Korvaus Kkp.	QB	3290000000	3290999999
	Cross-company korot	QC	3291000000	3291999999
	EU korvaus muis.	QD	3292000000	3292999999
	Hyvitys - nettosuor.	RA	3293000000	3293999999
	Ostolasku	RE	3294000000	3294999999
	Lask.vast.otto netto	RN	3295000000	3295999999
	Laskun siirto	RV	3296000000	3296999999
	SIJ/KTÖ JAKO	SK	3297000000	3297999999
	Jälkikirjaustosite	SU	3298000000	3298999999
	Tiedonsiirto	UE	3299000000	3299999999
	Maksukirjaus	ZP	3305000000	3305999999
	Pankki - täsmäytys	ZR	3306000000	3306999999
	Maksu per shekki	ZS	3307000000	3307999999
	Maksuselvitys	ZV	3308000000	3308999999
	INV.TILAUSTEN PURKU	QE	3309000000	3309999999
	Tuottoturva man. peruut	14	3310000000	3310999999
	Lainaturva man. peruut	15	3311000000	3311999999
	Mittaturva man. peruut	16	3312000000	3312999999
	Auli man. peruut	11	3313000000	3313999999
	ryhmävak man. peruut	17	3314000000	3314999999
	Rak.virhevak. man. peruut	18	3315000000	3315999999
	Oiva man. peruut	12	3316000000	3316999999
	Sulka evl man. peruut	1P	3317000000	3317999999
	Sulka man. peruut	1C	3318000000	3318999999
	Matkavak. man. peruut	1D	3319000000	3319999999
	Vahinkovak. man. peruut	1E	3320000000	3320999999
	M.ajoneuvovak. man. peruut	1A	3321000000	3321999999
	Henkilövak. man. peruut	1F	3322000000	3322999999
	Tapaturmavak. man. peruut	1G	3323000000	3323999999
	Kaskovak. man. peruut	1I	3324000000	3324999999
	Ratti man. peruut	13	3325000000	3325999999
	Ratti maksusop. man peruut	1J	3326000000	3326999999
	Esinevak. yks. man. peruut	1M	3327000000	3327999999
	Takausvak. man. peruut	1N	3328000000	3328999999
	EK Korvaus man. peruut	19	3329000000	3329999999
	Ratti 2 man. peruut	1B	3330000000	3330999999
	Takaus korv. man peruut	1H	3331000000	3331999999
	JV-Simmer man peruut	1K	3332000000	3332999999
	JV-Simmer muist m pe	1S	3333000000	3333999999
	Korkki TA	QF	3334000000	3334999999
	Korkki YT	QG	3335000000	3335999999
	Korkki EU	QH	3336000000	3336999999
	Korkki EK	QI	3337000000	3337999999
	Korkki YA	QJ	3338000000	3338999999
	Korkki MK	QK	3339000000	3339999999
	Korkki manuaalitosite	QL	3340000000	3340999999
500	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
501	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
502	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
503	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
504	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
505	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
506	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
507	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
508	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999 HVRKROH
509	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
040	JÄSENLUOTTOVAKUUTUS	TA	5040000001	5040999999
050	ASUNTOSÄÄSTÖPALKKIOT	TB	5050000001	5050999999

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
060	ELÄKEKASSA	TC	5060000001	5060999999
061	ELÄKEKASSA	TC	5060000001	5060999999
080	OP-LUOTOT	TD	5080000001	5080999999
084	ALV-MAKSUT	TE	5084000001	5084999999
510	TOSITEMUUNTO	TG	5100000001	5100999999
610	ULTRA VALUUTANVAIHTO	TX	6100000001	6100999999
613	ZVS-MAKSUT/OKO	TH	6130000001	6130999999
614	ZVS-MAKSUT/OKO	TH	6130000001	6130999999
615	PSE/PE-MAKSUT/OKO	TZ	6150000001	6150999999
616	PSE/PE-MAKSUT/OKO	TZ	6150000001	6150999999
620	FORSE	TI	6200000001	6200999999
621	SDD SEPA SUORAVELOITUS	RB	6210000001	6210999999
624	AQUARIUS/OKO	GP	6240000001	6240999999
625	VIEW/PÄIVITYKSET	TJ	6250000001	6250999999
628	DPS/OPTO-TAPAHTUMAT	RZ	6280000001	6280999999
631	SEKKILUNASTUKSET (USKI)	TK	6310000001	6310999999
632	SEKKILUNASTUKSET (USKI)	TK	6310000001	6310999999
633	PANKKITAKAUKSET	TL	6330000001	6330999999
634	OKOBANKEN	TM	6340000001	6340999999
635	OKOBANKEN	TM	6340000001	6340999999
636	REMBURSSIT JA PERITTÄVÄT	TN	6360000001	6360999999
637	REMBURSSIT JA PERITTÄVÄT	TN	6360000001	6360999999
638	DPS PÄIVITTÄISET	KU	6380000001	6380999999
639	DPS TASEEN ULKOPUOL.	KV	6390000001	6390999999
640	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
641	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
642	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
643	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
644	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
645	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
646	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
647	TULEVAT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TP	6530000001	6530999999
648	TULEVAT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TP	6530000001	6530999999
649	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
653	TULEVAT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TP	6530000001	6530999999
654	TULEVAT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TP	6530000001	6530999999
657	ULKOMAISET SEKKILUNASTUKSET	TU	6570000001	6570999999
658	ULKOMAISET SEKKILUNASTUKSET	TU	6570000001	6570999999
659	ULKOMAISET SEKKILUNASTUKSET	TU	6570000001	6570999999
660	MATKASHEKIT	TQ	6600000001	6600999999
663	Ultra/ Henki Aquarius VIRO	KF	6630000001	6630999999
665	BANKGIRO	TV	6650000001	6650999999
666	RPM (Rahanpesun estämisen keskeytyskirjaukset)	KX	6660000001	6660999999
667	RPM/EUR	RM	6670000001	6670999999
670	VALUUTTAPÄÄKASSA	TR	6710000001	6710999999
671	SETELIKAUPAT	TR	6710000001	6710999999
672	VALUUTTAPÄÄKASSA	TR	6710000001	6710999999
673	VALUUTTAPÄÄKASSA	TR	6710000001	6710999999
674	BOND/REPO PÄIVITTÄISET	TS	6740000001	6740999999
675	BOND ARVOSTUKSET	XV	6750000001	6750999999
691	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
692	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
693	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
694	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
695	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
696	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
697	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
698	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
699	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
	TYÖASEMATOSITTEET	TY	9000000001	9099999999
9900016	USKI ULKOM SHEKKIEN LUNASTUS	BQ	9701600001	9701699999
990005	LÄHTEVÄ CLEARING (AAMU)	VB	9900500001	9900599999 OT003/OTORP002
990007	Prepaid rsk-tapahtumat	KJ	9900070001	9900079999
9900001	OTTOLAINAUS	BA	9900100001	9900199999 AMR972
990001	OTTOLAINAUS	BA	9900100001	9900199999
9900002	ANTOLAINAUS	BD	9900200001	9900299999
9900030	OVY:N LUOTTOVAKUUTUKSET	EJ	9900300001	9900309999
9900031	OVY:N KORVAUS&VARAUS	GE	9900310001	9900319999 ATRR009
9900032	ABASEC/OPSTOCK	GL	9900320001	9900329999
9900004	PANKKITAKAUS	BF	9900400001	9900499999 MGKR2005, MGKR2006
990004	MTL TAPAHTUMAT / MAKSULIIKE	VA	9900400001	9900499999 MGKR2001
9900005	LÄHETETYT ATK-VÄLITYKSET	BG	9900500001	9900599999 MGKR2002
9900006	SAAPUNEET ATK-VÄLITYKSET	BH	9900600001	9900699999 MGKR2004
9900007	SELVITETTÄVÄT ATK-VÄLITYKSET	BI	9900700001	9900799999 MGR5150
9900008	PÄÄKIRJATAPAHTUMAT	BJ	9900800001	9900899999
9900009	SAAPUNEET PIKASIIROT	BK	9900900001	9900999999
990009	SAAPUVA CLEARING 31.12.1997 ALKAEN (AAMU)	VE	9900900001	9900999999
990010	POPS BRUTTOCLEARING 16.12.1997 ALKAEN	VF	9901000001	9901099999
9900005	LÄHETETYT ATK-VÄLITYKSET / OKO	EK	9901100001	9901199999
990012	AGIOT /VALUUTTAKASSA	VG	9901200001	9901299999
9900013	ERIKOISLAINAT	CG	9901300001	9901399999 MV29K
990013	ERIKOISLAINAT	CG	9901300001	9901399999 OTALPKT
9900014	VALUUTTAKIRJANPITO	EE	9901400001	9901499999
990014	VALUUTTAKASSA 24.2.1997 ALKAEN	EE	9901400001	9901499999
9900015	ANTOLAINAUS /ALPER	BP	9901500001	9901599999 op:t, 7880: USLR610
990015	AUTOMAATTIKIRJAUS / ALPER 18.11.94 ALKAEN	BP	9901500001	9901599999
9900016	USKI ULKOM SHEKKIEN LUNASTUS	BQ	9901600001	9901699999
990016	CLEARING 30.10.98 (YÖ)	VH	9901600001	9901699999 MAVRMTIK
990017	CLEARING 30.10.98 (YÖ)	VI	9901700001	9901799999
9900018	MATKAVALUUTTA	BL	9901800001	9901899999 MAVRATIK
990018	MATKAV. (MAVA) VIERAAT SEKIT JA			
990018	MATKASEKIT	BL	9901800001	9901899999
9900019	MATKAVALUUTTA/AGIO	BM	9901900001	9901999999
990019	AGIOT (MAVA)	BM	9901900001	9901999999
990020	OPICS (PÄIVITTÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990022	OPICS (PÄIVITTÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990023	OPICS (PÄIVITTÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990024	OPICS (PÄIVITTÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990025	OPICS (PÄIVITTÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990122	OPICS (PÄIVITTÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990123	OPICS (PÄIVITTÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999 PR002
990124	OPICS (PÄIVITTÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
9900021	OP:N TILIT OKOSSA	BS	9902100001	9902199999
990021	OPICS (KK-VAIHDE PYSYVÄT KIRJAUKSET)	VK / VL	9902100001	9902199999
9900006	SAAPUNEET ATK-VÄLITYKSET / OKO	EL	9902200001	9902299999
9900008	PÄÄKIRJATAPAHTUMAT / OKO	EM	9902300001	9902399999
9900241	PERINTÄ- JA KORVAUSJÄRJESTELMÄ (PKJ) Ovy	EQ	9902410001	9902419999
9900242	PANKKIKOHTAISET VAKUUTUKSET (PKV) Ovy	ER	9902420001	9902429999
9900243	PANKKIKOHTAISET VAKUUTUKSET (PKV) OVR	ES	9902430001	9902439999 MGKR2003
9900025	RAHAHUOLTO	EG	9902500001	9902599999
9900026	LUNASTETUT OKON SEKIT	BV	9902600001	9902699999
990026	LUNASTETUT OKON SEKIT	BV	9902600001	9902699999
	WINRESK	EO	9902700001	9902799999
990028	KAPULA PÄIVITT./OKO	GS	9902800001	9902899999

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
990029	KAPULA ARVOSTUS/OKO	GT	9902900001	9902999999
990030	ASLA/SIIRTYVÄT/OHMO	GD	9903000001	9903099999
990031	ASLA	VM	9903100001	9903199999
990032	ASLA / SIIRTYVÄT	VN / VO	9903200001	9903299999
990033	ASLA/OHMO	GC	9903300001	9903399999
990034	UTU/PALKKIOT	IF	9903400001	9903499999
9900035	POPS/LUNASTAMATTOMAT SEKIT YLI 10V	IG	9903500001	9903599999
9900036	PKJ JÄLKIPER. SUORIT	IH	9903600001	9903699999
990036	ELE PÄIVITTÄISET VIENNIT	JA	9903700001	9903799999
990037	ELE TAUP VIENNIT	JB	9903800001	9903899999
990038	ELE PERUUTETTAVAT TILINPÄÄTÖSVIENNIT	JC	9903900001	9903999999 BJER122
990041	KIRJAUSYHTEENVETO/RAHAHUOLTO	VP	9904100001	9904199999
9900042	PLATINAJÄRJESTELMÄ	BW	9904200001	9904299999
990042	KIRJAUSYHTEENVETO/RAHAHUOLTO (UUSI)	VQ	9904200001	9904299999
9900043	CLARITY, sisäinen ICT työ (ei peruutettava)	RD	9904300001	9904399999
990044	DEVON, 30.6.99	VR	9904400001	9904499999
990045	DEVON, 30.6.99	VS	9904500001	9904599999
990046	DEVON, 30.6.99	VT	9904600001	9904699999
990047	DEVON, 30.6.99	VU	9904700001	9904799999 ***)
				***)
9900050	PALKAT	BY	9905000001	9905099999
9900052	LOMAPALKKAVELAT	GV	9905200001	9905299999
990055	Banksyst taseen ulkopuoliset (jos tarvitaan)	JI	9905500001	9905599999
990056	TRADING TERMIINIEN ARVOSTUSTULOS (EI PERI	VX	9905600001	9905699999
990057	RJ PÄIVITTÄISET	JF	9905700001	9905799999
990058	RJ SIIRTYVÄT	JG	9905800001	9905899999
990054	Banksyst kk/tp-päätös	JE	9905900001	9905999999
9900060	VALUUTTATILIT	BZ	9906000001	9906099999
990060	VALUUTTAOTTOLAINAUS	BZ	9906000001	9906099999 DARRAGI/OVARP002
9900061	VALUUTTATILIT / AGIOT	CA	9906100001	9906199999
990061	VALUUTTAOTTOLAINAUS /AGIOT	CA	9906100001	9906199999 DARRASK/OVARP002
9900062	VALUUTTATILIT/SIIRTYVÄ KORKO	CB,CC	9906200001	9906299999
990062	VALUUTTAOTTOLAINAUS/SIIRTYVÄT ERÄT	CB / CC	9906200001	9906299999 LUMR124
9900063	LÄHTEVÄT ULKOMAAN MAKSUT	CD	9906300001	9906399999
990065	BLV TILINP. PYSYVÄ	JN	9906500001	9906599999
990066	BLV TP PERUUTETTAVA	JO	9906600001	9906699999
990068	BLT TILINP. PYSYVÄ	JQ	9906800001	9906899999
990069	BLT TP PERUUTETTAVA	JR	9906900001	9906999999
9900070	SÄILYTYSPALKKIOT	CE	9907000001	9907099999
	SÄILYTYSPALKKIOLAKUTUS 2.11.94 ALKAEN			
990070	(KESÄ.- JA JOULUK)	CE	9907000001	9907099999
9900071	ARVOPAPREIDEN MYYNTIPALKKIOT	CF	9907100001	9907199999
	JVK.MERKINTÄ/ARVOPAPEREIDEN			
990071	VÄL.PALKKIOT	CF	9907100001	9907199999
990072	BOND/JVK/EI KÄYTÖSSÄ	VZ	9907200001	9907299999
990073	BOND/S. KOROT. PÄIV./EI KÄYTÖSSÄ	UC	9907300001	9907399999
990074	BOND/ARV. KK. L./EI KÄYTÖSSÄ	UD	9907400001	9907499999
990075	BOND/HINTAERO PÄIV./EI KÄYTÖSSÄ	UF	9907500001	9907599999
990076	Prepaid maksutapahtumat	KK	9907600001	9907699999
990077	REPO NORMAALIKIRJAUKSET/EI KÄYTÖSSÄ	YA	9907700001	9907799999
9900078	MAKSULIIKETILIN KATESIIRTO	EC	9907800001	9907899999 OKO/PR93
990078	KATESIIRTO OTTO/OPTO	YB	9907800001	9907899999
990079	BOND/ARVOPÄIVÄKIRJAUKSET	YC	9907900001	9907999999
9900080	SIJOITUSRESKONTRA/OVC	GJ	9908000001	9908099999
9900081	KORJAUSTOSITELAJI	CH	9908100001	9908199999
9900082	HALTIA VUOKRASAAMISET	EH	9908200001	9908299999
9520005	YIT-VUOKRAT	EH	9908200001	9908299999
677	KORVA/PÄIVITTÄISET	CJ	9908300001	9908399999
678	KORVA/HINTAEROT	CJ	9908300001	9908399999
9900083	KORVA-TAPAHTUMAT	CJ	9908300001	9908399999
9900083	KORVA PÄIVITTÄISET	CJ	9908300001	9908399999
9900042	PLATINAJÄRJESTELMÄ	BW	9908400001	9908499999

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
9900085	KIINTEISTÖRESKONTRA / UUSI	CI	9908500001	9908599999
9900086	OKO:N LAINAT	CM	9908600001	9908699999
990086	OKO:N LAINAT OP:LLE	CM	9908600001	9908699999
990087	REPO ARVOPÄIVÄKIRJAUKSET/EI KÄYTÖSSÄ	YK	9908700001	9908799999
9900088	HALTIA VASTIKERESKONTRA	EF	9908800001	9908899999
9900089	HALTIA VASTEKESUORITUKSET	EI	9908900001	9908999999
9900091	MAKSULIIKE /ASLA	CN	9909100001	9909199999 ALARKP01 JA 13
9900092	ASLA/OHMO	GA	9909200001	9909299999
9900095	OP-VISA/KORTTIYHTIÖ	GG	9909500001	9909599999
990995	OKO:N KIRJAUSYHTEENVETO / OPTO	YN	9909950001	9909959999
9901001	OTTOLAINAUS/SIIR.KOR.PERUUTUS	BC	9910010001	9910019999 OT003/ OTORP003
991001	OTTOLAINAUS / SIIRTYVÄT ERÄT	YO / YP	9910010001	9910019999
9901002	ETUKÄTEEN MAKS.KOROT/TILINP.	BE,ED	9910020001	9910029999 AMR827
991003	LOAN IQ/OKO	GN	9910030001	9910039999
	ANTO AGIO KIRJAUKSET JA			
991004	PENNINPYÖRISTYKSET	YQ	9910040001	9910049999
991005	YPA LAINAT	YR	9910050001	9910059999
991006	YPA LAINAT SIIRTYVÄT	YS / YT	9910060001	9910069999
991007	KESKUSPANKKIPALVELUOSASTON LAINAT (RO)	YU	9910070001	9910079999
991008	RO SIIRTYVÄT	YV / YW	9910080001	9910089999
991009	PERINTÄANTOLAINAUS (PA)	YX	9910090001	9910099999
991010	PA SIIRTYVÄT	YY / YZ	9910100001	9910109999
9901011	OTTOLAINAUS /SIIRTYVÄ KORKO	BB	9910110001	9910119999 OT003
991012	YA-JS S. KORK. PER.	UK	9910120001	9910129999
9901013	ALS:N HOITOPALKKIOT	BN,BO	9910130001	9910139999 AMR830
991013	RO-JS S. KORK. PER.	UG	9910130001	9910139999
991014	PA-JS S. KORK. PER.	UH	9910140001	9910149999
991015	RO/AGIOKIRJAUKSET	UI	9910150001	9910159999
991016	PA/AGIOKIRJAUKSET	UJ	9910160001	9910169999
9910002	ALS-JOLLA CAP PÄIVITTÄISET	JJ	9910200001	9910209999
9901021	OPTO / SIIRTYVÄ KORKO	BT,BU	9910210001	9910219999 PR402
991024	YA VIRO AGIOT	RP	9910240001	9910249999
991025	YA VIRO PÄIVITTÄISET	RJ	9910250001	9910259999
991026	YA VIRO SIIRTYVÄT	RO	9910260001	9910269999
991027	YA VIRO AA-PERUUTUKSET	RU	9910270001	9910279999
9901003	ANTOLAINAUS /Okopankki	EY,EZ	9910300001	9910399999
991034	YA LATVIA AGIOT	RR	9910340001	9910349999
991035	YA LATVIA PÄIVITTÄISET	RK	9910350001	9910359999
991036	YA LATVIA SIIRTYVÄT	RQ	9910360001	9910369999
991037	YA LATVIA AA-PERUUTUKSET	RX	9910370001	9910379999
9901042	PLATINAJÄRJESTELMÄ/SIIRTYVÄ	BX,BR	9910420001	9910429999 BJER221
991044	YA LIETTUA AGIOT	RT	9910440001	9910449999
991045	YA LIETTUA PÄIVITTÄISET	RL	9910450001	9910459999
991046	YA LIETTUA SIIRTYVÄT	RS	9910460001	9910469999
991047	YA LIETTUA AA-PERUUTUKSET	RY	9910470001	9910479999
9901050	ALS/PREEMIOIT JA ARV.	GH	9910500001	9910509999
9901055	ALS/JOHD.AR.V.PER.	GI	9910550001	9910559999
9901083	KORVA-TAPAHTUMAT/SIIRT. KORKO	CK,CL	9910830001	9910839999
9901083	KORVA OSAKKEET /SIIRTYVÄT	CK,CL	9910830001	9910839999
990083	KORVA RM/ARVOSTUKSET	CK	9910830001	9910839999
991083	KORVA RM/ARVOST.PER.	CL	9910830001	9910839999
9901086	OKO:N LAINOJEN SIIRTYVÄT	CV	9910860001	9910869999
991086	OKO:N LAINAT OP:LLE / SIIRTYVÄT	CV / CY	9910860001	9910869999
9901091	MAKSULIIKE /ASLA /SIIRTYVÄ KORKO	CO,CP	9910910001	9910919999 ALARKP06 JA 07
9901092	SSP:N KAUPPAHINNAN JAKSOTUS	CQ,CZ	9910920001	9910929999
9901093	ASLA/OHMO/SIIRTYVÄT	GB	9910930001	9910939999
991111	OKOPANKIN TASESIIRROT / OL	XA	9911110001	9911119999
991112	OKOPANKIN TASESIIRROT /ALS	XB	9911120001	9911129999
991113	OKOPANKIN TASESIIRROT / VALUUTTAKASSA	XC	9911130001	9911139999
991114	OKOPANKIN TASESIIRROT / DA	XD	9911140001	9911149999 ACR3B1/ACR3B2
9910201	ATK-LASKUTUS OPK /JP	CS	9912010001	9912019999

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
990176	PREPAID TILITYKSET	KT	9917600001	9917699999
991995	OPTON KONEKIELISET SIIRT.KOROT	XE / XF	9919950001	9919959999
992001	TERMIINI / H TAI TR	XG	9920010001	9920019999
9920002	ALS-JOLLA CAP TILINPÄÄTÖS	JK	9920020001	9920029999
992005	FRA PÄÄOMAT	XH	9920050001	9920059999
990201	ATK-LASKUTUS / OKO	YL	9920100001	9920199999
9900202	SRJ-PALKKIONPALAUTUSJAKSOTUS/OP- RAHASTO	IA	9920200001	9920299999
	SRJ-			
9900203	PALKKIONPALAUTUSJAKSOTUS/SAAJAYHTIÖT	IB	9920300001	9920399999
9900205	OMISTAJAJÄSENREKISTERI	CT	9920500001	9920599999 JRER110
990207	TALLETUSSIIROT	YM	9920700001	9920799999
679	PÄÄOMAKONVERSIOT	Z4	9920830001	9920839999
9902083	PÄÄOMAKONVERSIOT	Z4	9920830001	9920839999
992100	PANKKITAKAUKSET	XI	9921000001	9921009999 PTKR3301
992101	PANKKITAKAUKSET / AGIOT	XJ	9921010001	9921019999
992102	HENKIVAKUUTUS	HV	9921020001	9921029999
683	ARVOSTUSKONVERSIOPURKU	Z5	9921830001	9921839999
9902183	ARVOSTUSKONVERSIOPURKU	Z5	9921830001	9921839999
684	ARVOSTUSKONVERSIU/UEDET	Z6	9922830001	9922839999
9902283	ARVOSTUSKONVERSIU/UEDET	Z6	9922830001	9922839999
992400	CPICS (TASEEN ULKOPUOLISET)	XL	9924000001	9924009999
9903001	SALDONSIIROTO	Z1	9930010001	9930019999
9903001	SALDONSIIROT	Z1	9930010001	9930019999
993002	TERMIINIT PISTE-EROT SIIRT.	XM / XN	9930020001	9930029999
9903003	EURO	Z3	9930030001	9930039999
9903003	EURO	Z3	9930030001	9930039999
9930002	ALS-JOLLA CAP TASEEN ULKOPUOLISET	JL	9930200001	9930209999
993009	TERMIINIT PISTE-EROT	XO / XP	9930090001	9930099999
994005	TERMIINIT / AGIOT	XQ	9940050001	9940059999
994006	TERMIINIT / AGIOT PALAUTUS	XR	9940060001	9940069999
9940007	LJR OPA-SIIROT	MX	9940700001	9940799999
9940008	LJR ERIKOISLAINAT	MD	9940080001	9940089999
994010	FRA ARVOSTUKSET	XS / XT	9940100001	9940109999
9940104	LJR EFEKT.KORON HINTAERO	ME	9941040001	9941049999
9940105	LJR EFEKT.KORON HINTAERO PERUUTUS	MF	9941050001	9941059999
9940106	LJR ETUKÄTEEN MAKS.KOROT TP	MG	9941060001	9941069999
9940107	LJR ETUKÄTEEN MAKS.KOROT TP PERUUTUS	MH	9941070001	9941079999
9940108	LJR ERIK.LAINOJEN SIIRT. HOITOPALKKIOT	MI	9941080001	9941089999
9940109	LJR ERIK.LAINOJEN SIIRT. HOITOPALKKIOT PERUUTUS	MJ	9941090001	9941099999
9940110	LJR-JOLLA CAP PÄIVITTÄISET	MM	9941100001	9941109999
9940112	LJR-JOLLA CAP ARVOSTUKSET	MN	9941120001	9941129999
9940114	LJR-JOLLA CAP TASEEN ULKOPUOLISET	MO	9941140001	9941149999
9940116	LJR-KALA PREEMIOIT JA ARVOSTUKSET	MP	9941160001	9941169999
9940117	LJR-KALA ARVOSTUSTEN PERUUTUS	MR	9941170001	9941179999
9940120	LJR ARVONALENTUMISET	MU	9941200001	9941209999
9940121	LJR ARVONALENTUMISET PERUUTUS	MV	9941210001	9941219999
995	AGIOT/ULKOMAANRESKONTRAT	XU	9950010001	9950019999
9950002	JORE TILINPÄÄTÖS	KD	9950020001	9950029999
9960002	JORE TASEEN ULKOP.	KE	9960020001	9960029999
9970002	CHF-TP-VIENNIIT	KL	9970020001	9970029999
9970003	CHF-TAUP-VIENNIIT	KM	9970030001	9970039999
	ULKOM.SIIRTYVIEN KORKOJEN			
998	AUTOMAATTIKIRJAUS	XX	9980000001	9980999999
999	VALUUTTALUOTTO	XY	9990000001	9990999999
	PERUUTUS / KUMPPANIKOODIT	PK	9999970001	9999979999
	E-FLOW PERUUTUS	EP	9999980001	9999989999
	YLEINEN PERUUTUSTOSITE	PE	9999990001	9999999999

SAPin tositemäärittelykirja, kuukausipääkirja ja SAPin Ostovelka- ja myyntisaamistilien pääkirja
*) on arkistoitu LEA -arkistointijärjestelmään.

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
------------------------	------	-----------------	---------------------	-------

Tositteet on joko laadittu konekielisenä tai tulostettu paperille ja ne säilytetään kansiossa tai arkistoituna
**) REA-arkistointijärjestelmään
***) Raportit arkistoitu marraskuusta 2006 lähtien Aditron eArkistossa

Rinnakkaisissa sovellustositenumeroissa lyhyemmät sovellustositenumerot ovat peräisin
Intime-kirjanpitojärjestelmästä, pidemmät FMS-kirjanpitojärjestelmästä.
Jatkossa yksi sovellustositenumero kaikkien yritysten käyttöön (SAP kaikilla käytössä).

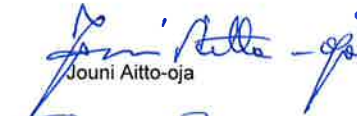
1. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Oulainen,

helmikuun 3. päivänä 2015

Vesa Mäenpää

Jouni Aitto-oja

Jorma Isokääntä

Sauli Koskela

Anne Törmälä

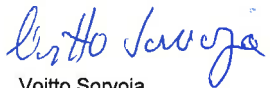
Mika Korkia-aho

2. Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Hallintoneuvosto on tänään pidetyssä kokouksessa perehtynyt pankin tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen. Vuoden 2015 edustajiston kokoukselle hallintoneuvosto toteaa lausuntonaan, että pankkia on hoidettu lain ja säännösten mukaisesti ja että hallintoneuvostolla ei ole Oulaisten Osuuspankin tilinpäätöksen eikä toimintakertomuksen johdosta huomautettavaa. Hallintoneuvosto yhtyy hallituksen esitykseen ylijäämää koskeviksi toimenpiteiksi.

Oulainen,

helmikuun 3. päivänä 2015

Voitto Sorvoja

Hallintoneuvoston puheenjohtaja

Esa Hellman

Hallintoneuvoston sihteeri

3. Tilintarkastajien merkintä suoritetusta tilintarkastuksesta

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Oulainen,

helmikuun 5. päivänä 2015

Risto Hyvönen

KHT, Oulu

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Oulaisten Osuuspankin jäsenille

Olen tilintarkastanut Oulaisten Osuuspankin kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2014. Tilinpäätös sisältää osuuspankin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenani on antaa suorittamani tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatan ammattieettisiä periaatteita. Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelen ja suoritan tilintarkastuksen hankkiakseni kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus osuuspankkia kohtaan, taikka rikkoneet osuuspankkilakia, luottolaitoslakia, osuuskuntalakia tai osuuspankin sääntöjä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arviointi. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on osuuspankissa merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon osuuspankin sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arviointi.

Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot osuuspankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Oulaisissa, 5. päivänä helmikuuta 2015

Risto J. Hyvönen
KHT